

UNISpot:
Studentski
život na dlanu
STR. 7

Festival
znanja i
mladosti
STR. 10-11

Hrvatski
studiji: prvih
25 godina
STR. 22-23

god IX.
broj 97.
27. studenoga 2017.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

NOVI ISKORACI SVEUČILIŠTA U SPLITU

U budućnost s projektima od 190 milijuna kuna

Sveučilište u Splitu osiguralo je stopostotno sufinanciranje, odnosno 189,6 milijuna kuna bespovratnih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Poziva "Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija", a koji će biti iskorišteni za financiranje triju važnih infrastrukturnih projekata na Sveučilištu koji uključuju zajednički rad nekoliko sastavnica. **NASTAVAK NA 3. STRANICI**

US News & World Report: Splitski ulaz u svjetski Top 500

Str. 3

Dan Sveučilišta u Zagrebu: Izvrsnost potvrda tradicije

Str. 16-17

'Svjedodžba' koja donosi međunarodnu prepoznatljivost

Na svečanoj dodjeli održanoj 8. studenoga u auli Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) Jasmina Havranek uručila je oznaku visoke razine kvalitete trima doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, koje provode Fakultet elektrotehnike i računarstva, Farmaceutsko-biokemijski fakultet i Veterinarski fakultet. **NASTAVAK NA STR. 2**

Podjela oznaka visoke kvalitete doktorskim studijima

AZVO DODIJELIO OZNAKU VISOKE KVALITETE TRIMA DOKTORSKIM STUDIJIMA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

'Svjedodžba' koja donosi veću međunarodnu prepoznatljivost

PIŠE **TATJANA KLARIĆ**
SNIMIO **DAMIR HUMSKI**

Nastavak s 1. stranice

Oznake visoke razine kvalitete dodijeljene su na temelju provedenoga postupka reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studijskih programa u području tehničkih i biotehničkih znanosti te u području biomedicine i zdravstva. Oznaku za doktorski studij *Elektrotehnika i računarstvo* Fakulteta elektrotehnike i računarstva primio je dekan **Mislav Grgić**, za doktorski studij *Farmaceutsko-biokemijske znanosti* Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta dekan **Željko Maleš**, a za doktorski studij *Veterinarske znanosti* Veterinarskoga fakulteta dekan **Nenad Turk**.

Ukorak sa svijetom

Svečanost dodjele održana je u nazočnosti rektora prof. **Damira Borasa**, prorektora za znanost, međuinstitucijsku i međunarodnu suradnju prof. **Miloša Judaša**, prorektorice za prostorni razvoj i sustav kontrole kvalitete prof. **Mirjane Hruškar**, prorektorice za studente, studije i upravljanje kvalitetom prof. **Ivane Čuković-Bagić**, prorektorice za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije prof. **Miljenka Šimprage**, dekana i prodekana, voditeljica doktorskih studija te članova Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu.

Kao prednosti doktorskoga studija *Elektrotehnika i računarstvo*, uz dugu povijest FER-

a, posebno su istaknute bogate istraživačke referencije, financiranje, snažni međunarodni programi, veliki broj projekata u sklopu programa Obzor 2020, povezanost Fakulteta s gospodarstvom te dobri istraživački laboratoriji i oprema. U izvješću Stručnoga povjerenstva koje je provelo postupak reakreditacije istaknuto je da su istraživačke teme doktoranada studija *Elektrotehnika i računarstvo* usklađene s međunarodnim trendovima.

Visoka razina kvalitete znanstvenih postignuća, organizacija prestižnih znanstvenih konferencija te snažna suradnja s industrijom omogućili su doktorskom studiju *Farmaceutsko-biokemijske znanosti* oznaku visoke razine kvalitete, a kao prednost studija posebno je istaknuta njegova usredotočenost na istraživački rad te privlačenje inozemnih nastavnika i izvrsnih kandidata.

Na temelju provedenoga postupka reakreditacije, doktorskom studiju *Veterinarske znanosti* priznanje je dodijeljeno zbog visoke razine kvalitete istraživačkih rezultata i infrastrukture i vrlo kvalitetnih laboratorija. Stručno je povjerenstvo prepoznalo iznimno kvalitetnu proceduru izbora tema i praćenja doktoranada te visoku posvećenost i predanost radu osoblja koje sudjeluje u izvođenju dokorskoga programa.

Ravnateljica Havnarek objasnila je da je AZVO postavio visoke kriterije s ciljem da se ističu fakulteti koji pridonose razvoju svoga područja jer nas oni vode u jednu bolju budućnost. Rekla je kako je ponosna na činjenicu da se

Oznake visoke razine kvalitete dodijeljene su temeljem reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studijskih programa u području tehničkih i biotehničkih znanosti te u području biomedicine i zdravstva, a certifikate su dobili studiji na FER-u, Farmaceutsko-biokemijskom i Veterinarskom fakultetu

Dekan Veterinarskoga fakulteta Nenad Turk

Dekan Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta prof. Željko Maleš

Dekan Fakulteta elektrotehnike i računarstva prof. Mislav Grgić

Ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje Jasmina Havnarek

o hrvatskom visokom obrazovanju sve više govori u Europi i svijetu. Spomenula je kako je AZVO potpisao ugovore s ruskom i kanadskom agencijom za znanost i visoko obrazovanje i da su nedavno prenijeli svoja iskustva u Estoniji te su pozvani da ista prenesu u Indiji i Tajvanu.

Vjetar u leđa

Sveučilišni doktorski studij predstavlja najvišu i najzahtjevniju razinu studija, istaknuo je dekan Grgić i naveo da, za razliku od preddiplomskoga i diplomskoga studija, doktorski studij ima naglasak na istraživanju i stvaranju, a ne na učenju. Osim toga, njegov je cilj uvesti doktorande u znanstveno-istraživački rad i dati im temelj za rad u raznim sredinama – od akademske zajednice do raznih istraživačkih centara i inovativnih poduzeća u kojima oni mogu djelovati kao stručnjaci koji stvaraju nove tehnologije, proizvode i usluge, smatra Grgić. Ističe da je dobivena oznaka kvalitete priznanje za rad, trud i napore profesora, znanstvenika i doktoranada te je objasnio da "uspjeh ne dolazi sam od sebe, niti brzo i lako, već trajnim, aktivnim angažmanom na poboljšanje uvjeta znanstvenosti i istraživačkoga rada, radom na međunarodnoj prepoznatljivosti, modernizacijom doktorske izobrazbe te rješavanjem uočenih problema i slabosti".

Slično smatra i dekan Maleš koji je naglasio da je Farmaceutsko-biokemijski fakultet "mala, ali važna sastavnica Sveučilišta". Priopćio je da se njihov doktorski studij kontinuirano poboljšava te im certifikat i oznaka kvalitete puno

znače jer daje poticaj nastavnicima i znanstvenicima da još više rade jer uvijek treba stremiti k boljem.

Pomicanje granica znanja važne su i dekanu Turku koji je istaknuo da im ova potvrda daje vjetar u leđa da budu još bolji i kvalitetniji te je izuzetno ponosan što je njihov doktorski studij među trima najboljima na Sveučilištu u Zagrebu.

A s vjetrom u leđima, rektor **Damir Boras** poručuje fakultetima da nastave jedriti na valovima tih priznanja jer će im ona, s kontinuiranim znanstvenim radom, omogućiti međunarodnu prepoznatljivost. Rektor je istaknuo da Sveučilište u Zagrebu ima veliku čast što ima vrhunske doktorske studije iz kojih izlaze vrhunski stručnjaci te da s podfinanciranjem u području znanosti ipak ostvaruje vrhunske međunarodne i svjetske rezultate. Podsjetio je kako su dobri rezultati ostvareni i zahvaljujući tomu što je Sveučilište promijenilo Pravilnik o doktorskim studijima te je posebno zahvalio prorektoru za znanost, međuinstitucijsku i međunarodnu suradnju **Milošu Judašu** koji je "vodio izvrsne doktorske studije na Medicinskom fakultetu i implementirao sva ta dobra iskustva u naša Sveučilište".

Postupak vrednovanja doktorskih studija u Hrvatskoj pokrenut je 2016. godine i još je uvijek u tijeku, a vrednovanjem doktorskih studija AZVO se pridružio europskom trendu provođenja vanjskoga vrednovanja poslijediplomske razine obrazovanja, izuzetno važne u poticanju inovativnoga i visoko specijaliziranoga industrijskoga i društvenoga razvoja.

INFRASTRUKTURNI PLANOVİ SPLITSKE VISOKOŠKOLSKE INSTITUCIJE U POTPUNOSTI ĆE SE FINANCIRATI IZ FONDOVA EU-a

Projektima za budućnost sveučilišta 190 milijuna kuna

(Nastavak s 1. stranice)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja s visokim ocjenama je evaluiralo sva tri projekta, a njihovom realizacijom Sveučilište u Splitu ulazi u novu fazu svoga razvoja, stvaramo novo sveučilište koje će raditi na korist znanosti, lokalnoj zajednici i gospodarstvu. Ovaj uspjeh, također, dokaz je visoke povezanosti unutar Sveučilišta u Splitu, jer samo interdisciplinarnost može dati rezultate – rekao je rektor **Šimun Anđelinović**.

Riječ je o trima već ranije poznatim infrastrukturnim projektima Sveučilišta u Splitu:

– **Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu, PMF-ST, PFST te KTF-ST kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u Zgradi tri fakulteta;**

– **Implementacijom suvremene znanstveno-istraživačke infrastrukture na FGAG-u do pametne specijalizacije u zelenoj i energetski učinkovitoj gradnji;**

– **Stavljanje u funkciju novoizgrađene nastambe za pokusne životinje na Sveučilištu u Splitu.**

Projekti su iznimno važni ne samo za Sveučilište u Splitu, nego i za lokalnu zajednicu koja gravitira tom sveučilištu. No, kako je rekao rektor Anđelinović, istodobno se time potvrđuje da istraživačke institucije i gospodarstvo cijele regije ne posjeduju najveći dio

Sveučilište je osiguralo 100-postotno financiranje triju projekata: razvoja znanstveno-istraživačke infrastrukture u Zgradi tri fakulteta, pametne specijalizacije u zelenoj i energetski učinkovitoj gradnji te gradnje nastambe za pokusne životinje

Održiva i zelena gradnja

Dekan Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu prof. **Boris Trogrlić**, predstavljajući projekt "Implementacijom suvremene znanstveno-istraživačke infrastrukture na FGAG-u do pametne specijalizacije u zelenoj i energetski učinkovitoj gradnji" rekao je da će njime biti omogućena izgradnja, adaptacija i opremanje čak 11 laboratorija na FGAG-u. Cilj projekta je otvoriti nova radna mjesta u inovativnim i visokointelektualnim sektorima, kontinuiranoj, održivoj i partnerskoj suradnji s gospodarskim sektorom u doprinosu rasta BDP-a, a također će se osnažiti istraživački kapaciteti FGAG-a u Splitu u svrhu unaprjeđenja suradnje s gospodarstvom, sudjelovanja u znanstveno-istraživačkim projektima u Hrvatskoj, EU i svijetu te razvoju novih proizvoda, usluga, materijala i znanstvenih projekata. FGAG ovim želi dati značajan doprinos u razvoju sektora graditeljstva, materijala, inteligentnog urbanog planiranja, urbanog transporta, korištenja obnovljivih izvora energije te održive i zelene gradnje na području Dalmacije, a u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije Republike Hrvatske. Važan segment projekta je i izgradnja, adaptacija i opremanje nove lokacije FGAG-a u Žrnovnici kod Splita s hidrotehničkim laboratorijem. Projekt vrijedan oko 83 milijuna kuna potpuno je pripremljen, s gotovim glavnim projektima i elaborati, pravomoćnom građevinskom dozvolom, Studijom izvodljivosti, te plaćenim komunalnim i vodnim doprinosima.

instrumenata i opreme za testiranje, istraživanje i razvoj.

– Nova oprema služit će ne samo akademskoj zajednici, već i značajnom dijelu lokalne industrije, građevinarstvu, geodeziji i arhitekturi, proizvodnji i preradi hrane, biokemiji, farmaceutici, pomorstvu i kemijskom inženjerstvu. Realizacijom projekata očekuje se jačanje znanstveno-istraživačke pozicije Sveučilišta u Splitu kako bi postao zamašnjak razvoja, rekao je rektor Anđelinović.

Ciljane skupine odobrenih projekata su 1500 znanstvenika, istraživača i suradnika Sveučilišta u Splitu, koji će dobiti mogućnosti suradnje i razvoja kolaborativnih projekata s lokalnim i inozemnim partnerima, gospodarskim i javnim sektorom, a sve u cilju rasta udjela BDP-a u istraživanju i razvoju te razvoja gospodarstva jadranske Hrvatske. Značajan utjecaj projekti će imati i na 20.000 studenata Sveučilišta u Splitu, koji će imati mogućnost razvoja projekata u sklopu svoga studija, što će u konačnici posebno doprinijeti cijelom društvu u cjelini, kao i gospodarskom i javnom sektoru u kojem će kasnije biti zaposleni. Nije manje važna činjenica da su projekti dobrim dijelom pripremljeni vlastitim snagama – uz suradnju s tvrtkom UHY Savjetovanja i **Krešimirom Budišom**, uz sudjelovanje dviju generacija dekana, brojnih profesora...

Kako kaže suradnik Sveučilišta u Splitu na projekti-

Testiranje lijekova u Splitu

Prof. **Janoš Terzić** s Medicinskog fakulteta predstavio je projekt "Stavljanje u funkciju novoizgrađene nastambe za pokusne životinje na Sveučilištu u Splitu", čiji je suvoditelj uz izv. prof. **Ozrena Polaška**. Nastamba bi bila izgrađena u zgradi Medicinskog fakulteta u Splitu na površini od 570 četvornih metara, a vrijednost projekta je 20 milijuna kuna. Kako se ističe, riječ je o ključnom resursu za provođenje temeljnih i primijenjenih biomedicinskih istraživanja znanstvenika MEF-ST-a, Sveučilišta te regionalnih institucija, a kad bude gotova, ta istraživačka nastamba za životinje bit će jedina takva u južnom dijelu Hrvatske. Sredstva osigurana iz fondova EU-a bit će upotrijebljena za građevinsko-tehničke intervencije te nabavu znanstveno-istraživačke opreme kako bi se osigurala dobrobit životinja. Realizacijom ovog projekta povećat će se znanstvena produktivnost na područjima koja su dosad bila onemogućena ograničenim uvjetima. Uspostavljanjem novih znanstvenih suradnji s istraživačkim skupinama u inozemstvu povećat će se međunarodna prepoznatljivost Sveučilišta u Splitu. Važno je istaknuti i komercijalnu iskorištenost, odnosno mogućnost podrške klasterima i start-up poduzetnicima te najma prostora i opreme.

Opremanje "mamutice"

Projekt "Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu, PMF, KTF te PF kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u Zgradi tri fakulteta" – vrijedan oko 80 milijuna eura – predstavili su dekani triju fakulteta koji djeluju u najvećoj zgradi Kampusu na Visokoj – prof. **Jasna Puizina** (Prirodoslovno-matematički), prof. **Igor Jerković** (Kemijsko-tehnološki) i izv. prof. **Nikola Račić** (Pomorski). I ovaj je projekt u punoj gotovosti – izrađeni su glavni projekti i elaborati energetske učinkovitosti, Studija izvodljivosti te projekti opreme.

Projektom će se omogućiti nabava opreme koja će omogućiti jačanje znanstveno-istraživačkog kapaciteta i stvoriti preduvjete za otvaranje novih centara izvrsnosti, uz primjenu u gospodarstvu. Oprema na PMF-u koristit će se u analizi pića, hrane, lijekova i drugih proizvoda, pa i medicinskih. Na KTF-u će se opremiti novi laboratoriji, što će značajno podignuti kvalitetu i konkurentnost znanstvene infrastrukture te sastavnice u čitavoj regiji.

Nadogradnjom nautičkog simulatora te ostalom planiranom opremom znanstvenici Pomorskog fakulteta proširit će svoja područja istraživanja za poboljšanje energetske učinkovitosti i zaštite morskog okoliša, te sigurnosti pomorskog prometa.

ma vezanim uz fondove EU-a Krešimir Budiša, zajedno s budućim poduzetničkim inkubatorom u Spinutu i Centrom kompetencija Sveučilište je dosad osiguralo oko 330 milijuna kuna, no još je ostalo mnogo posla.

– Realizacija traje do lipnja 2020., a dosad smo odradili samo oko 15 posto posla. No, kad jednom sve bude gotovo, to će predstavljati budućnost grada, regije i njihova gospodarstva – kaže Budiša. **IVICA PROFACA UNIST.HR**

'US NEWS & WORLD REPORT' OBJAVIO SVOJU RANG LISTU NAJBOLJIH SVJETSKIH SVEUČILIŠTA

Split ušao u globalni Top 500!

PIŠE PROF. **ALEN SOLDO**

Medijska kuća U.S. News & World Report spada u lidere rangiranja raznih institucija, posebice obrazovnih i medicinskih. Već tridesetak godina rangiraju američka sveučilišta, a prije nekoliko godina su počeli i sa svjetskom listom Best Global Universities sa ciljem da se američka sveučilišta usporede s drugim najboljim svjetskim sveučilištima. Ono što nas može veseliti je podatak da je među prvih

500 najboljih svjetskih sveučilišta uvršteno i Sveučilište u Splitu koje zauzima 487. mjesto, što je dokaz da napredak splitskog Sveučilišta i na drugim svjetskim listama nije nikako bio slučajna.

U regiji su ispred splitskog Sveučilišta samo Sveučilište u Ljubljani na 394. i Sveučilište u Beogradu na 397. mjestu, što je obzirom na veličinu tih sveučilišta prema splitskom, te činjenicu da ova lista ne uzima u obzir veličinu pojedinog sveučilišta, dodatni podstrek Splitu. Sveučilište u

Zagrebu je rangirano na 526. mjestu, a Sveučilište u Mariboru 763., dok su sva preostala sveučilišta iz ovog dijela Europe, uključujući Bugarsku i Rumunjsku, rangirana iza najboljih hrvatskih sveučilišta.

U najnovijoj listi za 2018. godinu prilikom rangiranja se koriste podacima dobivenim analizom 13 različitih indikatora i to: globalna i regionalna istraživačka reputacija, publciranje znanstvenih radova i knjiga, konferencije, različiti kriteriji vezani za citiranost,

posebice onih radova koji su u 10 posto i 1 posto najboljih, međunarodna suradnja itd. Početak analize je zasnovan na način da se stvori prva grupa od 250 najboljih svjetskih sveučilišta prema podacima najvažnije svjetske znanstvene baze Web of Science koju vodi Clarivate Analytics. Nakon toga dodaje se novih 1385 institucija kojima je glavni kriterij objava više od 1500 znanstvenih radova u posljednjih nekoliko godina. Ciljela grupa se tada analizira prema navedenim indikatorima i na kraju se dobiva konačna li-

sta od 1250 najboljih sveučilišta.

Vrh liste Best Global Universities je standardan kao i na svim drugim listama gdje se uglavnom među prvima stalno izmjenjuju više-manje ista sveučilišta, tako da i ovu listu predvode Harvard, MIT i Stanford, koje slijede Berkeley, Oxford, Cal Tech i Cambridge.

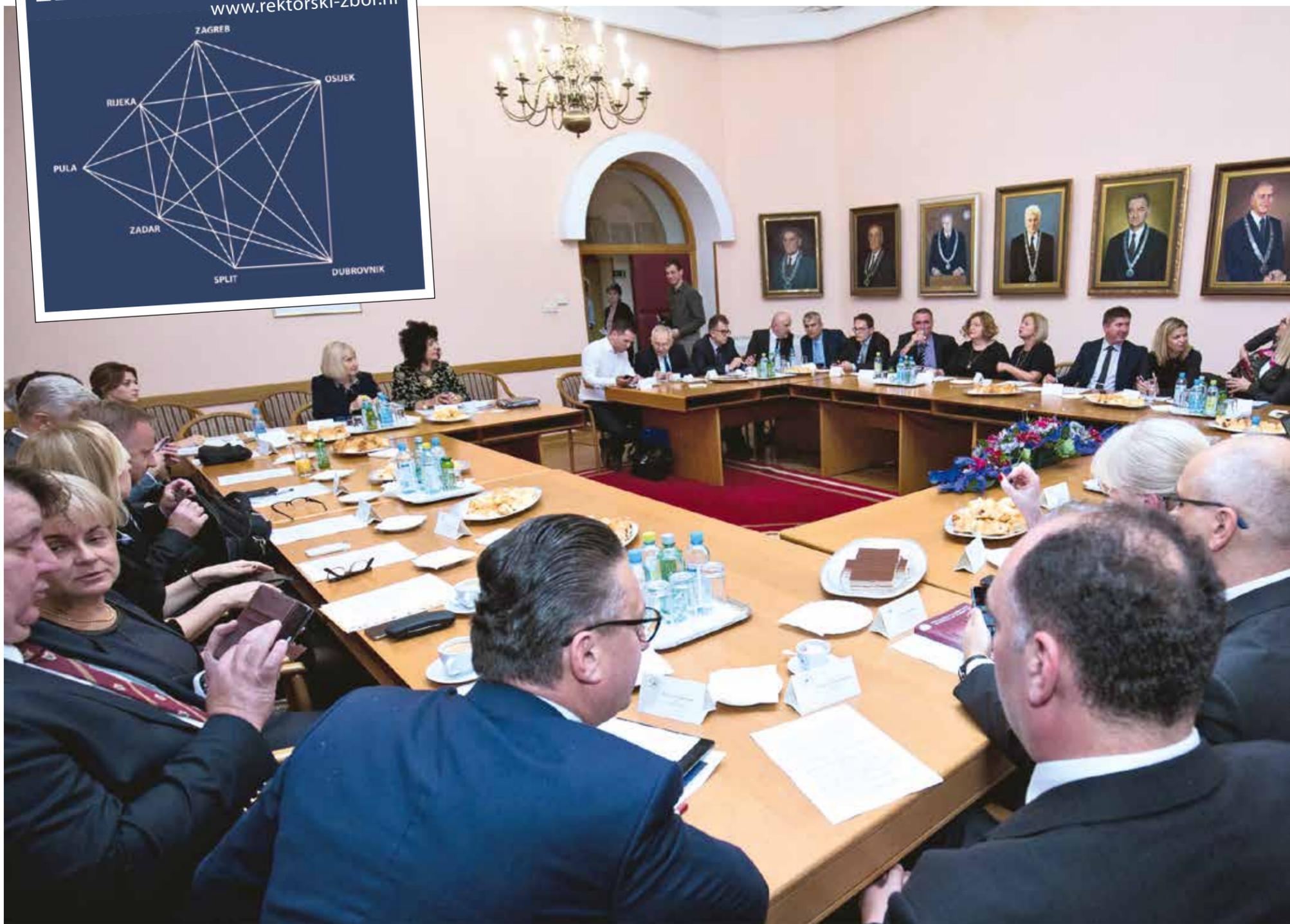
Inače, objavljivanjem najnovijeg poretka najboljih svjetskih sveučilišta prema područjima jedne od najpriznatijih lista Times Higher Education, Sveučilište u Splitu ponovno može biti zadovoljno. Da pod-

sjetimo, prema globalnoj listi World University Rankings Sveučilište u Splitu je najbolje rangirano u ovom dijelu Europe, a najnoviji podaci smještaju splitsko Sveučilište u području Life Sciences (agronomija i šumarstvo, biologija, sport i veterina) u grupu 251-300 najboljih svjetskih sveučilišta. U području Medicine i zdravstva (Clinical, pre-clinical and health) Split je u grupi 301-400 najboljih na svijetu, isto kao i za područje Fizika.

1. SJEDNICA REKTORSKOG ZBORA, OSIJEK,

Izvješća o radu povjerenstava

Slijedom promjena čelnitva na pojedinim sveučilištima, Rektorski zbor na sjednici u Osijeku imenovao je nove članove svojih povjerenstava, ali isto tako i proveo svojevrsnu inventuru dosad obavljenog posla svakog od tih radnih tijela Zbora. Donosi pregled njihova rada.

1. Povjerenstvo za izradu prijedloga popisa akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica te prijedloga popisa stručnih naziva i njihovih kratica

Povjerenstvo koje vodi prof. **Marko Petrak** redovito se sastaje, a prijedlozi za izmjene popisa se objavljuju u Narodnim novinama. U svibnju 2015. objavljeni su integrirani popisi akademskih stručnih naziva i kratica, u ožujku 2017. objavljene su izmjene i dopune popisa. Povjerenstvo će nastaviti rad u istom sastavu, osim što će Ministarstvo znanosti i obrazovanja imenovati svog predstavnika umjesto **Tomislava Vodičke**.

2. Povjerenstvo za tumačenje i izradu prijedloga izmjena i dopuna odluka o nužnim uvjetima za izbore u zvanja

Predsjednik Povjerenstva je prof. **Ante Čović**, prorektor Sveučilišta u Zagrebu. Održano je 6. sjednica, a Povjerenstvo je dosad izradilo dva dokumenta: odluku o nužnim uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna i nastavna zvanja u području umjetnosti, te odluku o nužnim uvjetima za izbor u znanstveno-nastavna zvanja. U planu je izrada prijedloga Odluke o nužnim uvjetima za izbor u nastavna zvanja te pripremu prijedloga Odluke o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja. Novim članovima imenovani su: prof. **Branko Matulić**, prorektor Sveučilišta u Splitu, prof. **Sonja Vila**, prorektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, **Heli Hajdić-Nikolić**, glavna tajnica Sveučilišta u Zagrebu i izv. prof. **Anica Hunjet**, prorektorica Sveučilišta Sjever

3. Povjerenstvo za izradu Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja vlastitih i namjenskih prihoda na javnim sveučilištima

U svibnju 2015. RZ je zaključio da je Načrt prijedloga Pravilnika o mjerilima i načinu korištenja vlastitih i namjenskih prihoda

javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta, o kojem je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH otvorilo javnu raspravu, neprihvatljiv u predloženoj obliku i u sukobu je sa ZZDiVO-om i Zakonom o proračunu. Pravilnik nije usvojen u MZO-u, pa se Povjerenstvo nakon toga nije sastajalo. Prihvaćen je prijedlog da ono nastavi postojati, a za novog predsjednika izabran je prorektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Tonči Lazibat**.

Novim članovima imenovani su: izv. prof. **Davor Vašiček**, prorektor Sveučilišta u Rijeci, prof. **Maja Fredotović**, dekanica Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, prof. **Drago Šubarić**, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i izv. prof. **Nebojša Stojčić**, prorektor Sveučilišta u Dubrovniku

4. Povjerenstvo za ujednačavanje vrednovanja studijskih programa

Prof. **Ivana Čuković-Bagić** izvijestila je da je Povjerenstvo temeljem prikupljenih dokumenata sa svih sveučilišta napravilo analizu koja je pokazala da Sveučilište u Zagrebu ima najsloženiji, točnije optimalno

posložen hodogram što se tiče vrednovanja studijskih programa. Smatra da je Povjerenstvo ispunilo svoju zadaću, ali može se i ponovno sastati sa ciljem međusobnog dogovora između svih sveučilišta da preuzmu jedinstvenu proceduru za vrednovanje studijskih programa. Predsjednik Rektorskog zbora predložio je da se analiza koju je pripremio Povjerenstvo prezentira na sljedećoj sjednici Rektorskoga zbora.

Imenovani su novi članovi: prof. **Sanja Barić**, prorektorica Sveučilišta u Rijeci i prof. **Dražan Kozak**, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

5. Povjerenstvo za provedbu Sporazuma o suradnji Hrvatskog olimpijskog odbora i Rektorskog zbora

Povjerenstvo je vodio prof. **Damir Knjaz**. U studenom 2016. usvojen je Pravilnik o studiranju sportaša na visokim učilištima Republike Hrvatske i upućen senatima na usvajanje.

6. Povjerenstvo za suradnju s financijskim institucijama

Predsjednik povjerenstva je bio prof. **Šimun Andelinović**. U kolovozu 2015. su predstavljene

rezultati pregovora s bankama, a u listopadu je napravljen privremeni natječaj za banke u Hrvatskoj s ciljem da daju najpovoljnije uvjete, a sveučilišta i njihove sastavnice trebaju samostalno dogovoriti pojedinačne uvjete.

7. Povjerenstvo za suradnju s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta na definiranju upute o napredovanju znanstvenika/nastavnika privremeno zaposlenih na položajnim radnim mjestima

Povjerenstvo ispunilo svoju zadaću. Rektorski zbor je dobio odgovarajuća tumačenja Ministarstva vezano za napredovanje znanstvenika/nastavnika privremeno zaposlenih na položajnim radnim mjestima.

8. Povjerenstvo za izradu policy dokumenta o informacijskom sustavu na sveučilištima

Povjerenstvo nije održalo konstituirajuću sjednicu, a umjesto bivšeg rektora Sveučilišta u Rijeci prof. **Pere Lučina** za predsjednika je izabran rektor Sveučilišta u Dubrovniku prof. **Nikša Burum**. Novim članovima imenovani su: prof. **Marin Milković**, rektor Sveučilišta Sje-

ver, prof. **Marko Rosić**, prorektor Sveučilišta u Splitu i izv. prof. **Lado Kranjčević**, pomoćnik rektora Sveučilišta u Rijeci.

9. Radna skupina za izradu Zakona o osiguranju kvalitete

Kao predsjednica je potvrđena prorektorica Sveučilišta u Zagrebu prof. **Mirjana Hruškar** koja će koordinirati rad sa splitskim prorektorom prof. **Brankom Matulićem** kao predstavnikom Rektorskog zbora u Povjerenstvu MZO-a za izradu Zakona o osiguranju kvalitete.

Novim članovima imenovani su: prof. **Sanja Barić**, prorektorica Sveučilišta u Rijeci, prof. **Sonja Vila**, prorektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, prof. **Josip Faričić**, prorektor Sveučilišta u Zadru i izv. prof. **Goran Kozina**, prorektor Sveučilišta Sjever.

10. Radna skupina RZ-a i Ministarstva znanosti i obrazovanja za izradu zajedničkih smjernica razvoja znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

MZO nije imenovao svoje predstavnike ni nakon nekoliko ponovljenih upita, pa nije

Navođenje znanstvene grane u natjecajima je zakonito

Rektorski zbor je na sjednici u Osijeku - prvoj u akademskoj godini 2017./2018. i prvoj kojom je predsjedao rektor Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku prof. **Vlado Guberac** - usvojio "Mišljenje o raspisivanju natječaja za provedbu postupka izbora u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta na sveučilištima". Taj je dokument odgovor na opetovane upite o (ne)zakonitosti navođenja znanstvene grane u natjecaju. Kako je izvijestila glavna tajnica Osječkog sveučilišta **Zdenka Barišić**, mišljenje po kojem se znanstvene grane ne bi smjele navoditi nema uporišta u zakonima, a u pojedinim znanstvenim područjima nemoguće je raspisati natječaje bez navođenja znanstvenih grana, prije svega kod medicine i zdravstva, ili kod filologije. Kod raspisivanja natječaja, rekla je, treba uzeti u obzir i zakone koji se odnose na autonomiju sveučilišta, koja se prvenstveno ogleda u izboru nastavnika.

S njom su se složili i rektori sveučilišta u Splitu i Zagrebu prof. **Šimun Andelinović** i prof. **Damir Boras**, s tim što je potonji istaknuo da nakon što je Rektorski zbor usvojio uvjete po kojima u natjecaju treba navoditi znanstvene grane ne može biti interpretacija po kojima bi to bilo nezakonito.

Usvojeno Mišljenje na početku faktografski navodi zakonsku regulativu o postupku izbora u znanstveno-nastavna i

umjetničko-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta; u nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta; te u suradnička zvanja i na odgovarajuća radna mjesta. Svi ti postupci regulirani su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, i u nadležnosti su sveučilišta, a provode se temeljem javnih natječaja.

Zaključak iz 2005.

"Zakonskim odredbama izrijekom nije propisano da se natječaji raspisuju za odgovarajuća znanstvena područja, znanstvena polja i znanstvene grane", stoji u Mišljenju, te se dodaje: "O raspisivanju javnog natječaja i provedbi postupka izbora u zvanja, Rektorski zbor donio je 22. ožujka 2005. Zaključak o provedbi postupka izbora u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta", u kojem stoji da se postupak izbora u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta provodi "za odgovarajuće znanstveno područje, znanstveno polje i znanstvenu granu i odgovarajuće radno mjesto u sustavu visokog obrazovanja i to na način da se kod raspisivanja natječaja navede znanstveno područje, znanstveno polje i znanstvenu granu i odgovarajuće radno mjesto u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju bez navođenja nastavnog predmeta". Prema

Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj "prati razvitak i utvrđuje znanstvena i umjetnička područja i polja", bez znanstvenih grana. Spomenuti Zakon na snazi je od 30. srpnja 2013., no Nacionalno vijeće u te četiri godine nije utvrdilo znanstvena i umjetnička područja i polja, nego je na snazi Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama. Zbog toga je došlo i do razlike u primjeni propisa:

"Pojedine odredbe Zakona ne mogu se tumačiti pro futuro jer odredba kojom je u nadležnosti Nacionalnog vijeća da utvrđuje znanstvena područja i polja ne može se tumačiti da se od 30. srpnja 2013. godine primjenjuje samo određeni dio postojećeg Pravilnika o znanstvenim područjima, poljima i granama, a isti je mijenjan 2016. godine i u njegovim izmjenama nije utvrđeno da se Pravilnik primjenjuje samo u dijelu koji se odnosi na znanstvena i umjetnička područja i polja, a dio koji se odnosi na znanstvene grane i umjetničke grane stavlja se izvan snage. Isto tako izmjenom Zakona nije utvrđeno na koji način Nacionalno vijeće 'utvrđuje znanstvena i umjetnička područja i polja' i koji je to podzakonski propis ili provedbeni propis. Isto tako nije donesen novi podzakonski propis odnosno novi Pravilnik znanstvenim i umjetničkim područjima i poljima, stoga se ne može iz izmijenjene zakonske

odredbe uzeti dio podzakonskog propisa koji je na snazi, a drugi dio tumačiti da je u suprotnosti s odredbama izmijenjenog Zakona jer prema postojećoj odredbi 6. stavka 4. zakonodavac nije utvrdio donošenje podzakonskog propisa", stoji u Mišljenju.

Pravna nesigurnost

Slijedom toga, "nenavođenje znanstvene grane u javnim natjecajima u pojedinim znanstvenim područjima i poljima dovodi do pravne nesigurnosti jer nastavnici koji su u prethodnim zvanjima bili birani u znanstvenim područjima, poljima i granama za izbor u više zvanje 'moraju' se birati samo u znanstvenom području i polju". To je posebno značajno u područjima u kojima postoji veći broj znanstvenih grana, primjerice u području Biomedicina i zdravstvo, koje u znanstvenom polju kliničkih medicinskih znanosti ima 31 znanstvenu granu, kao što u znanstvenom području Humanističkih znanosti u znanstvenom polju filologije nije isti izbor iz različitih jezika, teorije i povijesti književnosti, semiologije...

Usvojeno Mišljenje se bavi i sveučilišnom autonomijom u proceduri izbora, pozivajući se na članak 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i više odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske. U tim člancima i odlukama je određeno da je visoko obrazovanje u Hrvatskoj temeljeno "na akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta", koje obuhvaćaju

utvrđivanje pravila studiranja i upisa studenata; izbor čelnika i nastavnika; upravljanje resursima s kojima raspolažu visoka učilišta.

Rektorski zbor zaključuje u Mišljenju da "ustavno jamstvo autonomije sveučilišta zahtijeva da posredno budu zaštićena i sva na zakonu zasnovana prava sveučilišnih nastavnika što uključuje i obvezu zaštite zatečenog stanja tih prava u situaciji donošenja zakona kojim se mijenja dosadašnje zakonsko uređenje".

Slijedom navedenih zakonskih odredbi i stajališta Ustavnog suda, Rektorski zbor kao nadležno nacionalno tijelo koje brine o cjelokupnom sveučilišnom sustavu, a time i akademskoj zajednici u cjelini, mora uzeti u obzir i autonomiju svakog pojedinog sveučilišta, stoga zaključno ističe da kod raspisivanja javnog natječaja za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto svako sveučilište, odnosno sastavnica ima pravo na autonomiju kod raspisivanja javnog natječaja. To znači da stručno vijeće sastavnice, uz obvezu propisivanja formalnih uvjeta određenih Zakonom i općim aktima sveučilišta i sastavnice, te uz obvezu navođenja znanstvenog/umjetničkog područja i polja može - ako utvrdi da je to potrebno - u natjecaju navesti i znanstvenu/umjetničku granu u koju se vrši izbor, a isto tako i ustrojbenu jedinicu sastavnice na kojoj se nalazi radno mjesto.

održana konstituirajuća sjednica. Na prijedlog prof. **Vlade Guberca**, na sljedećoj sjednici će se dogovoriti nastavak rada Radne skupine.

11. Radna skupina za rad na Hrvatskom kvalifikacijskom okviru

Prihvaćen je prijedlog da Radna skupina nastavi rad jer rok MZO-u da primijeni odluke Ustavnog suda o kvalifikacijskim razinama istječe 30. prosinca, a to još uvijek nije ispunjeno. Kako je rekao prof. Tonči Lazibat, Rektorski zbor je tražio od MZO-a usvajanje odluka Ustavnog suda.

12. Povjerenstvo za izradu

modela kriterija za napredovanje nastavnika i raspodjelu koeficijenta

U veljači 2017. usvojen je model raspodjele koeficijenta koji je predložilo Povjerenstvo.

13. Povjerenstvo za rad na cjelovitoj kurikularnoj reformi

Povjerenstvo se nikada nije sastalo s MZO-om niti je imenovan predsjednik Povjerenstva, no Rektorski zbor je imao svog predstavnika u povjerenstvu koje je osnovano u MZO-u. Rektor Šimun Andelinović je rekao da Zbor nikad nije pozvan da se uključi u rad na reformi, a prihvaćen je prijedlog rektora Guberca da se MZO-u uputi dopis da aktivnije uključi Rektorski zbor

u svoje povjerenstvo.

14. Povjerenstvo za organizaciju Smotre stipendija

Rektorski zbor redovito dobiva izvješća o radu ovoga povjerenstva koje je realiziralo projekt portala Forum stipendija.

Imenovani su novi članovi: prof. **Sanja Barić**, prorektorica Sveučilišta u Rijeci, prof. **Dražan Kozak**, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i prof. **Sanja Bijaškić**, prorektorica Sveučilišta u Mostaru.

15. Povjerenstvo za izradu prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o vježbaonicama

Povjerenstvo je napravilo prijedlog Pravilnika, no u svibnju

ove godine je imenovano Povjerenstvo za pripremu Prijedloga pravilnika o vježbaonicama pod vodstvom prof. **Glorije Vickov**, koje se intenzivno sastaje. Rektor Andelinović je predložio da umjesto prof. Borisa Maleša Povjerenstvo ubuduće vodi prof. Branko Matulić te da Povjerenstvo završi svoj rad na standardizaciji vježbaonica, jer je dosad napravljen odličan posao od koristi i sveučilištima i MZO-u. Za novog člana imenovan je prof. **Drago Šubarić**, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

16. Povjerenstvo za donošenje prijedloga proračuna i suradnju s Ministarstvom znanosti i obrazovanja

Sobzirom na to da uskoro počinju novi pregovori oko proračuna, te novi programski ugovori predloženo je - i usvojeno - da povjerenstvo nastavi s radom. Umjesto bivšeg rektora prof. **Željka Turkalja** za novog predsjednika imenovan je prof. **Drago Šubarić**, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Imenovani su novi članovi: izv. prof. **Davor Vašiček**, prorektor Sveučilišta u Rijeci i prof. **Dražan Kozak**, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

17. Povjerenstvo za izradu prijedloga izmjene i dopune zakonske regulative u znanosti i visokom obrazovanju

Povjerenstvo nije održalo konstituirajuću sjednicu, no većina članova RZ-a složila se da je njegovo funkcioniranje vrlo važno zbog koordinacije rada na zakonima iz resora znanosti i visokog obrazovanja. Imenovanje predsjednika odgođeno je do sljedeće sjednice. Novim članovima imenovani su izv. prof. **Leticija Linardić**, dekanica Akademije primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, prof. **Ivo Čolak**, prorektor Sveučilišta u Mostaru, doc. **Sanja Žaja Vrbić**, Sveučilište u Dubrovniku i izv. prof. **Mario Tomiša**, prorektor Sveučilišta Sjever.

18. Povjerenstvo za međusveučilišnu suradnju u području umjetnosti

Povjerenstvo se sastalo, no nije okončan posao na razmjerni umjetničkih sadržaja, poput izložbi i glazbenih ili dramskih nastupa između sveučilišta. Umjesto prof. **Mladena Janjanina** rektor **Damir Boras** je za predsjednika predložio maestra **Josipa Degl'IVellia** koji u Zagrebu vodi program Universitas Cantat.

19. Povjerenstvo za pripremu združenog studija održive i zelene gradnje

Povjerenstvo pod vodstvom prof. **Borisa Trogrlića** okončalo je posao, preostaje suradnja s MZO-om na realizaciji studijskog programa.

20. Povjerenstvo za pripremu jedinstvenoga digitalnoga znanstvenog časopisa studentskih radova

Povjerenstvo nastavlja s radom pod vodstvom prof. **Mirjane Hruškar**. U rujnu je usvojen zaključak o izradi krovnog sporazuma za pokretanje časopisa. Imenovani su novi članovi: prof. **Dražan Kozak**, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku i izv. prof. **Alen Ružić**, prorektor Sveučilišta u Rijeci.

21. Povjerenstvo za pripremu Prijedloga pravilnika o vježbaonicama za javnu raspravu

Povjerenstvo nastavlja s radom u nepromijenjenom sastavu.

22. Povjerenstvo za izradu Prijedloga sporazuma o zajedničkom izvođenju studija

Povjerenstvo je izradilo prijedlog Sporazuma i predsjednik Povjerenstva, prof. **Marin Milković**, predsjednik Povjerenstva upoznao je članove Rektorskog zbora prijedlogom Sporazuma. Nakon provedene rasprave Rektorski zbor je prihvatio prijedlog Sporazuma o zajedničkom izvođenju studija javnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj te Sveučilišta u Mostaru koji se upućuje senatima sveučilišta na raspravu nakon čega će konačni tekst Sporazuma potpisati rektori javnih sveučilišta i rektor Sveučilišta u Mostaru.

KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET U SPLITU PROSLAVIO 57. ROĐENDAN

Otvoreno deset novih laboratorija

Prvi put u skoro šest desetljeća postojanja splitski Kemijsko-tehnoški fakultet djelovat će na jednome mjestu, nakon što su u Zgradi tri fakulteta uređeni novi laboratoriji i druge prostorije za znanstveno-nastavni rad

Kemijsko-tehnoški fakultet (KTF) je 30. listopada, proslavio 57. obljetnicu utemeljenja, a tom prigodom otvoreno je deset novih laboratorija, čime će ovaj Fakultet prvi puta od svog osnutka znanstveno, nastavno i stručno djelovati na jednoj lokaciji.

Nove prostorije Fakulteta svečano je otvorio prof. Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta u Splitu, istaknuvši kako je Sveučilište snažno podržalo ovaj projekt pruživši i financijsku podršku, uz Fakultet, Ministarstvo znanosti i obrazovanje te Ljekarnu Splitsko-dalmatinske županije. Dekan KTF-a prof. Igor Jerković kazao je kako je do sada veliki problem ovog Fakulteta bila dislociranost, a u novim laboratorijima studenti će imati priliku raditi vježbe u grupama od 12 osoba, ali u njima će se raditi i znanstvena istraživanja. Uz same laboratorije veličine po 50 metara kvadratnih, uređeno je i pet prostora za pripremu laboratorijskih vježbi te skladišta zapaljivih i nezapaljivih kemikalija.

Otvaranju laboratorija prethodila je svečana sjednica svih djelatnika KTF-a, a u pozdravnom govoru rektor Anđelinović je kazao kako se zajedničkim projektom opremanja laboratorija još jednom pokazalo da se sinergijskim djelovanjem

može napraviti više. KTF će u Sveučilištu imati i partnera koji će podržati studentske programe, jer je STEM područje budućnost. Rektor se posebno osvrnuo na projekt "Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u Zgradi tri fakulteta" istaknuvši suradnju gospodarstva, lokalne zajednice i Sveučilišta, koja će biti u mogućnosti stvarati nove vrijednosti.

Okupljenima se obratio i prof. Zoran Đogaš, dekan Medicinskog fakulteta u Splitu, sastavnice s kojom KTF izvodi integrirani studij Farmacije, i čestitao im na ovom povijesnom danu.

Dan KTF-a uveličali su, među ostalim, čelnici sastavnica Sveučilišta u Splitu, članovi Senata te brojni predstavnici suradnih ustanova te srodnih fakulteta.

U svom izvješću o radu dekan Jerković se osvrnuo na rad Fakulteta s naglaskom na nove laboratorije.

Kemijsko-tehnoški fakultet u Splitu osnovan je 1960. te je započeo s radom u Biskupovoj palači. Godine 1962. seli se u Teslinu 10, a od 1. veljače 2016. započinje s radom na novoj adresi Rudera Boškovića 35 u zgradi 3F na sveučilišnom Kampusu. Studentske laboratorijske vježbe održavale su se u prostorima Pedagoške akademije i Srednje

medicinske škole, a 1962. god. adaptiran je dio zgrade Industrijske škole kemijskog smjera u Kaštel Sućurcu, gdje su se do kraja prošle akademske godine izvodile laboratorijske vježbe, prisjetio se povijesti dekan Jerković, kazavši kako je održavanje praktične nastave bilo otežano zbog dislociranosti te istrošenosti infrastrukture.

Zaključio je kako će novootvoreni laboratoriji omogućiti studentima kvalitetnu infrastrukturu usporedivu s drugim laboratorijima u Europskom prostoru visokog obrazovanja za eksperimentalnu nastavu, izradu završnih i diplomskih radova, ali i za izradu studentskih istraživačkih projekata.

Dekan Igor Jerković dječe nagradu za životno djelo prof. Jelici Zelić

Nagrađeni

Dan Fakulteta je bio prigoda da se nagrade zaslužni profesori te najbolji studenti. Tako je nagradu za životno djelo primila prof. **Jelica Zelić**, a nagrađene studentice su: **Melita Petrić**, stručni studij Kemijska tehnologija, smjer Prehrambena tehnologija (težinski prosjek ocjena 4,077), **Nika Perčić**, preddiplomski studij Kemijska tehnologija, smjer Kemijsko inženjerstvo (težinski prosjek ocjena 4,256), **Lucija Radaš**, preddiplomski studij Kemija (težinski prosjek ocjena 4,395), **Ivana Lešina**, diplomski studij Kemijska tehnologija, smjer Materijali (težinski prosjek ocjena 4,789), **Petra Brzović**, diplomski studij Kemija, smjer Organska kemija i biokemija (težinski prosjek ocjena 4,954), **Nikolina Markovina**, integrirani preddiplomski i diplomski studij Farmacija (težinski prosjek ocjena 4,854) i **Iva Čurić**, dobitnica Rektorove nagrade za izvrsnost.

U svom izvješću, dekan je spomenuo kako Fakultet, na kojem studira 696 studenata ima ukupno 99 zaposlenih. Fakultet je proteklu akademsku godinu pridonio rangiranju Sveučilišta u Splitu kao vodeće znanstvene institucije u Hrvatskoj objavljivanjem 56 znanstvenih radova indeksiranih u Web of Science koji su izrađeni u sklopu istraživačkih projekata Hrvatske zaklade za znanost, bilateralnih projekata i dr.

Pokrenuta je suradnja s Penn State sveučilištem kroz EDGE program: povezivanje Beaver kampusa i KTF-a preko informacijske tehnologije. Tijekom 2018. god. očekuje se posjet studenata Beaver kampusa KTF-u i suradnja u eksperimentalnoj nastavi.

Dekan Jerković istaknuo je kako su u idućoj akademskoj godini aktivnosti Fakulteta usmjerene na pripremu projekta (zajedno sa Sveučilištem u Splitu, Prirodoslovno-matematičkim fakultetom i Pomorskim fakultetom) "Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u Zgradi tri fakulteta" koji je zadovoljio administrativni dio provjere, a kojem se planira oko 26 milijuna kuna za opremanje nove zgrade laboratorijskim namještajem i opremom čime bi se nova zgrada stavila u punu funkcionalnost.

UNIST.HR

SNIMIO JAKOV PRKIĆ/HANZA MEDIA

ZNAČAJNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA NA PRAVNOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U SPLITU

Unaprjeđenje međunarodnog privatnog prava

Konferencija se koncentrirala na dva područja čiji se postojeći pravni okvir u praksi pokazao osobito neadekvatnim – obiteljsko međunarodno privatno pravo, te izvanugovornu odgovornost

Sudionici međunarodne konferencije o privatnom pravu

Početkom studenoga na Pravnom fakultetu u Splitu održana je 14. znanstvena međunarodna konferencija iz međunarodnog privatnog prava, pod nazivom "Osvrt na međunarodno privatno pravo – ima li prostora za unaprjeđenje postojećih izvora MPP-a?" (*Private International Law Revisited – Is there a Room for the Improvement of Existing Sources of PIL?*), u organizaciji Pravnog fakulteta u Splitu i Njemačkog društva za međunarodnu suradnju (Deutsche Gesellschaft für Internationa-

le Zusammenarbeit – GiZ), a vodila se na engleskom jeziku.

Iako nazivom ostavlja prostora i za širu raspravu, konferencija se koncentrirala na dva područja čiji se postojeći pravni okvir u praksi pokazao osobito neadekvatnim. Prvo je obiteljsko međunarodno privatno pravo, u okviru kojeg su prezentirane sljedeće teme: Prekogranično priznanje i ovrha stranačkih sporazuma u obiteljskim predmetima (*Cross-Border Recognition and Enforcement of Family Agreements*), Prijedlog preinačene Uredbe BU II bis (*Brussels II bis Recast*)

– *Something old, something new*). Privremene mjere u prijedlogu preinačene Uredbe BU II bis (*So far so good... Provisional measures in Brussels II bis Recast*), te Financijske i jezične implikacije primjene Uredbe BU II bis (*Financial and Linguistic Implications of BU II bis Recast*).

Drugo područje je izvanugovorna odgovornost za štetu u prekograničnim predmetima, s naglaskom na odgovornosti proizvođača za svoje proizvode te prekograničnim predmetima koji se tiču prometnih nezgoda, a u okviru kojeg su prezentirane

sljedeće teme: Članak 28. Uredbe Rim II: odnos između uredbe Rim II i Haaške konvencije iz 1971. i 1973. (*Article 28 of the Rome II Regulation: The Relationship between Rome II Regulation and the 1971 & 1973 Conventions*), Odgovornost za štetu u pravu EU i Haaška konvencija o odgovornosti proizvođača za svoje proizvode, iskustva Nizozemske (*Product liability in EU law and Hague convention, Dutch experience*), Međunarodna ujednačenost odlučivanja u europskom međunarodnom privatnom pravu (Uredba Rim II i Haaška konvencija iz 1971.)

(*International Decisional Harmony in European Conflicts of Law (Rome II and 1971 Hague Convention)*), Haaška konvencija o pravu mjerodavnom za prometne nezgode – opća rješenja (*Hague Convention on the Law Applicable to Traffic Accidents – general solutions*) te Prometne nezgode s prekograničnim obilježjem – iskustva Hrvatske (*Cross-border traffic accidents – Croatian experience*).

Na konferenciji su sudjelovala ukupno 33 dionika iz različitih država – Njemačka, Velika Britanija (Škotska, Engleska), Belgija, Nizozemska, Bugarska,

Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija i Makedonija. U oba panela govornici su bili uvaženi profesori iz inozemstva, profilirani stručnjaci međunarodnog privatnog prava s Haaške konferencije, te eksperti u radnim skupinama Europske komisije za međunarodno privatno pravo.

Sudionici su razmatrali postojeće zakonodavne akte, njihove prednosti i nedostatke, a također i potrebu za eventualnim novim pravnim rješenjima unavedenim područjima, kako na razini Europske unije tako i na razini Haaške konferencije.

STUDENTI SVEUČILIŠTA U SPLITU DOBILI JEDINSTVENU APLIKACIJU

UNISpoT: studentski život na dlanu

Aplikacija nudi najnovije novosti sa Sveučilišta u Splitu, dnevne jelovnike svih menzi, stanje reda u menzama preko kamere uživo, stanje X-ice, aktualnu ponudu studentskih poslova, ili pak slati primjedbe i pohvale Sveučilištu i Studentskom centru

Jedinstvena aplikacija u Hrvatskoj UNISpoT predstavljena je 9. studenoga u multimedijalnoj dvorani Sveučilišne knjižnice. Aplikacija je nastala u suradnji Studentskog centra Split, Sveučilišta u Splitu i Studentskog zbora i studentske udruge Virtualni svijet. Idejni začetnik je Ivan Žižić, djelatnik Studentskog centra, a razvojni tim čine studenti Matej Rajčić, Mateo Marušić i Ante Banovac s FESB-a te Bartul Kovačić, učenik III. gimnazije u Splitu, uz tehničku podršku tvrtke ExtensionEngine.

Škola pisanja projekata

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Andelinović je kazao kako je cilj da sve informacije i svi sadržaji, odnosno svi oblici aktivizma, koje nudi Sveučilište u Splitu budu studentima dostupne na dlanu. - Ova ideja je hvalevrijedna i jedinstvena te predstavlja platformu na koju će se dalje nadograđivati sadržaji. Upravo ovakvi projekti, napravljeni po projektnom modelu, ostavljaju trajne vrijednosti na našem Sveučilištu. Na ovaj

način studenti se uče i pisanju projekata, što je važno za eventualne buduće znanstvene i europske projekte, odnosno odgovornost da se u roku ispuni zadaća koja rezultira trajnom vrijednošću - istaknuo je rektor Andelinović.

Izradu ove aplikacije pozdravio je i Josip Podrug, predsjednik Studentskog zbora Sveučilišta u Splitu, kazavši kako Zbor, zajedno sa Sveučilištem i Studentskim centrom, kontinuirano radi na poboljšanju studentskog standarda. Idejni začetnik UNISpoT-a Ivan Žižić kazao je kako je još kao student vidio potrebu izrade ovakve aplikacije.

- Od same ideje do konačnog proizvoda prošlo je godinu dana, a sam projekt je bio podijeljen u dvije faze. U prvoj fazi je izraden sustav za prikaz studentskih poslova, potom sustav za prikaz jelovnika u studentskim restoranima, koji je nadograđen prikazom stanja reda pri čemu nam je pomogla tvrtka ExtensionEngine. Ovo je jako važno studentima, jer u kratkim pauzama mogu vidjeti što je na jelovniku i gdje je najmanja gužva, kazao je Žižić, rekavši da su se u drugoj fazi uklju-

Studenti Mateo Marušić i Matej Rajčić te srednjoškolac Bartul Kovačić koji su osmislili aplikaciju
MARIO TODORIĆ/HANZA MEDIA

čili studenti i počela je sama izrada aplikacije.

UNISpoT i sve što nudi predstavio je student Mateo Marušić: pretraživanjem aplikacije mogu se pronaći najnovije novosti vezane za Sveučilište u Splitu, dnevni jelovnici svih menzi, stanje reda u menzama putem kamere uživo, stanje X-ice te aktualna ponuda studentskih poslova.

Uz sve navedene opcije, studenti mogu uputiti i bilo kakvu primjedbu ili pohvalu vezano za Sveučilište u Splitu. Naime, postavljena je funkcija Sandučić povjerenja, koji služi za anonimno slanje tekstualne i/ili slikovne poruke službama Studentskog centra. Aplikacija je dostupna i za Android i za iOS operativne sustave.

Plod suradnje

U drugoj fazi nadogradnje aplikacije studenti će moći rezervirati termine u sveučilišnom Centru za savjetovanje, pretraživati Forum stipendija te pratiti stanje sa svojim studentskim ugovorima.

Učenik 4. razreda popularnog MIOC-a Bartul Kovačić je kazao kako je sam projekt bio jako zahtjevan, bilo je teških dijelova, no uz dobru suradnju i međusobnu podršku svih članova tima sve je izrađeno na kvalitetan način i u roku. Sa studentima se upoznao kroz Udruhu mladih programera DUMP, a kao mogućnost nastavka svoga obrazovanja vidi i Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje.

UNIST.HR

UGOVOR SVEUČILIŠTA U SPLITU I NAJVEĆEGA DALMATINSKOGA TRGOVAČKOG LANCA

'Tommy' nova nastavna baza PMF-a

S ciljem povezivanja znanosti, obrazovanja i struke 8. studenoga na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu potpisan je ugovor o nastavnim bazama između Sveučilišta u Splitu, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu i tvrtke "Tommy" d.o.o. Ugovor o suradnji potpisali su prof. Šimun Andelinović, rektor Sveučilišta u Splitu, prof. Jasna Puizina, dekanica Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i Marin Kaštelančić, član Uprave "Tommyja".

Poslovna suradnja ostvarivat će se kroz izvođenje praktične nastave, odnosno stručne prakse pod vodstvom i nadzorom nastavnika Sveučilišta i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, uz sudjelovanje stručnih osoba - mentora zaposlenih u "Tommyju". Osnovni cilj ove suradnje je stručno educiranje studenata za praktičan rad kao i stjecanje konkretnih praktičnih znanja i vještina/kompetencija za njihovo daljnje napredovanje i zapošljavanje, kroz uključivanje u konkretne operativne, ali i razvojne procese. Prilikom potpisivanja ugo-

Poslovna suradnja ostvarivat će se kroz izvođenje praktične nastave, odnosno stručne prakse pod vodstvom i nadzorom nastavnika Sveučilišta i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, uz sudjelovanje mentora zaposlenih u tvrtki 'Tommy'

Dekanica Jasna Puizina, rektor Šimun Andelinović i Marin Kaštelančić potpisuju ugovor o nastavnim bazama
NIKOLA VILIĆ/HANZA MEDIA

vora, rektor Andelinović istaknuo je važnost bliske suradnje s gospodarstvom i otvaranje Sveučilišta prema zajednici - kazao je rektor Andelinović, istaknuvši kako se ulaganjem u istraživanje, razvoj, znanje i inovacije stječu preduvjeti za boljitak našega grada, županije, ali i države u cjelini, pa će zasigurno ova suradnja dati bitan doprinos.

Prof. Puizina, dekanica Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, kazala je kako je Fakultet od početka snažno podržavao koncept nastavnih baza, vidjevši u tom projektu veliki potencijal, jer studentima omogućava izravan kontakt s poslodavcima, a fakultetima puno bolji uvid u tržište rada. - Promptno smo reagirali na ovu inicijativu i to tako da smo sve studijske programe prilagodili, odnosno promijenili, a uveli smo i poseban izborni predmet Stručna praksa kroz koji će naši studenti odlaziti u nastavne baze - uključila je dekanica Puizina, zahvalivši se još jednom tvrtki "Tommy" što su PMF odabrali za svog partnera. Marin Kaštelančić, član Uprave "Tommyja", najveće

du najvažnijim ciljevima Sveučilišta je upravo jačanje suradnje s gospodarstvom i otvaranje Sveučilišta prema zajednici - kazao je rektor Andelinović, istaknuvši kako se ulaganjem u istraživanje, razvoj, znanje i inovacije stječu preduvjeti za boljitak našega grada, županije, ali i države u cjelini, pa će zasigurno ova suradnja dati bitan doprinos.

Prof. Puizina, dekanica Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, kazala je kako je Fakultet od početka snažno podržavao koncept nastavnih baza, vidjevši u tom projektu veliki potencijal, jer studentima omogućava izravan kontakt s poslodavcima, a fakultetima puno bolji uvid u tržište rada.

- Promptno smo reagirali na ovu inicijativu i to tako da smo sve studijske programe prilagodili, odnosno promijenili, a uveli smo i poseban izborni predmet Stručna praksa kroz koji će naši studenti odlaziti u nastavne baze - uključila je dekanica Puizina, zahvalivši se još jednom tvrtki "Tommy" što su PMF odabrali za svog partnera.

Marin Kaštelančić, član Uprave "Tommyja", najveće

tvrtke u Dalmaciji i unutar 25 najvećih u Hrvatskoj, istaknuo je kako im je čast što danas postaju dijelom akademske zajednice, odnosno nastavna baza u kojoj će se studenti usavršavati i implementirati vještine i znanja. Kazao je kako su specifična znanja studenata s PMF-a postala standard na tržištu, a u "Tommyju" će biti dijelom realnog sektora, moći će rješavati izazove znanjem stečenim na Fakultetu i imat će, također, priliku analizirati podatke i predviđati rizike i trendove, što je zapravo budućnost gospodarstva. Isto tako, svoju karijeru mogu nastaviti u ovoj tvrtki, a svi imamo isti cilj da mladi, obrazovani ljudi ostaju u našem gradu, odnosno domovini, zaključio je Marin Kaštelančić.

Potpisivanje ugovora o nastavnim bazama je prvi korak u realizaciji stjecanja konkretnih znanja i vještina studenata, kako bi im se pružila prilika da sudjeluju u radu/mentorstvu menadžera i stručnjaka određenih segmenata poslovanja tvrtke "Tommy".

UNIST.HR

ZAGREB DOMAĆIN GODIŠNJOJ DUNAVSKOJ REKTORSKOJ KONFERENCIJI

Sveučilišta za prosperitet dunavske regije

Na Sveučilištu u Zagrebu održana je trodnevna godišnja Dunavska rektorska konferencija (DRC), na kojoj su sudjelovali rektori i predstavnici sveučilišta iz 14 zemalja. Konferencija ima za cilj raspravljati o unaprjeđenju visokoga obrazovanja i suradnje između gotovo 70 sveučilišta u dunavskoj regiji, a ovogodišnja tema bila je odgovornost sveučilišta u promicanju ciljeva EU-ove strategije za dunavsku regiju (EUSDR). U sklopu konferencije održana je i svečana dodjela nagrada najboljim mladim znanstvenicima u dunavskoj regiji za 2017. godinu – Danubius Young Scientist Award.

Rektori i predstavnici sveučilišta iz 14 zemalja dunavske regije (Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Češke, Hrvatske, Mađarske, Moldavije, Njemačke, Rumunjske, Slovačke, Slovenije, Srbije i Ukrajine), zajedno s rektorom Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damirom Borasom** i predsjednikom DRC-a mag. **Friedrichom Faulhammerom**, raspravljali su o tome kako unaprijediti visoko obrazovanje, na koji način pro-

Rektori i predstavnici sveučilišta iz 14 zemalja dunavske regije raspravljali su o unaprjeđenju visokog obrazovanja, promociji dunavske regije kroz istraživanje i razvoj i promicanju strategije EU-a

Dunavska rektorska konferencija

movirati dunavsku regiju kroz istraživanje i razvoj te kako promicati ciljeve strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR).

– Dunavska makroregi-

onalna razvojna strategija važan je alat u jačanju dobrosusjedske suradnje i izgradnji prosperiteta u regiji, a obrazovanje tu ima vrlo važnu ulogu. Stoga smo po-

nosni da je Zagreb domaćin ovako važne konferencije s brojnim važnim temama vezanim uz visoko obrazovanje, i time ćemo pojačati suradnju sveučilišta na kon-

kretnim projektima koji mogu imati značajan utjecaj na dunavsku regiju – rekao je rektor Boras u pozdravnom govoru te je pohvalio ovogodišnjeg dobitnika na-

grade Danubius Young Scientist Award za Hrvatsku, doc. **Tomislava Capudera** s Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER), za njegov ukupan znanstvenoi-straživački rad i doprinos Sveučilištu u Zagrebu.

Danubius Young Scientist Award nagrada je koja se jednom godišnje dodjeljuje najboljim mladim znanstvenicima u zemljama dunavske regije, koje odabire međunarodni tim stručnjaka i članovi Dunavske rektorske konferencije. **Barbara Weitgruber**, generalna direktorica Odjela za znanstvena istraživanja i međunarodnu suradnju Federalnoga ministarstva za obrazovanje i istraživanje Republike Austrije (BMWF), **Maive Rute**, zamjenica ravnatelja Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije (JRC), i dr. **Erhard Busek**, predsjedatelj Instituta za dunavsku regiju i središnju Europu (IDM), ove su godine dodijelili nagrade znanstvenicima, jednom iz svake zemlje dunavske regije, osim Moldavije, koja ove godine nije prijavila svoje kandidate.

UNIZC

HRVATSKI STUDIJI OBJAVILI ZBORNİK RADOVA 'INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA I MEDIJI 2016.'

Ljetna škola informiranja u digitalno doba

Na Hrvatskim studijima 15. studenoga promoviran je Zbornik *Informacijska tehnologija i mediji 2016.* u izdanju te sastavnice Sveučilišta u Zagrebu. Predstavili su ga urednica doc. **Ljubica Josić** iz Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža", recenzent doc. **Hrvoje Jakopović** s Fakulteta političkih znanosti te prof. **Nada Zgrabljic Rotar**, predstojnica Odsjeka za komunikologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Zbornik su uz doc. Jakopovića recenzirale i profesorice dr. sc. **Melita Poler** s Novinarstva Fakultete za društvene vede Sveučilišta u Ljubljani te dr. sc. **Maja Jokić** s Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu.

Riječ je o zborniku koji donosi predavanja i radionice prezentirane prošle godine na Ljetnoj školi "Informacijska tehnologija i mediji 2016.". Od deset održanih izlaganja, u ovom zborniku je predavanja objavilo petero izlagača, te sedam voditelja iznimno zanimljivih radionica, a svi radovi su tiskani na hrvatskom ili engleskom jeziku. Dr. sc. **Dejan Jontes** s Fakultete za društvene vede Sveučilišta u Ljubljani je u radu *Television taste and changing patterns of viewing in Slovenia* (Televizijski ukus i promjene gledalačkih obraza u Sloveniji) predstavio istraživanje koje je pokazalo kako u Sloveniji, za razliku od sličnih istraživanja u drugim zemljama, postoji povezanost između društvene klase i obrazovanja te televizijskih preferencija.

Zbornik donosi predavanja i radionice prezentirane prošle godine na Ljetnoj školi 'Informacijska tehnologija i mediji 2016.', a koja je nastavljena i ovoga ljeta na Sveučilištu u Zadru

Promocija Zbornika na Hrvatskim studijima

Rad dr. sc. **Vesne Kalajžić** i **Ane Vučetić Škrbić** s Odjela za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru *Društvene mreže u novinarstvu* bavi se korištenjem društvenih mreža u novinarskom poslu, a njihovo istraživanje pokazalo je kako su zadarski novinari prepoznali važnost društvenih mreža pa ih koriste za dobivanje povratnih informacija te kao primaran i dodatni izvor.

Predavanja i radionice

Rad izv. prof. **Danijela Labaša** s Odsjeka za komunikologiju Hrvatskih studija Sve-

učilišta u Zagrebu *Medijska pismenost i informacijsko doba* propituje modele prikladne za medijski odgoj kojim bi se postigla medijska pismenost te prikazuje mogući pedagoški pristup odgoju za medije. Doc. dr. sc. **Ljiljana Zekanović-Korona** i **Jurica Grzunov** s Odjela za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru u svom radu *Digitalni mediji u turizmu* dolaze do zaključka kako je u toj gospodarskoj grani posebno bitna komunikacija putem društvenih medija jer se popularna turistička središta koriste u marketinš-

ke svrhe. U radu *Novi mediji digitalnog doba* prof. **Nada Zgrabljic Rotar** s Odsjeka za komunikologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu daje uvid u digitalnu kulturu novoga vremena, koja je demokratizirala društvene procese i otvorila mogućnost za neslućene promjene u medijskom komunikacijskom okruženju.

U zborniku su objavljeni i materijali s radionica održanih za polaznike, a teme su se protezale od primjene tehnologije u suvremenom televizijskom i radijskom novinarstvu, digitalne fotografije i

obrade slika do mobilnog novinarstva.

Ove godine škola je nastavila rad i održana je u zadnjem tjednu kolovoza na Sveučilištu u Zadru. Školu organiziraju Odjel za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu te Odsjek za komunikologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, a i Fakultet političkih znanosti u Zagrebu izrazio je želju da sudjeluje u organizaciji tog korisnog druženja i neformalnog obrazovanja nastalog na inicijativu izv. prof. **Ljiljane Zekanović-Korona**, prof. **Jadranke Lazić-Lasić** i prof. **Nade Zgrabljic Rotar**.

Tehnologija promjene

Informacijska tehnologija promijenila je tradicionalne medije u organizacijskom, sadržajnom i ekonomskom smislu. Procesi medijske prakse i prakse u odnosima s javnošću posredstvom novih komunikacijskih tehnologija svakim su danom sve složeniji. Nove komunikacijske platforme i konvergencija medija oblikuju medijski okoliš i medijsku publiku, a pred medijske profesionalce postavlja nove zahtjeve i izazove. Da bi mogli pratiti brze promjene, medijskim stručnjacima, novinarima, glasnogovornicima i zaposlenicima u službama za odnose s javnošću potrebna je kontinuirana multidisciplinarna naobrazba koja će biti fokusirana na nove uvjete javne komunikacije koje nameće informacijska tehnologija. S obzirom na to da

Ljetna škola u Zadru ima dva osnovna cilja: omogućiti polaznicima da kroz predavanja dobiju uvid u nova znanja i izazove za snalaženje u novim okolnostima masovne komunikacije i konvergencijama kroz rad s novinarima usvoje razne vještine za praktično korištenje informacijske tehnologije u medijima i u odnosima s javnošću.

Uz podršku rektorice Sveučilišta u Zadru **Dijane Viccan** i rektora Sveučilišta u Zagrebu **Damira Borasa** škola je ostvarila interuniverzitetsku međunarodnu suradnju, a u pet radnih dana ove je godine predavanja, za oko 40 polaznika, održalo 12 profesora sa sveučilišta u Zadru, Zagrebu, Mariboru i Ljubljani. Osim predavanja, održane su atraktivne radionice koje su vodili ugledni novinari HRT-a i Nove TV. Uz predavanja i radionice održano je nekoliko doktorskih kolokvija za polaznike škole – doktorande poslijediplomskog studija Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na kojima su uz nazočnost profesora razmijenili mišljenja, primjedbe i prijedloge o svojim doktorskim tezama.

Posebnu pozornost pobudila je rasprava sudionika okruglog stola na temu "Lažne vijesti i etika suvremenog novinarstva" s posebnim osvrtom na ulogu novih medija i društvenih mreža u širenju lažnih vijesti. Zbornik *Informacijska tehnologija i mediji 2017.* u pripremi je izići će do sljedećeg ljeta.

PROF. NADA ZGRABLIJIC ROTAR

U ime Srca povelju je od predsjednice Republike primio ravnatelj Zoran Bekić

Ravnatelj CARNeta Goran Kezunović prima Povelju od predsjednice Kolinde Grabar- Kitarović

PREDSJEDNICA REPUBLIKE NAGRADILA DVIJE AKADEMSKE INSTITUCIJE ZA ZASLUGE U RAZVOJU INTERNETA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Srcu i CARNetu Povelje Republike Hrvatske

Odlukom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović, Sveučilišnom računskom centru (Srce) Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj mreži – CARNet dodijeljene su Povelje Republike Hrvatske. Srcu je Povelja pripala za osobite zasluge u uvođenju i popularizaciji interneta i internetskih tehnologija u Republici Hrvatskoj, a CARNetu za osobite zasluge u dugogodišnjem razvoju obrazovanja pojedinaca i hrvatskog društva u cjelini pomoću novih informacijskih tehnologija, s posebnim naglaskom na obrazovnu i akademsku populaciju u Republici Hrvatskoj

Srcu je Povelja pripala za osobite zasluge u uvođenju i popularizaciji interneta i internetskih tehnologija, a CARNetu za osobite zasluge u dugogodišnjem razvoju obrazovanja pojedinaca i hrvatskog društva u cjelini pomoću novih informacijskih tehnologija, s posebnim naglaskom na obrazovnu i akademsku populaciju u Republici Hrvatskoj

kulturnom, gospodarskom i drugom razvitku Republike Hrvatske.

Ideja o stvaranju zajedničke nacionalne računalno-komunikacijske infrastrukture i uvođenja interneta u Republici Hrvatskoj počela se realizirati 1991. godine u Sveučilišnom računskom centru Sveučilišta u Zagrebu (Srce). Koordinacijsko tijelo za uspostavu hrvatske edukacijske računalne mreže osnovano je 3. listopada 1991. Na taj dan, u ratnom okruženju, održan je prvi sastanak Odbora za Hrvatsku akademsku i istraživačku mrežu – CARNet. Odbor je imenovao tadašnji ministar znanosti, tehnologije i informatike prof. Ante Čović, a cilj mu je bio organizi-

ranje mreže koja će omogućiti komunikaciju svakom znanstvenom radniku ili studentu sa svim znanstvenim radnicima u Republici Hrvatskoj i cijelom svijetu. Također, posebno treba istaknuti aktivnu potporu Odboru tadašnjeg zamjenika ministra, a kasnije i ministra prof. Branka Jerena.

Poseban doprinos razvoju Hrvatske akademske i istraživačke mreže – CARNet svakako je dao Sveučilišni računski centar (Srce) Sveučilišta u Zagrebu. Djelatnici i suradnici Srca aktivno su podupirali izgradnju i održavanje mreže CARNet, uspostavu ustanove CARNet kao i razvoj brojnih naprednih usluga i servisa za krajnje korisnike CARNeta.

U prvim godinama, uz izgradnju računalno-komunikacijske mreže prema svim akademskim ustanovama u Republici Hrvatskoj, ostvarena su dva bitna iskoraka: uspostava prve internetske veze Hrvatske prema svijetu, 17. studenoga 1992. godine, čime je započelo doba interneta u Republici Hrvatskoj, te tri mjeseca kasnije, 27. ožujka 1993. registracija i početak rada nacionalne vršne internetske domene.hr. U to ratno vrijeme, CARNet mrežom su aktivno prenošene informacije o ratnim zbivanjima u RH te se na taj način probijala medijska blokada u kojoj se našla naša mlada država.

Informatička misija

Sveučilišni računski centar i danas, kao i prilikom svojeg osnutka ima dvojak misiju. Jedan dio te misije je osigurati akademskoj zajednici, kao najnaprednijem dijelu društva, pristup najnovijim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, a jednako je izazovna i zadaća osigurati da mnogobrojne već postojeće ili nedavno uspostavljene usluge i sustavi, njih više od 50, nastave pouzdano funkcionirati i razvijati se u skladu s trendovima razvoja i primjene informacijskih tehnologija u svijetu.

REAGIRANJA: SLOBODA GOVORA I PRAVO NA LAŽ (2)

'Studenti govore': ništa nije točno

Uključujući citate zakona i videosnimke događaja.

1. Nije točno da su Duje Kovačević i njegovi kolege članovi udruge *Studenti se bore*. Takva udruga ne postoji.

2. Nije točno da Duje Kovačević i njegovi kolege uzduž i poprijeko lažu.

3. Kada piše "... kako je uprava Hrvatskih studija njemu i njegovima oduzela slobodu govora" – nije točno da kolega Duje Kovačević kome bi onda možebitno bila oduzeta sloboda govora.

4. Nije točno da uprava Hrvatskih studija nije oduzela slobodu govora.

5. Nije točno da studenti upražnjavaju pravo na ponavljanje laži.

6. Nije točno da je uprava podastrla egzaktno dokaze – uključujući citate zakona i videosnimke događaja.

7. Nije točno da čitatelji mogu čuti i vidjeti gole činjenice na poveznici hrstud.hr.

8. Nije točno da studenti imaju ikakvog udjela u prvom, zadnjem ili svim između pokušajima obmane javnosti.

9. Nije točno da bi svatko tko usporedi spomenute izjave i videozapis kolege Kovačevića stekao isti utisak kao gospodin Čizmić Marović, odnosno da je "bolje upamtio svoju veliku želju da postupi hrabro nego svoje stvarno ponašanje".

10. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

11. Nije točno da studenti u visokoobrazovnom sustavu imaju prečasne ili bilo kakve odgojitelje.

12. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

13. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

14. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

15. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

16. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

17. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

18. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

19. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

20. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

21. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

22. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

23. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

24. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

25. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

26. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

27. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

28. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

29. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

30. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

31. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

32. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

33. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

34. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

35. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

36. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

37. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

38. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

39. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

40. Nije točno da se studenti Hrvatskih studija u džihadu na Rektorat.

Sloboda govora i pravo na laž

PS: Duško ČIZMIĆ MAROVIĆ

John Locke je klasično upozorio kako "bez slobode govora nasilje ostaje jedino sredstvo uvjeravanja". A Voltaire nije rekao "Ne slažem se s onim što govoriš, ali branit ću do smrti tvoje pravo da to kažeš", nego "Gadi mi se to što govoriš ali branit ću do smrti vaše pravo da to kažete". Ta je razlika silno važnija jer podsjeca da sloboda govora ne može biti ograničena moralno ovisiti da odučite što jest istinito, a što pak nije.

Odgojitelji i studenti

Duje Kovačević i kolegama u udruzi *Studenti se bore* i u medijima nitko ne može osporiti pravo da uzduž i

Ispravak

U prošlom, 96. broju Universitasa od 30. listopada, u članku "Nove tehnologije u obrazovanju" objavljenom na 9. stranici, višekratno smo pogrešno Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu (SRCE) preimenovali u "Studentski računski centar". Tom potpuno nenamjernom omaškom smo savim krivo predstavili tu nacionalnu infrastrukturnu ustanovu koja servisira mnogobrojne potrebe svih sveučilišta i znanstvenih instituta u Hrvatskoj, dakle svih sastavnica sveučilišta, instituta, nastavnika, istraživača, a onda i studenata.

Ispričavamo se čitateljima, te djelatnicima i Upravi Sveučilišnog računskog centra na ovoj pogrešci, za koju smo uvjereni da se ubuduće neće ponavljati.

REDAKCIJA UNIVERSITASA

Student FSB-a Mislav Hihlik pokazuje zainteresiranim maturantima Filipu Sunari i Karli Zadro Formulu Student

Ples na svili Ivana Šeparovića i Nikoline Komljenović

Festival znan

PIŠE **IVAN PERKOV**
SNIMIO **DAMIR HUMSKI**

U prostorima zagrebačkoga Studentskoga centra od 23. do 25. studenoga održana je 22. Smotra Sveučilišta u Zagrebu, tradicionalna manifestacija koja pruža informacije učenicima završnih razreda srednjih škola, studentima, ali i svim zainteresiranim o mogućnostima studiranja na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima. Tu je mogućnost prepoznalo nekoliko tisuća posjetitelja ko-

jima je svoje studijske programe predstavilo više od 80 sudionika ovogodišnje Smotre.

Rektor Sveučilišta u Zagrebu **Damir Boras** rekao je da je zagrebačka Smotra izrasla u događaj koji je važan za Hrvatsku jer na nju dolaze mladi iz svih gradova kako bi vidjeli ponudu studijskih programa.

– Želja nam je pružiti potpunu informaciju budućim studentima kako bi mogli izabrati svoj željeni put. Zato na Smotri, uz sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, svoje studijske programe predstavljaju i druga sveučilišta, kao i broj-

ne visoke škole – naglasio je rektor.

– Studenti su ove godine imali zaista veliku ponudu, naime, predstavljeno je ukupno 605 studijskih programa, a od toga čak 259 poslijediplomskih. Osim toga, sve 34 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu i ove su godine prihvatile ideju koju smo nazvali *Najbolje sa sveučilišta*, čime se pojedini programi predstavljaju na predavanjima najboljih nastavnika – rekla je prorektorica za studente, studije i upravljanje kvalitetom **Ivana Čuković Bagić**.

Rasplesani studenti na štandu Učiteljskog fakulteta

Katarina Ćorić i Mara Kretonić s Veterina na lipincima Ergele Đakovo

22. SMOTRA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Instruktor letenja
bojnik Darko
Šumanovac
na simulatoru
letenja MIG 21

Uzvanici
na otvaranju
Smotre

ija i mladosti

Ministrica znanosti i obrazovanja **Blaženka Divjak** kazala je da je Smotra najveći i najljepši događaj vezan uz akademsku zajednicu.

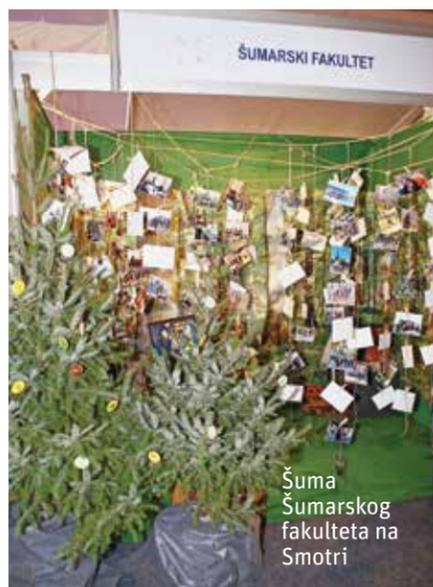
– Želja mi je da se ovaj duh dinamičnosti, duh mladosti i duh suradnje vidi u svim aspektima visokoga obrazovanja i akademske zajednice – rekla je i objasnila da studijski programi moraju biti relevantni u akademskom i gospodarskom smislu kako bi bili konkurentni, te je dodala da je “posebno važno pružiti svima jednake prilike za studiranje, bez obzira na socijal-

ni status ili neke druge otežavajuće uvjete”.

Kako bi ostvarili jednake mogućnosti, studentima stipendijama pomažu kako sveučilišta, tako i resorno ministarstvo i pojedini gradovi i općine. Izaslanica gradonačelnika grada Zagreba **Katarina Milković** rekla je da vjeruje da ima prostora za unaprjeđenje suradnje s ciljem osiguravanja najboljih uvjeta za našu mladost i našu budućnost, te da Grad Zagreb i Sveučilište u Zagrebu imaju odličnu suradnju i zajedničkim trudom ostvaruju suvre-

menu, tolerantnu i europski orijentiranu akademsku zajednicu.

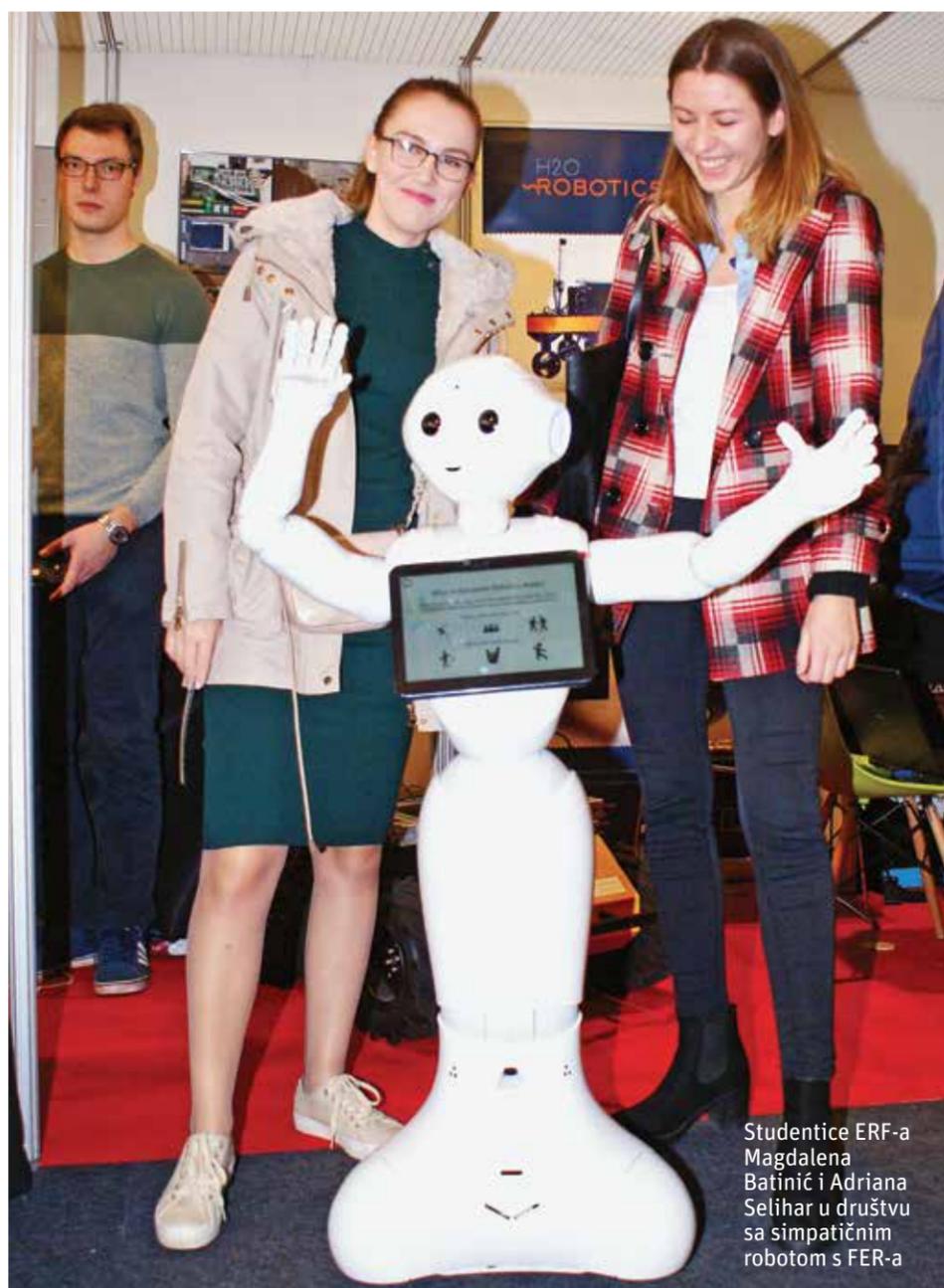
Dramski, glumački i muzički izričaj naših priznatih umjetnika, nastavnika i studenata oplemenjivao je program svakoga dana, a svečanost otvorenja Smotre upotpunili su Gudački kvartet Muzičke akademije, **Ivan Šeparović** i **Nikolina Komljenović** plesom na svili, ansambl “Harmonija disonance” s hrvatskim etno napjevima, te modna revija studenata Tekstilno-tehnološkoga fakulteta.

Šuma
Šumarskog
fakulteta na
Smotri

Prezentacija
Stomatologije

Studentice ERF-a
Magdalena
Batinić i Adriana
Selihar u društvu
sa simpatičnim
robotom s FER-a

Budući restoratori s
ALU Andrea Šafran i
Luka Krešimir Stipičić

Rektor Damir Boras
sa studentima

Maturantice
srednje škole Ivan
Švear iz
Ivanić
Grada
zadržale
su se na
štanu
Fakulteta
prometnih
znanosti

Autori Strategije razvoja Urbane aglomeracije Splita

DODIJELJENA PRIZNANJA ZA IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA URBANE AGLOMERACIJE SPLIT

Sveučilišno znanje za razvoj Splita i Splitsko dalmatinske županije

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Split potvrđuje stručnosti kadrova na Sveučilištu u Splitu, ali i dokaz koliko naša institucija želi dati svoj doprinos razvoju lokalne zajednice, rekao je među ostalim rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Anđelinović na dodjeli priznanja autorskom timu Strategije.

Strategija koja obuhvaća Split i još 12 funkcionalno povezanih jedinica lokalne samouprave prošle je godine od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije izabrana među projektima teritorijalnog razvoja, čime joj je na raspolaganje stavljeno oko 63 milijuna eura namijenjenih financiranju projekata iz područja konkurentnog poduzetništva, održive urbane mobilnosti, turističke valorizacije kulturne baštine, prenamjene zapuštenih lokacija, povećanja zapošljavanja i jačanja cjeloživotnog obrazovanja te smanjenja socijalnih nejednakosti. Stručnjaci Sveučilišta i nekoliko njegovih sastavnica Strategiju su izradili potpuno besplatno i poklonili je svome gradu i županiji. Za taj važan doprinos Sveučilište je nedavno dobilo i godišnju nagradu Splitsko-dalmatinske županije.

Priznanje je na svečanosti dobio i sam rektor Anđelinović kao inicijator izrade Strategije, a povelju mu je uručila dekanica Ekonomskog fakulteta prof. Maja Fredotović.

Sveučilište u Splitu prepoznatljivo je po vrhunskim stručnjacima, jer stručnost nam je jednako važna kao znanost i nastavni rad. Ovom strategijom pokazali smo što možemo kad udružimo snage i damo priliku mladima. Cilj

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Split osigurala je Splitu i okolnim jedinicama lokalne samouprave 63 milijuna eura iz fondova EU, potvrđujući stručnost kadrova na Sveučilištu u Splitu i njegovu posvećenost razvoju lokalne zajednice

nam je biti vrhunska, znanstvena i stručna ustanova koja će aktivno surađivati s lokalnom zajednicom, odnosno Gradom i Županijom, rekao je prof. Anđelinović i najavio sljedeći veliki projekt u suradnji s gradom: dugoočekivanu strategiju razvoja Splita.

Splitski dogradonačelnik Niño Vela potvrdio je da će Strategija razvoja Urbane aglomeracije Splita biti temelj buduće gradskoj strategiji, jer bi - kako je rekao - Split bez svoje urbane aglomeracije i Splitsko-dalmatinske županije "ostao začahuren bez mogućnosti razvoja".

Da gradove treba shvaćati šire od njihovih granica svjestan je i župan Blaženko Boban.

- Split je lokomotiva, ali ni vagoni koje vuče ne smiju biti zahrdali. Naš je zadatak sada provesti ovu strategiju, odnosno njezinu provedbu nametnuti i

Vladi i EU, rekao je Boban.

Autorski tim Sveučilišta spremno je prihvatio izradu Strategije vodeći se vizijom urbane aglomeracije Splita kao prostora dostojanstvenog življenja gdje je održivi razvoj postignut sinergijskim učinkom gospodarstva i znanosti, uz optimalno korištenje svih ljudskih, geografskih, materijalnih, kulturnih, turističkih, obrazovnih i ostalih potencijala.

Govoreći o dobrotima koje je proces izrade strategije donio akademskoj zajednici, dekanica Ekonomskog fakulteta prof. Maja Fredotović kao najvažnije istaknula je uključivanje u rad mladih ljudi sa svih sastavnica koji su se kroz interdisciplinarni pristup međusobno povezali, razmjenjujući sa starijim kolegama znanja i iskustva.

IVICA PROFACA
UNIST.HR

Nagrađeni

Autorski tim Sveučilišta u Splitu

prof. dr. sc. Šimun Anđelinović
prof. dr. sc. Marko Rosić
prof. dr. sc. Boris Trogrlić

Tema: „Društvo“, „Gospodarstvo“, „Okvir upravljanja razvojem“

Doc. dr. sc. Ivana Bilić, Ekonomski fakultet
Dr. sc. Paško Burnač, Ekonomski fakultet
Doc. dr. sc. Dražen Čular, Kineziološki fakultet
Prof. dr. sc. Petar Filipić, Ekonomski fakultet
Prof. dr. sc. Maja Fredotović, Ekonomski fakultet
Prof. dr. sc. Zoran Grgantov, Kineziološki fakultet
Josip Grgić, dipl. oec., Ekonomski fakultet
Prof. dr. sc. Branko Matulić, Umjetnička akademija
Doc. dr. sc. Davorka Mikulić, Ekonomski fakultet
Prof. dr. sc. Đurđica Miletić, Kineziološki fakultet
Prof. dr. sc. Željko Mrnjavac, Ekonomski fakultet
Doc. dr. sc. Vinko Muštra, Ekonomski fakultet
Doc. dr. sc. Slađana Pavlinović, Ekonomski fakultet
Izv. prof. dr. sc. Jelena Paušić, Kineziološki fakultet
Prof. dr. sc. Lidija Petrić, Ekonomski fakultet
Doc. dr. sc. Smiljana Pivčević, Ekonomski fakultet
Doc. dr. sc. Ljudevit Pranić, Ekonomski

fakultet

Dr. sc. Blanka Šimundić, Ekonomski fakultet
Doc. dr. sc. Josip Visković, Ekonomski fakultet

Tema: „Urbano okruženje“

Dr. sc. Hrvoje Bartulović, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
Prof. dr. sc. Dinko Begušić, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
Izv. prof. dr. sc. Ranko Goić, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
Doc. dr. sc. Ana Grgić, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
Ana Jeličić, mag.ing.aedif., Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
Prof. dr. sc. Dušan Marušić, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
Dr. sc. Sanja Matijević-Barčot, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
Marko Mimica, mag.ing.aedif., Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
Izv. prof. dr. sc. Sandro Nižetić, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
Dr. sc. Mirko Ruščić, Prirodoslovno-matematički fakultet
Prof. dr. sc. Alen Soldo, Sveučilišni odjel za studije mora
Izv. prof. dr. sc. Nediljka Vukojević-Medvidović, Kemijsko-tehnološki fakultet

Vanjski suradnici

Marin Kesić, mag.ing.aedif., Vodovod i kanalizacija Split
Drago Klarić, mag.ing.aedif., Vodovod i kanalizacija, Split
Dr. sc. Mira Krneta, Hrvatska banka za obnovu i razvoj

ČELNICI SVEUČILIŠTA U SPLITU I MARIBORU POTPISALI SPORAZUM O SURADNJI Zajednički nastup na znanstvenom 'tržištu'

Delegacija Sveučilišta u Mariboru koju su činili rektor prof. Igor Tičar, prorektor prof. Jernej Turk i predstavnica Univerzitetne knjižnice Dunja Legat posjetili su 22. studenog Sveučilište u Splitu, a tom prilikom rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Anđelinović i rektor Tičar potpisali su Sporazum o suradnji temeljem kojeg će se, uz dosadašnju uspješnu suradnju, razvijati strateško-regionalno partnerstvo između tih dvaju sveučilišta.

Ovim Sporazumom našu suradnju podižemo na stratešku razinu s ciljem formiranja zajedničkih studija i programa usavršavanja, zatim u području zajedničkog akademskog izdavaštva i uredništva čime svako Sveučilište jača ono drugo i osnažuje proces internacionalizacije, rekao je rektor Anđelinović ističući kako splitsko i mariborsko Sveučilište imaju sličnosti jer su druga po veličini u svojim zemljama, a ujedno pokazuju značajan napredak u čemu će im sigurno pomoći i buduća jaka bilateralna suradnja te međusobno prenošenje dobrih praksi.

Zadovoljstvo dogovorenom suradnjom nije krio ni rektor Tičar koji je kazao kako se sveučilišta moraju međusobno otvarati i pomagati jedni drugima jer jedino zajedništvom mogu napraviti veliki iskorak.

Svatko od nas ima svojih specifičnosti koje su na visokom nivou i koje nam mogu biti od međusobne koristi, objedinjujući naše snage možemo

Suradnja dvaju Sveučilišta će se odvijati na području provođenja nastave, znanstvenog istraživanja i rada na projektima, kao i drugim područjima koja se vezuju za visokoškolsko obrazovanje i znanost

Potpisivanje sporazuma o suradnji sveučilišta u Splitu i Mariboru

postići puno više. Ako ide dobro mom susjedu, ide i meni, kazao je rektor Tičar slikovito dočaravši benefite suradnje.

Svečano potpisivanje održano je u vijećnici dekanata Ekonomskog fakulteta, uz nazočnost prorektora Sveučilišta i dekana sastavnica koji su s kolegama iz Maribora imali priliku razgovarati o detaljima buduće suradnje.

Suradnja dvaju Sveučilišta će se odvijati na području provođenja nastave, znanstvenog istraživanja i rada na projektima, kao i drugim područjima koja se vezuju za visokoškolsko obrazovanje i znanost. Sveučilišta će dati potporu što bližoj suradnji svojih sastavnica na području nastave u obliku cjeloživotnog učenja i zajedničkih ljetnih i zimskih škola, olakšanog prelaska, upisivanja i mobilnosti studenata, uključivanja studenata u izvanstudijske aktivnosti, omogućavanju pristupa knjižnicama, bazama podataka i literaturi.

Također, proširit će se suradnja na području znanstvenih i stručnih projekata što će, između ostalog, uključivati zajedničko apliciranje na domaćim i međunarodnim projektima te oblikovanje zajedničkih stručnih timova.

Prigodom posjeta delegacija iz Maribora posjetila je i splitski sveučilišni Kampus gdje su razgledali prostore i laboratorije Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Pomorskog, Kemijsko-tehnološkog i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta.

SPORAZUM SVEUČILIŠTA U SPLITU I UNIVERZITETA CRNE GORE

Rektori Sveučilišta u Splitu i Univerziteta Crne Gore Šimun Anđelinović i Danilo Nikolić UNIST.HR

Potpis na suradnju Splita i Podgorice

Prof. Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta u Splitu, i prof. Danilo Nikolić, rektor Univerziteta Crne Gore u Podgorici, u vijećnici Pomorskog fakulteta u Splitu, 26. listopada, potpisali su Sporazum o suradnji. Uz rektora Anđelinovića, potpisivanju Sporazuma su nazočili i prof. Rosanda Mulić, prorektorica za nastavu, prof. Nikola Račić, dekan Pomorskog fakulteta s prodekanima izv. prof. Perom Vidanom i doc. Ivanom Komarom.

Sveučilišta ovim sporazumom uspostavljaju suradnju u znanstvenoj djelatnosti, visokom obrazovanju, znanstvenom istraživačkom radu, stručnim i drugim djelat-

nostima od zajedničkog interesa, a sve u skladu s Bolonjskom deklaracijom i europskim visokoškolskim standardima.

Sveučilište u Splitu i Univerzitet Crne Gore u Podgorici surađivat će osobito u sljedećim djelatnostima:

- istraživačkoj suradnji i zajedničkom sudjelovanju u znanstvenim i stručnim projektima,
- uspostavi zajedničkih studija na svim vrstama i razinama,
- izvođenju nastave na svim vrstama i razinama studija,
- izvođenju nastave na programima koji se temelje na načelima cjeloživotnog učenja.

UNIST.HR

NA SPLITSKOJ RIVI ODRŽANA TRADICIONALNA MANIFESTACIJA STUDENTSKOG ZBORA I SVEUČILIŠTA U SPLITU

Studentska fešta sporta i aktivizma

Splitski su studenti krajem listopada ponovno "preuzeli vlast" nad najpopularnijom gradskom šetnicom okupivši se na još jednom Studentskom danu sporta i aktivizma. Uz nezaobilazno uživanje u sunčanom danu, održana su natjecanja i dodijeljena odličja u brojnim sportovima, a svi posjetitelji ove manifestacije imali su priliku upoznati se s aktivnostima splitskih studentskih udruga, sastavnica Sveučilišta i drugih organizacija. Osnovni cilj projekta jest promocija svih sportsko-rekreativnih aktivnosti iz područja studentskog sporta na Sveučilištu u Splitu, kao i na nacionalnoj razini.

Prije dvije godine, na Studentskom danu sporta, poručio sam kako nema nikakve prepreke da sveučilišni sportski klubovi igraju u drugim hrvatskim ligama u nekolicini sportova, a danas imamo klubove našeg Sveučilišta u vrhu 2. hrvatske košarkaške i malonogometne

Splitski su studenti svojim sugrađanima pokazali veliki dio onoga čime se bave u svoje slobodno vrijeme, od brojnih sportskih natjecanja do aktivnosti brojnih udruga

Unist.hr

lige. Uz postojeća natjecanja među studentima, sada ideмо u smjeru masovnosti i širenja broja studenata koji se bave tjelesnom aktivnošću. Sljedeći nam je cilj izgradnja i adaptacija sportske infrastrukture na Sveučilištu koja će pružiti još veći potencijal ovom važnom segmentu naše akademske zajednice, poručio je rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Anđelinović, koji je studentski sport etablirao kao bitno područje u strategiji razvoja najveće dalmatinske obrazovne institucije.

Tijekom cijeloga dana održavana su sportska natjecanja u uličnom nogometu i košarci, stolnom tenisu, skakanju u vrećama, potezanju konopa, graničaru, a tražio se i "naj-fit" student, dok su oni željni borbe znanjem imali svoj "obračun" na kvizu stranih jezika. Predstavljeni su i za Split malo egzotičniji sportovi poput lacrossea i američkog nogometa, a Riva je

ugostila i hrvače te plesače sambe i zumbе.

Okupljeni su tako, uz praćenje sporta, imali priliku izmjeriti razinu šećera u krvi i krvni tlak, isprobati "pijane naočale", vidjeti kako izgleda realističan prikaz ozljeda, naučiti osnove reanimacije, kao saznati nešto više o spasilačkoj službi, interventnim timovima i prvoj pomoći. Uz to su mogli isprobati ronilačku opremu, naučiti kako vezati pomorske čvorove ili sjesti u pravi bolid formule. Splitski su studenti na ovaj način jedni drugima, kao i svekolikom građanstvu pokazali širok spektar aktivnosti kojima se bave uz redovan studij, a brojne su udruge iskoristile priliku za predstavljanjem svojih aktivnosti poput međunarodne razmjene studenata, zaštite studenata i studentskih prava, volontiranja, studentskog novinarstva i sl.

Sretni smo što ovoliko godina uspješno organiziramo ovu manifestaciju te

što se studenti iznova odazivaju u ovako velikom broju. Srećom, vrijeme nas je poslužilo pa nije nedostajalo uzbudjenja na sportskim natjecanjima, a osobito nam je drago što su i svi građani imali priliku vidjeti koliko daleko seže studentski aktivizam i što sve studenti mogu, poručila je Jelena Matešić iz Splitskog sveučilišnog sportskog saveza, koji je uz Sveučilište u Splitu glavni organizator manifestacije.

Uz glavne organizatore te suorganizatore - Studentski zbor Sveučilišta u Splitu i Studentski centar Sveučilišta u Splitu - na Studentskom danu sporta i aktivizma su sudjelovali i udruge Invictus Mare, Crveni križ, Udruga primijenjenog strojarstva, udruge S4S - Studenti za studente, SKAC - Studentski katolički centar, Udruga studenata Herceg-Bosne, Neuro Split, CroMsic, Forum Plus Hrvatska, Hrvatski rukometni savez te Naš Hajduk. UNIST.HR

PREMINUO AKADEMIK MILAN MOGUŠ, JEZIKOSLOVAC I BIVŠI PREDSDJEDNIK HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Graditelj hrvatskog jezičnog identiteta

Akademik Milan Moguš, istaknuti hrvatski filolog i predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u razdoblju od 2004. do 2010., umro je u nedjelju 19. studenog u Zagrebu u 91. godini života. Rođio se 25. travnja 1927. u Senju, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Nakon mature 1948. upisao je Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (grupa za narodni jezik i književnost), gdje su mu profesori bili slavni hrvatski jezikoslovci **Stjepan Ivšić**, **Ljudevit Jonke**, **Mate Hraste**, **Petar Skok** i **Josip Hamm**. Diplomirao je 1953. Iste je godine izabran za asistenta u Akademijinu Institutu za jezik, a 1956. prelazi na Filozofski fakultet kao asistent profesora Mate Hraste. Od 1961. do 1963. bio je lektor hrvatskog jezika na Sveučilištu u Varšavi. Doktorat filoloških znanosti stekao je 1962. u Zagrebu. Godine 1964. izabran je za docenta, 1969. za izvanrednog profesora, a 1975. za redovitog sveučilišnog profesora. Od 1965. do umirovljenja 1992. bio je šef Katedre za dijalektologiju i povijest hrvatskog jezika. Od 1970. do 1972. bio je prodekan Filozofskog fakulteta, gdje je od 1976. predavao i na poslijediplomskom studiju smjera lingvističke. Od 1979. do 1985. bio je voditelj tog studija. Od 1983. do 1992. bio je predstojnik Zavoda za lingvističku Filozofskog fakulteta. Školske godine 1969./70. i 1973./74. predavao je kao gostujući profesor na sveučilištu u Kölnu, a 1987./88. na sveučilištu u Mannheimu. Kao profesor dijalektologije i povijesti hrvatskog jezika predavao je niz godina na Filozofskom fakultetu u Osijeku i na Filozofskom fakultetu u Rijeci.

Povijesni 'Londonac'

Akademik Milan Moguš bio je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Akademik Milan Moguš bio je jedan od onih koji su čuvali i gradili hrvatski identitet – rekao je u povodu smrti akademika Moguša predsjednik HAZU Zvonko Kusić

Akademik Milan Moguš

punih 40 godina: 1977. izabran je za izvanrednog, a 1986. za redovitog člana. Vodeće dužnosti u Akademiji obnašao je 25 godina: od 1985. do 1991. bio je tajnik Razreda za filološke znanosti, a od 1991. do 1997., u vrijeme predsjednika akademika Ivana Supeka, bio je glavni tajnik HAZU. Od 1998. do 2003., u vrijeme predsjednika akademika Ive Padovana, bio

je potpredsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2010. bio je predsjednik, 16. u nizu od osnutka Akademije. U vrijeme predsjedničkog mandata akademika Milana Moguša osnovane su četiri Akademijine znanstvenoistraživačke jedinice: u Bjelovaru (2005.), Vukovaru (2008.) i Požezi (2009.) te Antropološ-

ki centar u Dubrovniku (2008.), a 2009. Akademija je preselila svoju Knjižnicu u novouređenu zgradu bivšeg Kemijskog instituta na Strossmayerovu trgu.

Od 2001. do smrti akademik Moguš bio je voditelj Zavoda za lingvistička istraživanja HAZU te predsjednik Odbora za leksikografiju, član Odbora za dijalektologiju i Odbora za onomastiku. Bio je dugogodišnji voditelj projekta "Istraživanja hrvatskih dijalekata" i pod njegovim vodstvom objavljen je niz dijalektoloških izdanja – monografija, znanstvenih rasprava i članaka. Od 2011. vodio je projekt "Benešićev Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I.G. Kovačića", koji je dosad izašao u 14 svezaka.

Akademik Moguš objavio je 274 publikacije, među kojima 21 knjigu te 208 članaka i rasprava. U doba Hrvatskog proljeća 1971., zajedno s akademikom **Stjepanom Babićem** i akademikom **Božidarom Finkom**, izradio je "Hrvatski pravopis" koji je zbog političkih razloga nakon tiska bio uništen te je 1972. ponovno tiskan u Londonu, zbog čega je u povijest ušao pod nazivom "Londonac". U cijelosti je "Hrvatski pravopis" prvi put tiskan tek 1990., nakon čega je doživio više izdanja.

Istraživanje čakavštine

Za povijest hrvatskog jezika nezaobilazno je djelo akademika Moguša "Fonološki razvoj hrvatskoga jezika" (1971.) i njegovo dopunjeno i prošireno izdanje "Povijesna fonologija hrvatskoga jezika" (2010.). Bio je suautor velike gramatike "Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnoga jezika" (1991.), a svoje rezultate bavljena pisanom poviješću hrvatskog jezika zaokružio je 1993. u knjizi "Povijest hrvatskoga književnoga je-

zika", objavljenoj u tri hrvatska, jednom engleskom i jednom njemačkom izdanju.

Velik doprinos akademik Moguš dao je hrvatskoj dijalektologiji, posebno istraživanju čakavskog narječja, čime je pridonio sagledavanju čakavskog sustava kao cjeline i kao autohtonoga narječja. Doktorirao je s temom o senjskom govoru, a objavio je i monografiju "Čakavsko narječje" (1977.) te niz radova u kojima proučava jezik umjetničke dijalektalne poezije. Važan dio rada akademika Moguša bila je leksikografija: objavio je "Senjski rječnik" (2002.) sa 6000 natuknica te još devet rječnika, među kojima se uz navedeni Benešićev "Rječnik" izdava "Hrvatski čestotni rječnik" (1999., s **Majom Bratanić** i **Markom Tadićem**), prvi hrvatski rječnik koji riječi donosi poredane prema čestoti korištenja, te prvi "Poljsko-hrvatski rječnik" (2002., s **Nedom Pintarić**) koji sadrži oko 100.000 natuknica. Objavio je i "Rječnik Marulićeve Judite" (2001.), kao rezultat dugogodišnjeg bavljenja Marulićevim djelom, a s **Markom Tadićem** i "Cesarićev rječnik", prvi hrvatski rječnik posvećen opusu jednog književnika, te "Mažuranićev rječnik" i "Rječnik Bugarkinja Silvija Strahimira Kranjčevića".

Akademik Moguš bio je među prvim hrvatskim lingvistima koji je pridonio uvođenju uporabe računala u humanističke znanosti te je računalnom obradom teksta proširio načine proučavanja jezičnih i književnih spomenika.

Zadužio je hrvatski narod

Za svoj rad akademik Milan Moguš dobio je niz domaćih i stranih odlikovanja i priznanja. Bio je, među ostalim, počasni doktor Sveučilišta u Rijeci i Sveučilišta Josipa Jur-

ja Strossmayera u Osijeku, 1998. dobio je Državnu nagradu za znanost za životno djelo, 1996. odlikovan je za znanstveni rad Ordenom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića, 2007. Redom kneza Branimira s ogrlicom za osobite zasluge stečene promicanjem međunarodnog položaja i ugleda Hrvatske i njezina odnosa s drugim državama, 2009. Redom Ante Starčevića za doprinos održanju i razvitku hrvatske državotvorne ideje, uspostavom i izgradnjom suverene hrvatske države, a 2017. i Veleredom kralja Dmitra Zvonimira s lentom i Danicom, za osobite zasluge i dugogodišnje sveukupno znanstveno, kulturno i javno djelovanje u Hrvatskoj i u svijetu, u prigodi 90. obljetnice života. Od 2004. bio je počasni građanin svojeg rodnog Senja.

Od 1998. do 2002. bio je predsjednik Hrvatskog povjerenstva za UNESCO.

– Smrt akademika Milana Moguša velik je gubitak za Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti. Rijetko je koji član imao takav utjecaj na njezino djelovanje kao akademik Moguš. U svojem radu nikad nije težio samoisticanju. Bio je čvrstog karaktera, pouzdan, marljiv, staložen, discipliniran. Kao predsjednik pridonio je pozicioniranju Hrvatske akademije kao stabilne i pouzdan referentne institucije koja je glas razuma i mudrosti. Imao je velik utjecaj na sve nas koji smo ga naslijedili i bez njega bi Hrvatska akademija drugačije izgledala. Akademik Milan Moguš bio je jedan od onih koji su čuvali i gradili hrvatski identitet. Stoga je zadužio i Hrvatsku akademiju i hrvatsku znanost i hrvatski narod – izjavio je u povodu smrti akademika Milana Moguša predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik **Zvonko Kusić**.

MARIJAN LIPOVAC/HAZU

PRIZNANJE HRVATSKOG DRUŠTVA ZA KVALITETU

AZVO-u Povelja za kvalitetu

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) ovogodišnji je dobitnik Povelje Hrvatskog društva za kvalitetu (HDK) za poseban doprinos u edukaciji i promociji kvalitete.

Uzevši u obzir kriterije, kao što su školovanje i edukacija za kvalitetu, međunarodna reputacija, promocija kvalitete u publikacijama i organiziranje stručnih skupova, izdavačka djelatnost i društveni doprinos, HDK je prepoznao doprinos Agencije u stvaranju prepoznatljivog i konkurentnoga hrvatskoga visokog obrazovanja i znanosti te pro-

micanju kvalitete kao pokretača sustava.

– Agencija kontinuirano ulaže napore u edukaciju svojih djelatnika, ali i ostalih dionika u sustavu visokog obrazovanja i znanosti, s posebnim naglaskom na suradnju s inozemnim stručnjacima i integriranje međunarodne dobre prakse. Stoga, ova povelja, u idućem razdoblju, bit će motivator za daljnje zalaganje i promociju kvalitete na razini cijelog visokoobrazovnog i znanstvenog sustava, kao i za prijenos znanja i iskustva izvan granica Hrvatske – ista-

knula je ravnateljica AZVO-a prof. Jasmina Havranek prilikom preuzimanja nagrade.

Priznanje je dodijeljeno na svečanosti, održanoj 6. studenoga, povodom obilježavanja 15. hrvatskog dana kvalitete pod sloganom "Kvaliteta mijenja!", te obilježavanja 23. europskog tjedna kvalitete i 28. svjetskog dana kvalitete. Događanje je okupilo brojne gospodarstvenike, nagradne tvrtke i pojedince te druge uvažene goste.

Hrvatsko društvo za kvalitetu član je The European Organization for Quality i aktiv-

ni promicatelj kvalitete u svim segmentima društva. Svake godine dodjeljuje ovu nagradu tvrtkama i pojedincima zaslužnim za promicanje ideje kvalitete. Ove godine Povelja je dodijeljena u tri kategorije: za poticanje i primjenu u hrvatskom gospodarstvu, za poseban doprinos u edukaciji i promociji kvalitete i za životno djelo.

Doprinos i zalaganje AZVO-a u edukaciji i promociji kvalitete prepoznat je i 2014. godine, kada je HDK nagradio Agenciju Poveljom u istoj kategoriji.

AZVO

Dodjela nagrade AZVO-u

PROFESOR EMERITUS IGOR ČATIĆ O NOVOM OBVEZONOM PREDMETU U OSNOVNIM ŠKOLAMA

'Višak' informatike može biti štetan za dječji razvoj

RAZGOVARALA
TATJANA KLARIĆ

O aktualnoj tematici uvođenja informatike u osnovne škole razgovarali smo s profesorom emeritusom Igorom Čatićem koji trenutno vodi dva važna tijela povezana i s pitanjem uvođenja informatike u osnovne škole. U okviru Znanstvenoga vijeća za obrazovanje i školstvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Čatić vodi Sekciju za tehniku i strukovno obrazovanje (STSO), a u okviru Znanstvenoga centra izvrsnosti za integrativnu bioteku voditelj je Znanstveno-istraživačkoga odbora za bioteku, tehniku i transhumanizam (ZIO BTT). Voditeljstvo tih dvaju tijela Čatić naziva "akcijom" i "reakcijom" što proizlazi iz opisa njihova djelovanja, jer ZIO BTT propituje baš djelovanje tehničkih rješenja na ljudska bića na područjima kiborgizacije, robotizacije, digitalizacije i transhumanizma.

Koje probleme prepoznajete u trenutnom načinu implementacije informatike u osnovnim školama?

- Pokušat ću odgovoriti na nešto neuobičajeniji način. Naime, dugi niz godina u svome radu razmišljam sustavno – na sve gledam kao na sustav. Svaki sustav ima samo tri osnovna elementa: informaciju, energiju i materiju. U jednom smjeru dokazali trojedinstvo ta tri elementa što omogućuje podjelu sustava u dvije skupine: digitalno-fizičke i informacijske sustave. Informacijski su sustavi analogni od kada je čovjek načinio prvo kameno rezalo prije 3,3 milijuna godina. Tek posljednjih tridesetak godina

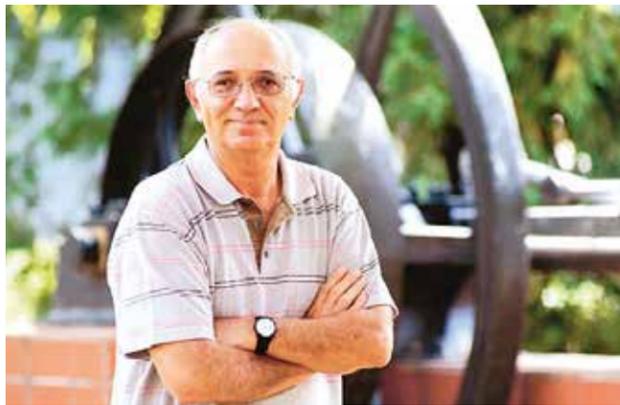
Korištenje računala, pametnih telefona, tableta i društvenih mreža treba biti primjereno dječjem uzrastu i njihovome razvoju, odgovornost je nas odraslih da ih i u tom pogledu odgajamo i obrazujemo

možemo pisati i govoriti o sve proširenijem uvođenju digitalnih informacijskih sustava.

Fizičko i digitalno

Možete li objasniti kako je to povezano s pitanjem informatizacije u osnovnoj školi?

- Smatram da su za digitalizaciju, koju za potrebe obrazovanja nazivamo informatika, potrebni fizički sustavi. A to bi trebao biti sadržaj obrazovanja u okviru Tehničke kulture. Već tu se susrećemo s prvom preprekom te se postavlja pitanje zašto će u višim razredima osnovne škole biti dvostruko više informatike od tehničke kulture? Dopustite mi da pojašnjim. Za digitalizaciju (informatiku) potrebna su sredstva djelovanja: alati, računala svih vrsta, pametni telefoni i slične naprave. Međutim, digitalni je svijet moguć tek ako postoji energija i materija u obliku potrebnom digitalnim napravama. Da bi se to ostvarilo, potrebno je najprije proizvoditi energiju i materijalne tvorevine, primjerice računala. Zbog toga su digitalno-fizički sustavi preduvjet digitalizacije, a o njima bi se trebalo učiti u okviru Tehničke kulture. Nedvojbeno je da digitalizacija omogućuje brže i preciznije rješavanje zadataka, uz uvjet da postoji fizički sustav. U posljednje se vrijeme učestalo upotrebljava naziv „Industrija 4.0“ pri čemu se objašnjava da naziv označuje četvrtu industrijsku revoluciju. Više nas je dokazalo da se

ne radi o četvrtoj industrijskoj revoluciji, već o konceptu povezivanja navedena tri elementa u smislenu cjelinu. Pokušat ću objasniti na primjeru vadenja uzorka tumora u mozgu. Stručnjaci Nove bolnice i robotičari s FSB-a započeli su još 2008. godine projekt RONNA. U tom projektu imamo fizički dio – robota, digitalni dio – digitalna slika mozga s naznakom položaja tumora te informaciju – program koji je programiran u robotu. Digitalna je slika omogućila da programirani robot precizno odredi položaj svrdla na lubanji. Međutim, osnovni je dio sustava naprava za bušenje sa svrdlom na vrhu. Takve su operacije kirurzi radili i prije ovog sustava, ali sporije i nepreciznije.

Koji su po Vašem mišljenju problemi naglog uvođenja informatike u osnovnu školu?

- Problemi su kratkoročni i dugoročni. U kratkoroč-

ne ubrajamo obrazovanost, a ne obučenosť za nastavnike informatike. Za 3 do 5 posto škola vjerojatno će se naći dovoljan broj nastavnika. Bit će zanimljivo vidjeti izbor eksperimentalnih škola i njihov geografski položaj. Najmanji je problem kupovina potrebne opreme što je osnovna svrha naglog uvođenja informatike. Jesu li predviđena sredstva za održavanje opreme i tko će ju održavati? Nitko ne osporava prednosti digitalizacije, no nju je potrebno primjereno uvoditi u obrazovanje. Znatno su veći problemi moguće dugoročne posljedice na skladni fizički i kognitivni razvoj učenika te dobi, što možemo vidjeti u brojnim znanstvenim člancima i stranim iskustvima.

Informacije se ne jedu

Što govore strana iskustva o toj tematici?

- Iz Njemačke potječe izjava

da još nisu spremni za e-školu. Korisni usporedbeni podatak je izjava Angele Merkel koja je rekla da bi Njemačku uvođenje e-škole koštalo, na oko 80 milijuna stanovnika, približno 2,8 milijardi eura godišnje. Hrvatska koja ima nešto više od 4 milijuna stanovnika predviđa potrošiti 300 milijuna eura. No to je manji problem. Dugoročne posljedice koje se naslućuju, ali se već i sada naziru privlače pozornost. Steve Jobs nije dopuštao svojoj djeci preranu uporabu računala i pametnih telefona. Vrsna informatičarka Melinda Gates, inače supruga Billa Gatesa, nedavno se ispricala javnosti da pri digitalnom razvoju opreme nisu predvidjeli posljedice razvoja pametnih telefona i društvenih mreža. Francuskinja Claire Polin predsjednica je udruge SOS Education te u svome radu ukazuje na činjenicu da su pametni telefoni u školama velika napast i dekoncentriraju djecu, stoga će biti zabranjeni. No hrvatski promicatelji "sve samo digitalno" znaju najbolje. Pa čak više od prvog predsjednika Facebooka koji je priznao i rekao da "samo Bog zna kako naša mreža utječe na djecu".

Također je priznao da su svjesno neetički razvijali Facebook kako bi se njime što više koristili ne samo odrasli, već i djeca. Navedeni primjeri zasigurno ne predstavljaju ljude koji kočuju informatički razvoj, no i oni su svjesni da korištenje računala, pametnih telefona, tableta i društvenih mreža treba biti primjereno dječjem uzrastu i njihovome razvoju. Odgovornost je nas

odraslih da ih i u tom pogledu odgajamo i obrazujemo.

Kako komentirate pozitivne recenzije stranih recenzentata na novi kurikulum predmeta Informatika?

- Oni koji financiraju reformu koja pretvara hrvatsku djecu u trans-zombije, osigurali su i pozitivne strane recenzije. Naime recenzije su hrvatskih znanstvenika proglašene od zainteresiranih, kojih ima i u redovima HAZU-a, kao historizirajuće. Podrobnije je predmet jedne šire teme.

Koji bi, prema Vama, bio primjeren način uvođenja informatike u osnovnu školu?

- Mogu navesti jednu misao iz 1997. kada sam bio zamoljen da recenziram predmet Informatika za studente na jednom sveučilištu, a koji ih je trebao obrazovati za predmete Tehničke kulture i Informatike. Tamo je bilo navedeno da će učiti jedan, danas već zaboravljeni program. Napisao sam kako treba napisati da će učiti neki od tekućih programa, ali pritom treba biti svjestan da će, kada završe studij, taj program možda biti već zaboravljen, no kako će ipak naučiti osnove.

Preneseno u suvremeni kontekst, nema potrebe za prekomjernom učenju informatike u školi. Jednom je australski ministar obrazovanja rekao "pa nećemo zapošljavati jedanaestogodišnjake kao programe". Kao završnu poruku istaknuo bih rečenicu sefa kadrova u Siemensu danas davne 1999. godine: "Informacije se ne jedu, u njih se ne oblači i pod njima se ne spava". Za život su nam potrebni i digitalno-fizički sustavi. Realni je život negdje drugdje.

PREDAVANJE SUCA SINIŠE RODINA NA UNESCO-OVOJ KATEDRI PRAVNOG FAKULTETA U ZAGREBU

Pravne posljedice izbjegličke krize

Pravni epilog izbjegličke krize i načelo solidarnosti, naslov je predavanja koje je prof. Siniša Rodin, sudac Suda EU održao 31. listopada na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Predavanje je organizirala UNESCO-ova katedra za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturalni dijalog Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Sudac Rodin detaljno je analizirao presude Suda EU u predmetima A.S. i Jafari, Mengesteab i Republika Slovačka i Mađarska protiv Vijeća Europske unije, koje su se bavile pravnim pitanjima vezanim uz izbjegličku krizu tijekom 2015/16. godine. Te presude ujedno imaju i velik značaj za daljnji razvoj europskog prava azila i za obveze država članica EU u budućim sličnim situacijama.

U predmetima A.S. i Jafari Sud EU utvrdio je da je Hrvatska odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil osoba koje su prolazile kroz Hrvatsku tijekom migracijske krize, budući

da se radilo o nezakonitom prelasku vanjskih granica Hrvatske. S druge strane, presudom u predmetu Mengesteab, Sud je na tri mjeseca ograničio dopustivost dublinskih transfera tj. transfera tražitelja azila iz države članice EU u kojem je podnesen zahtjev za azil u državu članicu koja je temeljem Dublinske uredbe nadležna za odlučivanje o tom zahtjevu, a najčešće je to država članica prvog ulaska u EU. To znači da država članica u kojoj boravi tražitelj azila ne može tu osobu vratiti u državu članicu koja bi bila nadležna temeljem Dublinske uredbe nakon isteka tri mjeseca od trenutka kada je zaprimljen pisani dokument o namjeri te osobe da zatraži azil ili osnovne informacije sadržane u tom dokumentu. S druge strane, presudama u spojenim predmetima Republika Slovačka i Mađarska protiv Vijeća EU, Sud EU odbio je tužbe Slovačke i Mađarske protiv privremenog mehanizma relukacije tražitelja azila iz Grčke i Italije u ostale države članice

EU. Tim je presudama Sud EU nastojao izbalansirati obveze države članice prvog ulaska i države trenutnog boravka tražitelja azila.

Predavanju i raspravi nakon izlaganja Suca Rodina, prisustvovalo je više od 100 studenata i nastavnika Pravnog fakulteta, sudaca, državnih dužnosnika i službenika, odvjetnika te predstavnika civilnog društva. Ovim događajem UNESCO-ova katedra, pod vodstvom prof. Iris Goldner Lang, nastavlja niz uspješnih aktivnosti u području europskog prava slobode kretanja osoba, migracija

i azila. Posebno se ističu međunarodne konferencije "Current Issues in EU Migration, Asylum and Free Movement Law" i "Refugees: Regional Approaches to Global Challenges". Predavanje suca Rodina organizirano je u suradnji s Katedrom za europsko javno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu te su na njega pozvani studenti koji pohađaju predmete s pete godine studija prava: Pravo unutarnjeg tržišta EU, Migracijsko pravo i politika EU, Nadležnost i uloga Suda EU, EU i WTO te Zaštita ljudskih prava u EU.

R.I.

ODLUKA SENATA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Poziv za predlaganje rektorskih kandidata

Na temelju članka 15. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, Odluke o pokretanju postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu (Klasa: 602-04/17-01/16, Urbroj: 380-020/173-17-1) i Odluke o imenovanju Izbornog povjerenstva za provedbu postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu (Klasa: 602-04/17-01/16, Urbroj: 380-020/173-17-2) koje je Senat donio na 3. sjednici održanoj 14. studenoga 2017., Izbornog povjerenstvo za provedbu postupka izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu na svojoj sjednici održanoj dana 21. studenoga 2017. donijelo je i objavilo Poziv za dostavu prijedloga za izbor rektora Sveučilišta u Zagrebu i Uputu za postupak izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu.

Odlukom Senata, u izboru povjerenstvo imenovani su: prof. dr. art. Enes Midžić, Akademija dramske umjetnosti, predsjednik, prof. dr.

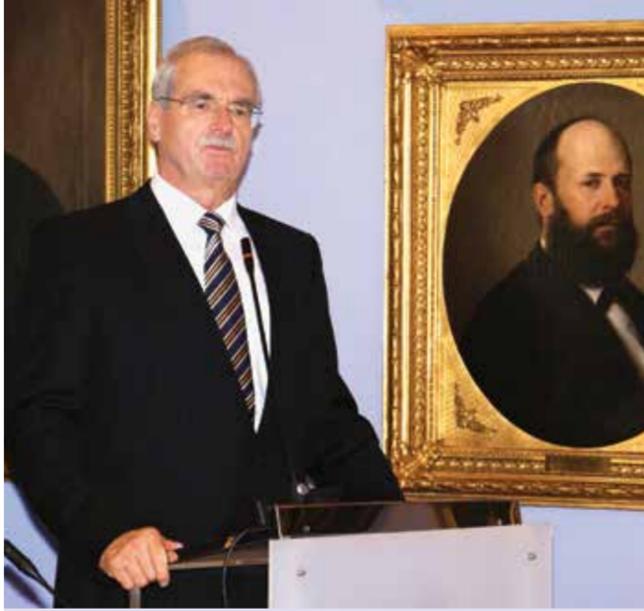
sc. Hrvoje Brkić, Stomatološki fakultet, prof. dr. sc. Damir Ježek, Prehrambeno-biotehnoški fakultet, prof. dr. sc. Ivan Prskalo, Učiteljski fakultet, prof. dr. sc. Mario Cifrak, Katolički bogoslovni fakultet, prof. dr. sc. Nils Paar, Prirodoslovno-matematički fakultet, prof. dr. sc. Klaudio Pap, Grafički fakultet.

Cjeloviti tekst Poziva za dostavu prijedloga za izbor rektora Sveučilišta u Zagrebu i Uputa za postupak izbora rektora Sveučilišta u Zagrebu dostupan je na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu, na adresi <http://www.unizg.hr/nc/vijest/article/upute-za-postupak-izbora-rektora-sveucilista-u-zagrebu-1/>. R.I.

DIES ACADEMICUS: SVEUČILIŠTE U ZAGREBU OBILJEŽILO 348.

Kvaliteta i izvrsnost potv

Novi emeritusi

Dobitnici počasnoga zvanja professor emeritus Sveučilišta u Zagrebu

u znanstvenom području prirodnih znanosti:

dr. sc. **Branko Kaitner**, redoviti profesor u mirovini Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta

dr. sc. **Ivica Picsek**, redoviti profesor u mirovini Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta

u znanstvenom području tehničkih znanosti:

dr. sc. **Đurđica Parac Osterman**, redovita profesorica u mirovini Tekstilno-tehnološkoga fakulteta

dr. sc. **Đurđa Vasić-Rački**, redovita profesorica u mirovini Fakulteta kemijskoga inženjerstva i tehnologije

u znanstvenom području biomedicine i zdravstva:

dr. sc. **Nada Čikeš**, redovita profesorica u mirovini Medicinskoga fakulteta

dr. sc. **Andrija Hebrang**, redoviti profesor u mirovini Medicinskoga fakulteta

dr. sc. **Zdenka Kalodera**, redovita profesorica u mirovini Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta

dr. sc. **Jadranka Keros**, redovita profesorica u mirovini Stomatološkoga fakulteta

u znanstvenom području biotehničkih znanosti:

dr. sc. **Dragutin Petošić**, redoviti profesor u mirovini Agromorskoga fakulteta

dr. sc. **Branko Tripalo**, redoviti profesor u mirovini Prehrambeno-biotehničkoga fakulteta

u znanstvenom području društvenih znanosti:

akademik **Ivan Cifrić**, redoviti profesor u mirovini Filozofskoga fakulteta

u znanstvenom području humanističkih znanosti:

akademik **Pavao Pavličić**, redoviti profesor u mirovini Filozofskoga fakulteta

dr. sc. **Živa Benčić-Primc**, redovita profesorica u mirovini Filozofskog fakulteta

u umjetničkom području:

akademik **Nikša Gligo**, redoviti profesor u mirovini Muzičke akademije

akademik **Stanislav Tuksar**, redoviti profesor u mirovini Muzičke akademije

Nagrada "Andrija Mohorovičić"

Na temelju odluke Senata Sveučilišta u Zagrebu od 28. rujna 2017., Nagrada "Andrija Mohorovičić" za 2017. godinu dodjeljuje se

akademiku **Andreju Dujelli**, redovitom profesoru Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za ostvarene znanstvene rezultate, za promicanje znanstvene discipline i struke te za prijenos znanja i odgoj mladih stručnjaka u području prirodnih znanosti i dr. sc. **Ivanu Sondiju**, redovitom profesoru Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za ostvarene znanstvene rezultate, za promicanje znanstvene discipline i struke te za prijenos znanja i odgoj mladih stručnjaka u području prirodnih znanosti.

Dan Sveučilišta u Zagrebu obilježen je svečanom sjednicom Senata održanom 3. studenoga u auli Sveučilišta. Tom su prigodom dodijeljena počasna zvanja i titule professor emeritus, a rektor Damir Boras uručio je posebna priznanja studentima i profesorima Sveučilišta

PIŠU **TATJANA KLARIĆ**
I **IVAN PERKOV**
SNIMIO **DAMIR HUMSKI**

Zagrebačko je sveučilište proslavilo 348. godišnjicu otkako je davne 1669. godine priznat status sveučilišne ustanove tadašnjoj isusovačkoj akademiji što je prihvaćeno na saboru Hrvatskoga kraljevstva dvije godine poslije 1671. godine.

- Tu veliku tradiciju Sveučilište potvrđuje svojom kvalitetom i izvrsnošću, izjavio je rektor **Damir Boras** te rekao kako je Sveučilište najjača znanstvena ustanova u Hrvatskoj po broju objavljenih radova prema *Web of Science*. Danas, Sveučilište broji više od osam tisuća zaposlenih i preko sedamdeset tisuća studenata, što ga čini najvećim sveučilištem u Hrvatskoj.

Unatoč dobrim rezultatima, rektor je izrazio nadanje da će se, s ekonomskim rastom Republike Hrvatske, izdvajanje iz državnoga proračuna za istraživanje i razvoj približiti europskome prosjeku. Istaknuo je da Sveučilište prema statističkoj i regresijskoj liniji daje više od očekivanja prema ulaganju u

znanost. Upravo je zato, nada se, cjelokupno financiranje najveći izazov pred kojim se Sveučilište, kao bitan čimbenik razvoja hrvatske znanosti, gospodarstva i nacionalnoga identiteta, danas nalazi.

- Ulaganje u visoko obrazovanje najisplativije je ulaganje - to nije trošak, naglasio je rektor te spomenuo izjavu predsjedatelja Lige europskih istraživačkih sveučilišta **Berta Van der Zwana** koji je rekao da 1,5 euro uloženi u visoko obrazovanje donosi šest eura gospodarstvu.

Korak prema ispunjenju rektorovih nadanja sigurno će biti povećanje proračuna za znanost i obrazovanje iduće godine za, prema najavi predsjednika Vlade Republike Hrvatske, dva i pol posto. Premijer **Andrej Plenković** rekao je na proslavi kako taj iznos nije dovoljan, ali je poslana jasna poruka o važnosti ulaganja u znanost.

- Sveučilište Zagrebu ima bitan utjecaj na oblikovanje države, pravnoga poretka i društva, kazao je premijer Plenković te dodao kako je "strateški cilj Vlade modernizacija sustava znanosti i obrazovanja oko čega se mora stvoriti široki konsenzus kako bi se mogao podržati

razvoj koji će omogućiti mladim ljudima da stvore intelektualni kapital i ponuditi im jasna vrijednosna i identitetska uporišta".

Ministrica znanosti i obrazovanja **Blaženka Divjak** istaknula je da je Sveučilište u Zagrebu stožerna ustanova sveučilišnoga, gospodarskoga i kulturnoga razvoja Hrvatske te je izjavila kako sveučilišta moraju biti pokretači te im je pritom potrebno dati veću autonomiju.

- Uloga sveučilišta i danas je nezaobilazna i očekuje se da sveučilište preuzme odgovornost za pokretanje i održavanje pozitivnih procesa u Republici Hrvatskoj. Preduvjet za takvo djelovanje sveučilišta prije svega je autonomija, ali i preuzimanje odgovornosti jer bez odgovornosti nema niti autonomije. Kako bi sveučilište imalo pokretački potencijal za razvoj društva, prije svega mora njegovati kulturu kvalitete i izvrsnosti, rekla je ministrica. Kvaliteta i izvrsnost odlika je koja ne nedostaje profesorima i studentima nagrađenim za izniman doprinos u znanstvenome, nastavnome i stručnome radu, te petnaestero profesora koje je primilo počasno zvanje professor emeritus.

OBLJETNICU OSNUTKA

vrđuju tradiciju

Posebna rektorova priznanja**Studenti**

- **Patrik Risteski**, student Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za dva znanstvena rada objavljena u vrhunskim znanstvenim časopisima međunarodnoga značaja – Nature Communications i EMBO Reports
- **Mira Medović**, studentica Agronomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za osvojeno prvo mjesto na međunarodnoj studentskoj projektnoj radionici Uređenje tematskoga parka "Mala Hrvatska" u Krakovu u Republici Poljskoj
- **Dina Levačić**, studentica Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prva Hrvatica koja je osvojila Trostruku krunu: u roku od 90 dana oplivala je Manhattan te preplivala kanale Catalinu i La Manche
- **Dominik Družeta**, student Kineziološkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za osvojeno 3. mjesto u kategoriji do 81 kilograma na Europskom prvenstvu seniora za džudaše u Varšavi u Republici Poljskoj u travnju 2017.

Posebno priznanje:

- **Sandro Gašpar**, student Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za unaprjeđenje međuinstitucijske suradnje i studentskoga standarda

Profesori Sveučilišta u Zagrebu

- dr. sc. **Hrvoje Sikirić**, redoviti profesor Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za predani rad u sveučilišnim tijelima, osobito kao dugogodišnji predsjednik Odbora za statutarna pitanja i dugogodišnji član Rektorskoga kolegija u širem sastavu, i za doprinos napretku Sveučilišta u Zagrebu
- dr. sc. **Nikola Đaković**, redoviti profesor Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za dugogodišnji predani rad u sveučilišnim tijelima, osobito za doprinose radu Povjerenstva za akademsko priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija Sveučilišta u Zagrebu, za pokretanje promotivno-preventivnoga programa "Zdravo sveučilište" i za sudjelovanje u organizaciji zajedničkih tribina Sveučilišta i HAZU-a "Inovacije i transfer tehnologije – poticaj gospodarskoga razvoja Hrvatske"
- **Nenad Milijaš**, mag. inf., ravnatelj Studentskoga centra u Varaždinu Sveučilišta u Zagrebu, za izradu i provedbu investicijskoga projekta "Sveučilišni kampus Varaždin, faza III – Studentski dom s pratećim sadržajima" te za doprinos unaprjeđenju studentskoga standarda na Sveučilištu u Zagrebu
- dr. sc. **Damir Knjaz**, redoviti profesor Kineziološkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za predani rad u sveučilišnim tijelima i izniman doprinos razvoju sveučilišnoga športa

Nagrada "Fran Bošnjaković"

Na temelju odluke Senata Sveučilišta u Zagrebu od 28. rujna 2017., Nagrada "Fran Bošnjaković" za 2017. godinu dodjeljuje se

akademiku **Mladenu Obadu Šćitarociju**, redovitom profesoru Arhitektonskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za zapažene rezultate u znanstvenom, nastavnim i stručnom radu te za promicanje znanstvene discipline i struke dr. sc. **Mislavu Grgiću**, redovitom profesoru Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu za zapažene rezultate u znanstvenom, nastavnim i stručnom radu te za promicanje znanstvene discipline i struke.

EDUKATIVNI PROJEKT 'PREPOZNAJ I SPASI ME'

Trgovina ljudima i kako je suzbiti

Na Sveučilišnom odjelu za forenzične znanosti realiziran je projekt *Prepoznaj i spasi me* studentice forenzike **Megi Stanković Marijanović**, koji je financirao Studentski zbor Sveučilišta u Splitu. Okosnica cjelokupnog projekta bila je problematika trgovanja ljudima, a imao je za cilj edukaciju i senzibiliziranje javnosti o ovom rastućem problemu. Ideja o projektu nastala je iz istraživanja za diplomski rada na ovu temu, a dovela su do aktualnog i zabrinjavajućeg problema trgovanja ljudima. Trgovanje ljudima je dio organiziranog kriminala koji uvelike utječe na nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske pa se analizom svih elemenata provedbe, održivosti i isplativosti došlo do zaključka da je projekt sadržajno vrlo važan. Održavanje projekta podržali su, osim Odjela, Sveučilište u Splitu, Gradsko društvo Crvenog križa Split, Strukovna udruga kriminalista, Sindikat policijskih službenika, IPA – Regionalni klub Split te Studentski zbor Sveučilišta u Splitu.

Premda se o trgovanju ljudima malo priča, jer se uglavnom smatra problemom koji nas ne pogađa i ne prijeti nam direktno, prema statističkim podacima Nacionalnog programa za suzbijanje trgovanja ljudima u Hrvatskoj je 2010. bilo sedam žrtava trgovanja ljudima, da bi 2015. taj broj porastao na 38. Prema izvješću američke vlade, prošle godine je kod nas zabilježeno 30 žrtava trgovine ljudima.

Hrvatska (ne) čini dovoljno

Hrvatska je svrstana među zemlje drugog reda (TIER 2), a to znači da ne ispunjava sve minimalne standarde za suzbijanje trgovanja ljudima ali poduzima određene mjere kako bi ispunila zahtjeve. Primjerice, neki od minimalnih standarda koje zemlje moraju ispuniti su: implementacija problematike trgovanja ljudima u kazneni zakon, kažnjavanje osoba osuđenih za trgovanje ljudima minimalnom kaznom zatvora od četiri godine, proaktivna identifi-

Projekt nastao iz istraživanja za diplomski rad splitske studentice forenzike **Megi Stanković Marijanović** 'Prepoznaj i spasi me' ima za cilj edukaciju i senzibiliziranje javnosti o tom rastućem problemu

Radionice o trgovini ljudima

kacija žrtava trgovanja ljudima i sustavna pomoć žrtvama u kaznenim institucijama i progonu trgovaca ljudima te uključivanje državnih institucija i nevladinih organizacija, kako bi se žrtvama pružila medicinska, pravna i savjetodavna pomoć te smještaj i na taj način doprinijelo lakšem povratku u normalan život, nakon proživljenog iskustva. Jedna od preporuka američke vlade Hrvatskoj je podizanje svijesti o situacijama koje doprinose trgovanju ljudima, pogotovo među mladom populacijom, odnosno najranjivijom skupinom.

Istražujući ovaj problem **Megi Stanković Marijanović** je utvrdila da se trgovanje ljudima uglavnom povezuje uz seksualnu eksploataciju, dok se ostali oblici iskorištavanja, kao što su ekonomska eksploatacija, prisilno prosjačenje, sklapanje prisilnih brakova, eksploatacija u sportu, zloupotreba djece u ratnim sukobima, nelegalna posvojenja ili odstranjivanje organa, poprilično zanemaruju, barem u javnom diskursu. Stoga je inicijatorica projekta *Prepoznaj i spasi me* koncipirala njegovu realizaciju nizom predavanja i radionica za studente i zain-

teresiranu širu javnost.

Doc. Toni Perković sa Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti održao je predavanje naslovljeno *Vrbovanje putem interneta i medija*. Iznoseći podatke o najnovijim modelima i načinima manipulacije i vrbovanja ljudi preko društvenih mreža i posljedicama nasjedanja na lažne oglase na internetu, što je potkrijepio brojnim primjerima, docent **Perković** je izazvao veliku pozornost sudionika. Ukazao je na negativnu stranu društvenih mreža na kojima ljudi lako postaju mete kriminalnih organizacija i pozvao prisutne na oprez kod objavljivanja privatnih podataka i fotografija na internetu, jer kriminalci su obično vrlo vješti u svojim manipulacijama, a mete su im ljudi slabijeg samopouzdanja, adolescenti te nadasve djeca i mlade djevojke.

Časna sestra **Stanka Oršolić** iz Organizacije RENATE (Religious in Europe Networking Against Trafficking and Exploitation) održala je dva predavanja: *Problematika trgovanja ljudima u Europi i u Republici Hrvatskoj* te *Iskustvo rada sa žrtvama trgovanja ljudima i doprinos RENATE u borbi protiv trgovanja*

ljudima. Redovnica **Oršolić** je članica spomenute organizacije koja djeluje u 25 zemalja EU-a i ima oko 200 članova te djeluje 10 godina vođena geslom *Zaustaviti trgovanje ljudima*. Predavačica je iznijela svoje iskustvo sa žrtvama trgovanja ljudima, istaknula velik utjecaj pape **Frane** po ovom aktualnom pitanju, predstavila radove udruga angažiranih oko ovog problema te je istaknula, kao najvažnije zadatke ljudi koji rade sa žrtvama ovog zločina, potpun posvećenost, darivanje vremena i pažnje, savjetovanje, poticaj na oporavak i razvoj te neumorno ohrabrivanje žrtava kako bi se reintegrirali u život i oslobodili straha i trauma svojih stravičnih iskustava. Potakla je sudionike na rad u skupinama i podijelila s njima priče nade.

Studentske radionice

Dr. sc. Ana Jeličić i **Nevena Aljinović** sa Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti održale su predavanje na temu *Trgovanje ljudima u svrhu odstranjivanja organa*. O ovoj temi se manje govori, za razliku od drugih vrsta i oblika trgovanja ljudima, što ne znači da ovaj problem ne po-

stoji. Dapače, takozvano crveno tržište ljudskim organima broji se u milijardama eura, jer postoji nesrazmjern oboljelih kojima su potrebni organi i dostupnih organa. U okviru predavanja pokušalo se dati bioetičke i kaznenopravne odgovore na specifičnosti trgovanja dijelovima ljudskog tijela u okviru mnogo šire problematike trgovanja ljudima, a ono se potkrijepilo primjerima, slučajevima i iskustvima iz brojnih zemalja svijeta, ali i stanjem u Hrvatskoj koja svojim zakonskim propisima prati i zadovoljava europske standarde i zakone.

Silvana Nikolić iz Gradskog društva Crveni križ Split, projekt je obogatila svojim radom na temu *Aktivnosti GDCK Split u prevenciji trgovanja ljudima* te radionicama u kojima se angažiralo studente sudionike na rad u skupinama i solidariziralo ih s različitim uvjetima i okolnostima u kojima ljudi žive, a onemogućuju im dostojanstven život. S obzirom na različite profile potencijalnih žrtava studenti su istraživali razloge koji nekoga dovode u poziciju žrtve i nudili neke smjernice kako se tome oduprijeti, te su pozvani da se po-

Statistika

Podaci o trgovanju ljudima pokazuju da svake godine 2 do 4 milijuna žena, muškaraca i djece postanu žrtve trgovanja ljudima u svrhu radne i seksualne eksploatacije. Čak 50 posto od toga čine djeca, a prosječna dob žrtava je od 11 do 14 godina. EUROPOL u svom izvješću iz veljače 2016. navodi kako su u Hrvatskoj od 2002. do 2016. službeno identificirane 252 žrtve trgovanja ljudima od kojih su 207 žene i djevojčice, no, međutim, sive brojke su daleko veće. Statistički podatak da je u Hrvatskoj 2016. godini bilo 30 žrtava trgovanja ljudima ne govori da kod nas stanje nije alarmantno i da se to može dogoditi samo neškolovanim i siromašnim osobama, već da nema potrebne informiranosti da se žrtva trgovanja ljudima prepozna i spasi.

kušaju identificirati sa žrtvama i da pozovu na oprez.

To će studenti volonteri moći učiniti i na radionicama koje se u sklopu projekta *Prepoznaj i spasi me* planiraju realizirati kroz ovaj mjesec u osnovnim školama. Ciljana skupina su učenici osmih razreda osnovnih škola na području Splita, Solina i Klisa, a njihov zadatak je da prepoznaju situacije vrbovanja, posebice preko interneta čemu su djeca stalno izložena, te da spase sebe i druge od ovoga strašnog zločina.

Zadnjeg dana ovoga prvog dijela projekta pročelnik Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti izv. prof. **Ivica Filipović** svim predavačima uručio je zahvalnice, dok su organizatori svim sudionicima udijelili potvrde o sudjelovanju u projektu *Prepoznaj i spasi me*.

ANA JELIČIĆ
MEGI STANKOVIĆ MARIJANOVIĆ

MALA ALI ZNAČAJNA POMOĆ U ŠKOLOVANJU BUDUĆIH POMORACA

Zaplovila brodica Pomorskog fakulteta

Početkom studenoga svečano je zaplovila brodica Pomorskog fakulteta u Splitu. Brodica, kao rashodovana, dobivena je od Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, a posljednjih nekoliko mjeseci je detaljno uređena. U brodicu je ugrađen novi, primjereni motor male potrošnje, novi reduktor, vratilo i propeler, popravljen je kormilarski uređaj te je popravljena brodska konstrukcija.

Brodica je izgrađena od materijala PEHD (polyethylene high density) što ju čini pogodnom za učenje manevriranja jer se radi o materijalu otpornom na blaže udarce i ogrebo-

tine. Plan Fakulteta je da se brodica uključi u nastavu koja je u tijeku, kako bi studenti mogli što prije početi praktičnu nastavu. Inače, radi se o brodici u vlasništvu Fakulteta te će biti moguće svakodnevno izvođenje nastave i vježbi na njoj. Brodica je obnovljena u brodogradilištu Marina Vinići u Murteru, dugogodišnjem partneru Pomorskog fakulteta. Dodijeljeno joj je primjereno ime "Popaj", a kuma prilikom svečanog porinuća je bila profesorica **Gorana Jelić-Mrčelić**.

Studenti mogu u skorom vremenu očekivati prvu obavijest o održavanju nastave, a brodici želimo dug vijek i mnogo naučenih studenata.

r.i. 'Popaj' na vezu

Prof. Gorana Jelić-Mrčelić krsti brodicu Pomorskog fakulteta

Dan fakulteta političkih znanosti

NA DANU FAKULTETA POLITIČKIH ZNANOSTI OBLJEŽENE I OBLJETNICE RADIJA STUDENT, TELEVIZIJE STUDENT TE NOVINA GLOBAL

Škola demokratske kulture

Fakultet političkih znanosti svečanom sjednicom održanom 7. studenoga obilježio je 55 godina postojanja. Riječ je o najstarijoj znanstvenoj instituciji sa znanstvenoga polja politologije u ovome dijelu Europe te o jedinome studiju političkih znanosti u Republici Hrvatskoj.

Fakultet je utemeljen 23. veljače 1962. godine odlukom Sabora kao visoko učilište u okviru Sveučilišta u Zagrebu, a u studenom iste godine započeo je s nastavom na studiju politologije. Godine 1971. počinje izvođenje studija novinarstva. Kroz istraživačku, nastavnu i javnu djelatnost, Fakultet od svojih početaka promiče demokratske institucije i demokratsku političku kulturu te svojim znanstveno-istraživačkim uvidima pomaže građanima i profesionalnim političarima u donošenju odluka.

U svome pozdravnom govoru dekanica prof. Lidija Kos Stanišić istaknula je da je "Fakultet političkih znanosti akademska institucija čija je zadaća kritički usmjereno stjecanje i prenošenje spoznaja o hrvatskoj državi i politici, društvu, medijima i javnosti, kao i relevantnom međunarodnome okruženju".

A da je doista riječ o kvalitetnoj znanstveno-nastavnoj sastavnici Sveučilišta u Zagrebu, potvrdio je i rektor Damir Boras koji je istaknuo da je profesionalizam koji se

gaji na ovome fakultetu ono što nam treba "jer je upravo profesionalizam izraz onih vrijednosti koje promičemo na sveučilištu".

Dekanica Kos Stanišić naglasila je da su u svrhu povezivanja i poboljšanja kvalitete studija, teorijskih znanja i praktičnih vještina kao i poticanja studenata na kreativni angažman na fakultetu aktivna tri medija – Radio Student koji slavi 21. obljetnicu, Televizija Student koja djeluje pet godina i novine Global koje postoje tri godine.

Za poseban doprinos radu Fakultetu političkih znanosti, a prije svega za trud i entuzijazam uloženi u osnivanje Televizije Student, nagradu je primila profesorica Tena Perišin. Osim profesorice Perišin, devet najboljih studenata u prošloj akademskoj godini kao i osam članova uredništva časopisa "Mali Levijatan", dobili su priznanja za izniman uspjeh. Nagrađeni su studenti: Senna Šimek, Karlo Anić, Tin Puljić, Ivan Lasić, Ariana Kostić, Nina Skočak, Patricija Topić, Petra Sedlanić, Sandra Grego, Matija Bermanec, Kristina Čelap, Luka Gudek, Tomislav Milošević, Željko Poljak, Matej Sever, Ivan Suknačić i Dorotea Strelec. Umirovljeni profesor Ivan Grdešić primio je priznanje za izniman doprinos znanosti i predan višegodišnji rad na Fakultetu.

TATJANA KLARIĆ
SNIMIO DAMIR HUMSKI

Jedini fakultet političkih znanosti u Hrvatskoj već 55 godina uspješno vrši svoju zadaću promicanja demokratskih institucija i kritičkog spoznavanja hrvatske države, politike, društva, medija i javnosti

Najveći problem – prostor

Zgrada u Lepušićevoj 6, u Zagrebu, bila je namijenjena radničkome prenoćištu, no prilikom izgradnje radničke su spavaonice pretvorene u sjedište visokoškolske institucije te je Fakultet političkih znanosti čitav svoj radni vijek proveo u zgradi koja je trebala biti nešto drugo.

– Red je da napravimo tu zgradu – rekao je prošle godine gradonačelnik Zagreba Milan Bandić, a studenti su na proslavi iskoristili priliku te pitali njegovu zamjenu Jelenu Pavičić Vukičević ostaje li gradonačelnik pri svojoj riječi.

– I ja imam informaciju da će se gradonačelnik založiti za izgradnju zgrade FPZG-a, i vjerujem da pri tome ostaje – rekla je Pavičić Vukičević te je objasnila da zna da dinamika ostvarenja nije uvijek zadovoljavajuća, ali napominje "gdje ima volje ima i načina".

Unatoč skučenome prostoru, Fakultetu ne nedostaje znanstvene djelatnosti, naime na fakultetu djeluje šest istraživačkih centara, a u 55 godina postojanja FPZG je ušao kao nositelj 12 međunarodnih projekata, od kojih najveći vrijedi 550 tisuća eura i trajat će pet godina. Riječ je o projektu "Disobedient Democracy" kojega financira švicarska zaklada za znanost, a u kojemu se promatra na koji način prosvjedi, kao dio demokratskoga sustava, utječu na glavne elemente političkoga sukoba. To je ujedno i prvi projekt u kojemu Fakultet ima ulogu inicijatora i koordinатора zajedničkih istraživačkih aktivnosti s nekoliko europskih institucija.

Dogradonačelnica Zagreba
Jelena Pavičić Vukičević

55
GODINA
FAKULTETA

21
GODINA
RADIJA STUDENT

5
GODINA
TELEVIZIJE
STUDENT

3
GODINE
NOVINA
GLOBAL

6
ISTRAŽIVAČKIH
CENTARA

12
MEĐUNARODNIH
PROJEKATA

Prigodom Dana FPZ-a podijeljene su i nagrade najboljim studentima

Dan fakulteta političkih znanosti

UMJETNIČKA AKADEMIJA U SPLITU
SUORGANIZATOR I DOMAĆIN
MEĐUNARODNE KONFERENCIJE

Retuširanje kulturnih dobara u teoriji i praksi

U Splitu je 20. i 21. listopada održan međunarodni znanstveno-stručni skup pod nazivom 4th International Meeting on Retouching of Cultural Heritage, RECH4. Konferenciju su zajednički organizirali Umjetnička akademija u Splitu (Odsjek za konzervaciju-restauraciju) i četiri istraživačke i visokoobrazovne ustanove iz Portugala: Istraživački centar za znanost i tehnologiju u umjetnosti Portugalskog katoličkog sveučilišta, Istraživački centar "GeoBioTec" Sveučilišta u Aveiru, Laboratorij "Hercules" Sveučilišta u Évori i Umjetnička škola Arvore u Portu. Riječ je o četvrtom u nizu skupova koji se bave teorijskim i praktičnim aspektima retuširanja kulturnih dobara, i prvome koji je održan izvan Portugala. Konferencija je okupila stotinjak stručnjaka koji se bave očuvanjem kulturne baštine – djelatnikâ visokih učilišta, muzejsko-galerijskih i arhivskih ustanova, restauratorskih centara i privatnih restauratorskih radionica iz Hrvatske, Portugala, Mađarske, Nizozemske, Španjolske, Belgije, Italije, Litve, Njemačke, Slovenije, Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država. Program se održavao na dvije lokacije: u Zgradi triju fakulteta i u sjevernome tornju Sveučilišne knjižnice u Splitu.

Na svečanom otvorenju konferencije sudionike su pozdravili prof. **Branko Matulić**, prorektor za kvalitetu, kulturu i umjetnost Sveučilišta u Splitu, i prof. **Sagita Mirjam Sunara**, prodekanica za umjetnost, znanost, međunarodnu suradnju i ECTS Umjetničke akademije u Splitu. Prorektor Matulić, i sam po struci konzervator-restaurator, u pozdravnom je govoru naglasio da Sveučilište snažno podupire aktivnosti koje doprinose pronalazenju rješenja za probleme s kojima se znanstvenici i umjetnici susreću u području svoga rada. Prodekanica Sunara je iskazala zahvalnost Kemijsko-tehnološkom, Prirodoslovno-matematičkom i Pomorskom fakultetu koji su omogućili održavanje skupa u svojoj novoj, moderno opremljenoj zgradi. Istaknula je da je konferencija dio programa obilježavanja 20. godišnjice postojanja splitskog studija konzervacije-restauracije. U ime Međunarodnog organizacijskog odbora konferenciju su otvorile **Ana Bailão**, voditeljica RECH istraživačke grupe, i **Sandra Šustić**, vanjska suradnica Umjetničke akademije u Splitu, čijom je zaslugom Split i postao domaćin skupa. Ona, naime, već nekoliko godina surađuje s članovima RECH grupe i iza sebe ima niz objavljenih radova iz toga područja.

Umjetnička akademija u Splitu i četiri istraživačke i visokoobrazovne institucije iz Portugala organizatori su međunarodne znanstveno-stručne konferencije posvećenu temi retuširanja kulturnih dobara koja je u Splitu okupila stotinjak stručnjaka iz Hrvatske i svijeta

Konferencija je obradila širok spektar tema, od prikaza složenih konzervatorsko-restauratorskih zahvata na štafelajnim i zidnim slikama, umjetninama na papiru, čak i oslikanim keramičkim pločicama, do prezentacije povijesnih materijala i tehnika te različitih teorijskih pristupa kromatskoj reintegraciji oštećenja. Program je uključivao 24 usmena izlaganja, 16 poster prezentacija i četiri praktične demonstracije. U pripremi je elektronički zbornik radova koji će biti besplatno dotupan namrežnim stranicama RECH grupe (rechgroup.pt).

Za besprijekornu organizaciju skupa zaslužan je Nacionalni organizacijski odbor u kojemu su istaknuto mjesto zauzele **Lana Kekez**, dugogodišnja vanjska suradnica Odsjeka za konzervaciju-restauraciju Umjetničke akademije u Splitu koja je sudjelovala u organizaciji brojnih predavanja, radionica i skupova na Odsjeku, i **Tina Tomšić**, koja na Odsjeku obavlja svoj pripravnčki staž. Tehnički odbor konferencije činilo je osmero studenata specijalističkog usmjerenja Konzervacija-restauracija štafelajnih slika i polikromiranog drva: **Lucija Jolić** (2. godina), **Marija Curić**, **Katarina Strinić** (3. godina), **Mateo Curić**, **Nikolina Drlje**, **Silvija Matas**, **Josip**

Pašalić (4. godina) i **Bernarda Đurić** (5. godina).

Konferencija se ne bi mogla održati bez podrške sponzora i partnera. Financijsku podršku pružili su Sveučilište u Splitu, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo kulture. Studentski centar Split stavio je članovima konferencijskih odbora na raspolaganje nekoliko apartmana u novom studentskom domu, a svoje prostore za održavanje konferencije besplatno su ustupili Sveučilišna knjižnica u Splitu i fakulteti smješteni u Zgradi triju fakulteta. Muzej grada Splita velikodušno je omogućio da se svečani domjenak održi u zapadnome krilu Dioklecijanovih podruma, koji su inozemne goste ostavili bez daha. Turistička zajednica grada Splita osigurala je stručno vodstvo za sudionike konferencije po povijesnoj jezgri, kao i nastup muške klape. Laboratorij Fablab iz Lisabona i Zaklada za znanost i tehnologiju portugalskog Ministarstva znanosti, tehnologije i visokog obrazovanja osigurali su dio konferencijskih materijala, dok je tvrtka Retes iz Splita osigurala popust na tisk konferencijskih materijala. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo **Mateo Curić** iz Opuzena doniralo je voće.

SAGITA MIRJAM SUNARA
SNIMIO STJEPAN KREŠIĆ

STUDIJSKO PUTOVANJE U ORGANIZACIJI UMJETNIČKE AKADEMIJE U SPLITU

Studenti na Venecijanskom bijenalu

Odsjek za slikarstvo Umjetničke akademije u Splitu organizirao je posjet 57. međunarodnoj izložbi vizualnih umjetnosti na Venecijanskom bijenalu. U posjet Veneciji otputovalo je dvadesetak studenata slikarstva i kiparstva u pratnji nekoliko profesora

Dio studenata UMAS-a na venecijanskom Biennalu

Svijest o važnosti praćenja i aktivnog sudjelovanja u tekućim svjetskim trendovima i događajima na polju umjetnosti godinama se razvija i njeguje na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Odsjek za slikarstvo inicijator je već tradicionalnih studijskih putovanja čije je odredište ove godine bio čuveni Venecijanski bijenale. Riječ je o izložbi koja je uz Documentu, problemsku izložbu koja se svakih pet godina održava u njemačkom gradu Kasselu, najveća manifestacija suvremene vizualne umjetnosti. U Veneciju je otputovalo dvadesetak studenata slikarstva i kiparstva u pratnji nekoliko profesora. Putovanje je trajalo od 26. rujna do 1. listopada, a dio troškova snosio je Odsjek za slikarstvo.

Kustosica 57. izdanja Venecijanskog bijenala **Christine**

Macel, koncepciju i program manifestacije utemeljila je pod sloganom *Viva, Arte, Viva!* Uz nešto rigidniju selekciju radova u venecijanskim Arsenalima i glavnom paviljonu na lokaciji Giardini izložba je ponudila relativno "otvoren" format koji je pružio mogućnost predstavnicima brojnih država da putem svojih radova i projekata donesu zaista raznovrsne poglede na svijet umjetnosti iz različitih kultura i osobne poetike ili specifičnosti kulturalnih i geografskih područja kojima pripadaju.

Uz bijenale, u obzoru ovog studijskog putovanja svakako bi trebalo istaknuti posjet zbirci Peggy Guggenheim, gdje su se mogli vidjeti impresivni radovi moderne umjetnosti u rasponu od autora od **Alberta Giacometija** i **Barbare Hepworth**, **Vasilija Kandinskog** i **Pabla Pica-**

ssa, pa sve do slika američkih apstraktnih ekspresionista i **Andyja Warhola**. Zanimljivo bilo spomenuti i skupnu izložbu "The Boat is Leaking. The Captain Lied" autora **Thomasa Damanda**, **Alexandra Klugea** i **Anne Viebrock** (kustos **Udo Kittelman**) u Palazzo Corner della Regina (trenutno izložbeni prostor zaklade Prada). Kao oprečna pojavnost ovoj fino razrađenoj izložbi obilježenoj raznolikim suvremenim medijskim pristupima koji oblikuju diskurs blisko vezan uz scenografiju, našao se veliki comeback **Damiena Hirsta**, koji je svoj megalomanski pristup umjetnosti predstavio na dvije lokacije, Punta della Dogana i Palazzo Grassi. O spomenutom najbolje svjedoči činjenica da je arhitekturom potonje lokacije od tla do stropa zagospodarila gigantska obezglavljena statua

visoka iznad 18 metara. Među brojnim drugim događanjima koja su se mogla vidjeti u Veneciji krajem rujna treba izdvojiti i vrijednu izložbu u Palazzo Fortuny zasnovanu na temi intuicije, zatim izložbu portreta **David Hockneya**, ali i postav venecijanske Accademie za one kojima su više odgovarale teme poput historijskih epizoda slikarstva.

Uz umjetničke rezidencije i studentske razmjene, lijepo je znati kako se kao dio studiranja na jednoj visoko obrazovnoj ustanovi nudi mogućnost redovitih studijskih putovanja. Ovim putem učvršćuju se veze između studenata, stječu drukčije vrste iskustava i znanja i obogaćuje doživljaj studiranja, pa bi stoga valjalo poticati što više ovakvih aktivnosti, i to na svim sastavnicama Splitskog sveučilišta. **BOŽO KESIĆ**
SNIMILA MIA MINIGO

ZALAGANJEM SPLITSKOGA SVEUČILIŠNOG ODJELA ZA FORENZIČNE ZNANOSTI

Novo zanimanje: financijsko-računovodstveni forenzičar

PIŠE ANA JELIČIĆ

U poslovnom svijetu posljednjih je godina sve očitija potreba za specifičnim područjem forenzičnih znanosti, financijsko-računovodstvenom forenzikom, odnosno za stručnjacima koji se bave problematikom prijevare u tom sektoru. Razumljivo je stoga kako je sve izraženija potreba na tržištu rada za točno određenim znanjima i vještinama koje bi posjedovao i kojim bi se služio stručnjak zadužen za poslove u području računovodstvene forenzike. Naime, zahvaljujući razvoju tehnologije sve je više mogućnosti i oblika gospodarskog kriminala i prijevare u financijskom izvještavanju. Prilike za prijevare i malverzacije na području financija javljaju se u različitim uvjetima privatnog i poslovnog života, na lokalnoj i globalnoj razini s nesagledivim, ali teškim posljedicama koje se odražavaju na stanje u gospodarstvu, na mikro i makrorazini.

Prilike u kojima su moguće financijske prijevare danas su sve mnogobrojnije i kompleksnije. Primjerice, u novije vrijeme priliku za prijevare kriminalci nalaze tijekom restrukturiranja poslovnih subjekata, tijekom predstečajnih i stečajnih postupaka i procesa privatizacije. Tu su nažalost i klasični oblici prijevare poput krađe novca, pranja novca, iskrivljivanja informacija, iznuđivanja lažnih izvještaja radi iznuđivanja novca od osiguranja, lažne procjene vrijednosti imovine i problemi pri njenoj podjeli, propusti pri procjeni rizika i ostali. Svi oni zahtijevaju stručnu intervenciju kojom bi se zločine spriječio, ili intervenciju kojom bi se šteta umanjila te na koncu, stručnu pomoć kako bi se počinitelji priveli pravdi.

Izazovi prijevare

Stari, kao i novi oblici kriminala i prijevare u području financijskog izvještavanja koji dovode do bankrota, velikih korporacijskih skandala i slično, izazvale su potrebu za razvojem novog područja forenzike, forenzičnim računovodstvom, koje je usmjereno upravno na prevenciju, a potom i na detekciju

Sektorsko vijeće IX. Ekonomija i trgovina dalo je pozitivno Stručno mišljenje o upisu standarda zanimanja financijsko-računovodstveni forenzičar u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, na prijedlog splitskog Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti

Radna skupina splitske forenzike

Povelje zaslužnima

Do ovog ne bi došlo da nije bilo ustrajnog zalaganja i rada članova radne skupine za izradu zanimanja financijsko-računovodstveni forenzičar. Zahvalnice za trud i doprinos u izradi tog zanimanja dodijeljene su:

- izv. prof. **Ivici Filipoviću**, Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti;
- doc. dr. sc. **Marijani Bartulović**, Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti;
- **Jozi Čuriću**, voditelju službe gospodarskog kriminaliteta Policijske uprave splitsko-dalmatinske;
- **Snježani Galić**, stalnoj sudskoj vještakinji za računovodstvo i financije i poreznoj savjetnici;
- prof. **Aniti Kurtović Mišić**, Sveučilište u Splitu, Pravni fakultet;
- **Ivici Kusiću**, pročelniku Porezne uprave Područnog ureda Split;
- prof. **Ivici Pervanu**, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet;
- izv. prof. **Damiru Primorcu**, Odvjetničko društvo Primorac i partneri d.o.o. Split;
- **Nadici Šalov**, ovlaštenoj revizorici, Udruga računovođa i financijskih djelatnika Split;
- prof. **Hrvoju Kačeru**, Sveučilište u Splitu, Pravni fakultet;
- **Zrinki Silić**, direktorici odjela interne revizije, Splitska banka d.d., Split.

brojnih prijevare u poslovanju. Sveučilište u Splitu prepoznalo je taj izazov i još 2009. otvorilo je vrata Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti koji nudi diplomski studijski program u okviru četiri modula, među kojima i modul Financijsko-računovodstvene forenzike. Na tom dvogodišnjem studiju studenti stječu znanja i vještine za obavljanje poslova forenzičnog računovodstva, kao što su analiza poslovne dokumentacije, poslovnih transakcija, prepoznavanje lažiranih financijskih izvještaja, prepoznavanje utaja poreza, vrednovanje pojedinih oblika imovine i poduzeća kao cjeline te se uče izradi vještačenja za potrebe sudova i to u skladu s najnovijim svjetskim trendovima i metodama u borbi protiv tog oblika kriminala. Nakon diplome interdisciplinarnog studija forenzike studenti stječu titulu magistra forenzike te dalje samostalno traže posao s obzirom na završeni studijski modul. Nakon zavr-

šetka Financijsko-računovodstvenog modula obično se posao traži u policiji, poreznoj upravi, državnoj reviziji, revizorskim i konzultantskim tvrtkama te ostalim privatnim i javnim poduzećima. Međutim na tržištu rada njihove sposobnosti bile su rijetko prepoznate. Barem djelomično razlog tome je bio i u tome što sve donedavno na popisu pojedinačnih zanimanja Republike Hrvatske prema nacionalnoj klasifikaciji zanimanja nije bilo registrirano i nije se nalazilo zanimanje financijsko-računovodstvenog forenzičara što bi studentima olakšalo zapošljavanje jer bi bili u mogućnosti na tržištu rada ponuditi svoje uistinu specifično obrazovanje. Zbog toga je Sveučilišni odjel za forenzične znanosti na čelu s pročelnikom izv. prof. **Ivicom Filipovićem** i voditeljicom modula Financijsko-računovodstvena forenzika doc. **Marijanom Bartulović** počeo izradu standarda zanimanja financijsko-računovodstvenog forenzičara, prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.

Dugotrajan proces

Postupak izrade standarda zanimanja bio je dugotrajan, složen i višefazan proces definiran kroz Smjernice za izradu standarda zanimanja koje je izradilo Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. Taj je postupak zahtijevao izradu, provođenje i analizu anketa u kojima su sudjelovale neke od najvećih i najuglednijih državnih i privatnih tvrtki iz Republike Hrvatske vezanih za zanimanje, brojne sastanke radne skupine, koju su činili priznati stručnjaci u tom području, čiji je zadatak bio definiranje ključnih poslova za navedeno zanimanje i vještina za obavljanje tih poslova, potom izradu strateške, sektorske i analitičke utemeljenosti prijedloga za izradu standarda zanimanja financijsko-računovodstvenog forenzičara.

Sektorsko vijeće IX. Ekonomija i trgovina na 4. sjednici

održanoj 14. srpnja u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava provelo je stručno vrednovanje prijedloga standarda zanimanja Financijsko-računovodstveni forenzičar i donijelo pozitivno Stručno mišljenje o upisu standarda zanimanja u Registar Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira. Riječ je o prvome stručnom vrednovanju prijedloga standarda od nadležnoga sektorskog vijeća u skladu s metodologijom Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira.

Time je usvojen prijedlog Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti da se zanimanje financijsko-računovodstveni forenzičar uvrsti u Podregistar standarda zanimanja. S upisom standarda zanimanja u Registar HKO učinjen je veliki korak naprijed u razvoju same financijsko-računovodstvene znanosti u Republici Hrvatskoj i veliki iskorak u rangiranju same Forenzike kao studija na razini Sveučilišta u Splitu koje je i u ovom slučaju potvrdilo svoj vodeći položaj među sveučilištima u Hrvatskoj, a najviše se učinilo za same studente Forenzike. Od sada oni nakon završenog modula Financijsko-računovodstvena forenzika imaju jasno definirano zanimanje.

Financijsko-računovodstveni forenzičar je osoba koja posjeduje specijalizirana interdisciplinarna znanja koje joj omogućavaju da može identificirati, prikupiti, analizirati i interpretirati financijske i ostale podatke te dati odgovore na pitanja u vezi s uslugama u sudskim postupcima odnosno ostalim uslugama (provođenje analiza ili istraga) koje zahtijevaju jednaka znanja i vještine, ali ne moraju biti nužno vezane uz sudske postupke. Za tim zanimanjem potražnja u svjetskim okvirima neprestano raste te se takvi trendovi očekuju i na našim prostorima, a to znači nova radna mjesta i zapošljavanje naših mladih kadrova. Što se tiče studenata Forenzike koji su završili studij, studiju ili taj studij namjeravaju upisati važna je vijest kako su u tijeku postupci za izradu standarda zanimanja koji obuhvaćaju i ostale module, što će im olakšati mogućnost zaposlenja u struci i otvoriti vrata poslovnog svijeta.

POSJET SUDIONIKA ERASMUS+ PROJEKTA FILOZOFSKOM FAKULTETU

Mystery of History u Splitu

Splitsko Sveučilište posjetili su sudionici Erasmus+ projekta Mystery of History. Goste iz Italije i Slovenije, predvođene nositeljima projekta, učiteljicama iz solinske škole Kraljice Jelene, primio je Centar za hrvatske studije u svijetu Filozofskoga fakulteta. Okupljene je u ime dekanice izv. prof. **Glorie Vickov** pozdravio dr. sc. **Josip Lasić** koji je europske goste, a kroz kratku i zanimljivu prezentaciju, upoznao s programima i aktivnostima

Sudionici projekta Mystery of History u sklopu Erasmus plus razmjene na Peristilu
JAKOV PRKIĆ/
HANZA MEDIA

splitskog Sveučilišta za strane dolazne studente iz programa Erasmus+.

Nositelj projekta Mystery of History – osmišljenog kao nastavak e-Twinning projekta Little curators – solinska je osnovna škola Kraljice Jelene, a partneri su OŠ Primorski Dolac, OŠ Mladika iz slovenskog Ptuja te talijanski Istituto Comprensivo Statale Alda Costa, Ferrara i Direzione Didattica VIII Circolo Piacenza iz Piacenze. Cilj je kroz realizaciju projekta proširiti učenicima

znanja o svojoj domovini, ali i da saznaju nešto o susjednim zemljama te na taj način uoče koliko imamo sličnosti. U projektu sudjeluju učenici od 7 do 11 godina, a projekt će trajati do kraja ožujka 2019. Učenici kroz terensku nastavu upoznavaju i istražuju dva povijesna i jedan prirodni lokalitet, a redovitom suradnjom i komunikacijom s partnerima, kroz brojne komunikacijske kanale i transnacionalne sastanke, razmjenjivat će iskustva i praksu te bogatiti svoj rad. **R.I.**

'SREBRNA' OBLJETNICA HRVATSKIH STUDIJA

Četvrt stoljeća čuvanja nacije

Od svoga utemeljenja u vrijeme osamostaljenja Hrvatske, uloga Hrvatskih studija je ista - istraživanje, proučavanje i poučavanje humanističkih i društvenih pitanja bitnih za hrvatski identitet

PIŠE: **TATJANA KLARIĆ**
SNIMIO: **DAMIR HUMSKI**

U Preporodnoj dvorani palače Narodnoga doma Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 16. studenoga Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu obilježili su Dan Hrvatskih studija i 25. obljetnicu osnutka. Hrvatski studiji pokrenuti su 1992. godine kao dvosemestralni sveučilišni komparativni studij hrvatske filozofije i društva, a već iduće godine prerastaju u četverogodišnji sveučilišni studij s tri studijska smjera (studijski smjer Croaticum, studijski smjer Filozofija i studijski smjer Društvo) zajedno s dva studijska smjera koja je koncipirao i izvodio Filozofski fakultet Družbe Isusove (studijski smjer filozofije i studijski smjer religijske kulture). U studenome 1995. godine dodjeljuje im se status sveučilišnoga centra s pravnim položajem podružnice Sveučilišta u Zagrebu. Taj su položaj zadržali sve do siječnja ove godine, kada se status unaprjeđuje u sveučilišni odjel. Danas, Hrvatski studiji izvode 26 studijskih programa na osam odsjeka i jedan program cjeloživotne naobrazbe.

- Utemeljeni na početku osamostaljenja Hrvatske radi istraživanja, proučavanja i poučavanja humanističkih i društvenih pitanja bitnih za hrvatski identitet, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu zamišljeni su ne samo kao institucija koja će pomoći, među ostalim, u pripremanju ulaska naše mlade države u europsku političku pa onda i kulturnu asocijaciju država, nego i kao institucija koja će pomoći da se u mnogonacionalnoj i multikulturalnoj zajednici zemalja, upravo kroz istraživanja i naobrazbu, hrvatsko društvo što bolje pripremi za suradnju i suživot među državama i narodima, bez konfrontacija i bez konflikata, u svome je govoru u ime HAZU istaknuo akademik **August Kovačec**.

Znanošću protiv ideologije

Potpredsjednik Sabora akademik **Željko Reiner** rekao je da su Hrvatski studiji "u svojoj četvrtstoljetnoj povijesti doživjeli i nekoliko značajnih strukturnih promjena, no treba jasno reći da oni itekako trebaju opstati i dalje se razvijati jer su Studiji važna ustanova koja je potrebna za očuvanje nacionalnoga identiteta, izučavanje i njegovanje naše povijesti, kulture i tradicionalnih vrijednosti i ta je njihova misija iznimno značajna i nezaobilazna". Ta je misija, rekao je,

osobito važna u vremenima kada se, čini se, opet pokušavaju neke znanstveno dokazane povijesne činjenice na neznanstveni način dovesti u pitanje i zlorabiti u političke svrhe, odnosno koristiti kao argument za nepotrebne ideološke prijepore, koji sigurno neće donijeti nikakav boljitak hrvatskom narodu, ali ni drugim narodima.

Izaslanica gradonačelnika **Milana Bandića**, pomoćnica pročelnika za odgoj i obrazovanje Grada Zagreba **Katarina Milković** napomenula je da se ne smije zaboraviti "doprinos Hrvatskih studija društveno-gospodarskomu napretku i baštini Lijepe naše".

- Uvjeren sam da nikada nećete odustati od svojih temelja, proučavanja hrvatskoga društva i afirmacije hrvatske kulture, obrazovanja i znanosti.

Pročelnik Hrvatskih studija profesor **Mario Grčević** pojašnjava da su Hrvatski studiji u procesu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustrojstva rade na razvijanju studijskih programa na način da svi programi usporedno uzimaju u obzir četiri sastavnice: općeteorijsku i metodološku, nacionalnu ili kroatološku, europsku i globalnu kako bi ostvarili koherenciju cjeline i potreban stupanj međusobne konvergencije. Istodobno, težište se stavlja na specifičnosti koje su vezane uz hrvatsko društvo, njegovu kulturu, povijest i tradiciju. Takvim se razvojem, naglašava Grčević, Hrvatski studiji vraćaju svojim temeljima i svojoj izvornoj misiji.

Priznanja zaslužnicima

U turbulentnih 25 godina, Hrvatski su studiji napredovali, a "u posljednje vrijeme napreduju sve više i više" kazao je prorektor **Miljenko Šimpraga** u ime rektora Sveučilišta u Zagrebu. Pritom je istaknuo da Sveučilište snažno podupire Hrvatske studije te ih usmjerava u pravome smjeru.

- Nadam se da ćemo tako i nastaviti i da će većina nas biti i na 50. obljetnici, rekao je prof. Šimpraga.

Za entuzijizam, znanje i zalaganje uloženo u osnivanje Hrvatskih studija pročelnik Grčević, uručio je priznanja i spomen-plakete profesorima **Anti Čoviću**, **Mislavu Ježiću**, **Pavi Barišiću** i **Branku Jerenu**, koje su im Hrvatski studiji dodijelili još 2002. godine, o desetoj obljetnici postojanja, ali su im 15 godina ostale neuručene. U ime nagrađenih zahvalio je prof. Čović. On je kao povijesni poučak istaknuo da se neđužne žrtve Škabrnje, pad Vukovara, osnutak Hrvatskih studija i uvođenje in-

“

Reiner: Studiji su važna ustanova za očuvanje nacionalnog identiteta, izučavanje i njegovanje naše povijesti, kulture i tradicionalnih vrijednosti

terneta u Hrvatsku obilježavaju u istom tjednu i da ta podudarnost ima dublji smisao, jer su ti događaji supstancijalno povezani i odnose se na stvaranje hrvatske države. Naglasio je da ozbiljna država mora stajati iza projekata kao što su Hrvatski studiji.

- Projekt Hrvatskih studija stalno je imao osporavanja i ona još uvijek traju. Razumljiva su osporavanja koja dolaze iz društvene sfere, jer je društvo pluralistična tvorevina u kojoj ljudi mogu misliti i govoriti što hoće. No, zabrinjava nas otpor koji još uvijek dolazi iz nekih džepova državne vlasti, rekao je prof. Čović.

Priznanja su dodijeljena i umirovljenim profesorima **Nini Aleksandrov Pogačnik**, **Ani Desantolo**, **Vladimiru Horvatu**, **Mari Jonjić**, **Aloju Jembrihu**, **Pavlu Knezoviću**, **Miji Koradeu**, **Hrvoju Lasiću**,

Ivanki Selak, **Nikoli Stankoviću** i **Marjanu Steineru** kao i zaposlenicima u administraciji s najduljim stažem **Branku Ivandi**, **Snježani Konovski**, **Ivanki Krajter** i **Blaženki Nedić**.

Pročelnikovu nagradu najboljemu studentu u akademskoj godini 2016./2017. primili su: s Odsjeka za filozofiju **Tomislav Karačić**, s Odsjeka za hrvatski latinitet **Valentina Pavlović** i **Petar Ušković Croata**, s Odsjeka za komunikologiju **Marino Erceg** i **Karolina Zelenika**, s Odsjeka za kroatologiju **Dino Staničić** i **Marija Stunković**, s Odsjeka za povijest **Tomislav Kardum** i **Petra Babić**, s Odsjeka za psihologiju **Helena Deisinger** i **Tomislav Pavlović** te s Odsjeka za sociologiju **Matej Hrupelj** i **Veronika Matković**.

- Za ovaj je rezultat uloženo puno truda, rada i odricanja

prije svega, ali to mi je pružilo i puno zadovoljstva, jer imamo krasne profesore i odličnu atmosferu na studiju, rekla je nagrađena studentica preddiplomskoga sveučilišnoga studija latinskoga jezika **Valentina Pavlović**.

Budućnost u studentima

"Psychoactive", časopis studenata psihologije Hrvatskih studija primio je priznanje za izvannastavne aktivnosti, a u ime uredništva nagradu je preuzela **Una Komar**.

- Naš časopis objavljuje poglavito znanstvene članke iz različitih područja psihologije. Prošle je godine tema broja bila emocionalna inteligencija. Za mene i uredništvo ova nagrada predstavlja priznanje za naše uloženo vrijeme i trud te nam pruža motivaciju u daljnjem radu, rekla je Una Komar.

onalnog duha

Osim "Psychoactivea", priznanje za izvannastavne aktivnosti dodijeljene su i Dramskoj skupini Hrvatskih studija, organizatorima projekta "Sociologija u praksi", organizatorima znanstvenoga skupa "XIV. Dies historiae: Atentati kao sredstva političke borbe" te pojedinačna priznanja **Petri Babić, Aniti Bartolin, Teni Benaković, Nikolini Dominović, Barbari Grgić, Tomislavi Kopic, Nikolini Lednicki, Aniti Markotić, Tomislavu Pavloviću, Vlatku Smiljaniću, Ani Škrlec i Dori Trgovac.**

Izvršnost i zalaganje ovih studenata čine budućnost Hrvatskih studija, rekao je pročelnik Grčević.

- Vjerujem da je pred Hrvatskim studijima svijetla budućnost. Pozivam da se u izgradnju te svijetle budućnosti uključe naši zaposlenici, vanjski suradnici, studenti, ali i svi ostali – i državna tijela, i hrvatsko iseljeničtvo, i svi kojima je stalo do zajedničkoga dobra, zaključio je pročelnik.

Svečanost je održana pod pokroviteljstvom Hrvatskoga sabora i supokroviteljstvom Grada Zagreba, a program je uvećan izvedbama akademskoga muškoga zbora FER-a pod ravnanjem maestra **Josipa degl' Ivellia**, prvaka drame Hrvatskoga narodnoga kazališta u Zagrebu **Dragana Despota**, studenata Hrvatskih studija **Matije Podnara** i **Fra Šokića**. Program je vodio alumni Hrvatskih studija **Siniša Kovčić**.

NASTAVAK CIKLUSA 'HRVATSKI KNJIŽEVNI POVJESNIČARI'

O djelu i životu Milorada Medinija

Znanstveni skup o **Miloradu Mediniju**, kao šesnaesti u nizu skupova u sklopu projekta "Hrvatski književni povjesničari", održan je u Zagrebu i Dubrovniku od 9. do 11. studenoga. Pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, organizator skupa su Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, a u suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskim filološkim društvom iz Zagreba, Ogrankom Matice hrvatske u Varaždinu, Sveučilištem Jurja Dobrile u Puli te Sveučilištem u Zadru.

Znanstveni skup o Miloradu Mediniju, na kojem je svoje znanstvene prinose izložilo tridesetak znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva, započeo je u Preporodnoj dvorani palače Narodnoga doma pozdravnim riječima akademika **Zvonka Kusića** u ime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, zatim prof. **Marija Grčevića** u ime Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu te prof. **Tihomila Maštrovića**, predsjednika Organizacijskog odbora znanstvenog skupa. Druga i treća radna sjednica znanstvenog skupa o

Miloradu Mediniju održane su u Poslijediplomskom središtu Dubrovnik.

Posvakom održanom znanstvenom skupu posvećenom pojedinom hrvatskom književnom povjesničaru, u sklopu projekta "Hrvatski književni povjesničari", objavljuje se zbornik sa znanstvenim i stručnim radovima prethodno priopćenim na znanstvenom skupu. Javnosti je tako u svibnju 2017. predstavljen Zbornik o Đuri Šurminu.

Milorad Medini (Dubrovnik, 1874. – 1938.) hrvatski je književni povjesničar i političar. Studirao je slavistiku te doktorirao filozofiju u Beču. Radio je kao gimnazijski profesor u Dubrovniku i Splitu te je bio urednik časopisa Crvena Hrvatska. Za narodnog zastupnika u Dalmatinskom saboru izabran je 1908., a od 1910. do 1918. bio je član Zemaljskog odbora u Zadru. Nakon I. svjetskoga rata pa sve do umirovljenja 1934., bio je tajnik Trgovačko-industrijske komore u Dubrovniku. U znanstvenom radu uglavnom se bavio poviješću Dubrovnika te starijom dalmatinskom i dubrovačkom književnošću. Proučavao je i izvore za stariju hrvatsku povi-

jest, među ostalima valja istaknuti Ljetopis popa Dukljanina. Za života je objavio sljedeća djela:

- Dubrovačke poklade u XVI. i XVII. vijeku i Čubranovićeve nasljednici, Dubrovnik, 1898.

- Oučenu srpsko-hrvatskoga kao nastavnoga jezika po dalmatinskim gimnasijama, Dubrovnik, 1900.

- Povijest hrvatske književnosti u Dalmaciji i Dubrovniku, Zagreb, 1902.

- Prvi dubrovački pjesnici i zbornik Nikole Ranjine, Zagreb, 1903.

- Pjesme Mavra Vetranića i Marina Držića. Prilozi za poznavanje starije dubrovačke književnosti, Zagreb, 1909.

- O postanku i razvitku kmetskih i težačkih odnošaja u Dalmaciji, Zadar, 1920.

- Dubrovnik u borbi za svoj razvitak, Dubrovnik, 1934.

- Starine dubrovačke, Dubrovnik, 1935.

- Kako je postao Ljetopis popa Dukljanina, Zagreb, 1942.

- Dubrovnik Gučetića, Beograd, 1953. (napisano u Dubrovniku 1936.)

- Za tisak je priredio Iz Pjesama Paše Antuna Kazalija, Dubrovnik, 1903. **R.I.**

STUDENT HRVATSKIH STUDIJA OBJAVIO SVOJU DRUGU KNJIGU

Predstavljena 'Sabrana djela Mare Matočec'

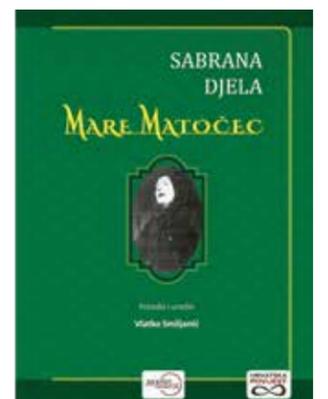
U Knjižnici Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu 17. studenoga 2017. održano je predstavljanje knjige "Sabrana djela Mare Matočec". Knjigu je priredio i uredio **Vlatko Smiljanić**, student 3. godine preddiplomskoga studija povijesti, kojemu je ovo druga objavljena knjiga. Na predstavljanju su sudjelovali prof. **Mijo Korade** i izv. prof. **Ivica Miškulin** kao recenzenti, izdavač **Zvonimir Despot** te sam urednik.

- Seljačka književnost pokreta braće Radić uopće nije istražena. Stoga je ovo vrlo vrijedan doprinos i hrvatskoj historiografiji, ali i povijesti i analizi književnosti, istaknuo je prof. Korade. Osim toga, spomenuo je autoričinu specifičnost izraza i originalnost tekstova za koje se urednik posebno potrudio.

- Rukopis sabranih djela Mare Matočec višestruko je važan. Gledajući s historiografskog stajališta, radi se o građivu koje će poslužiti za daljnja istraživanja položaja hrvatskog seljaštva, djelovanja Hrvatske seljačke stranke i same Mare Matočec. Treba ga gledati i kao doprinos regionalnoj povijesti. Također, rukopis sabranih djela predstavlja vrijedan doprinos i za poznavanje povijesti hrvat-

ske pučke književnosti. Treba upozoriti i na lingvističku dimenziju rukopisa jer sabrana djela donose i objedinjeni opus osobe koja je rabila zanimljivu kombinaciju kajkavštine i štokavštine, rekao je prof. Miškulin.

Mara Matočec je u cjelokupnoj hrvatskoj povijesti ostavila neizbrisivi trag kao prva hrvatska političarka, prosvjetno-kulturna aktivistica te spisateljica. Samim pojavljivanjem prvo na književnoj, a zatim na političkoj sceni profilirala se kao prva žena paorskih korijena koja će kroz svoje pisanje i društveno-kulturni rad približiti život sela, seljaka, a prije svega žene-udovice koja, uz sve nedaće koje su je snašle, pronesi glas sela i seljaka. Zainteresirala se za ideje i nauk braće Radić jer se nije mirila s teškim položajem hrvatskoga sela. Pridružila se Hrvatskoj pučkoj seljačkoj stranci. Uglavnom je imala političke govore na temu ravnopravnosti žena te potreba ženskoga prava glasa. Međutim, njezinu aktivnost u HSS-u ne treba promatrati samo kroz prizmu politike, nego kroz prizmu prosvjetno-kulturnoga i spisateljskoga rada u

okviru i pod pokroviteljstvom sveopćega seljačkog pokreta u Hrvatskoj. Mara Matočec je zajedno s **Rudolfom Hercegom** bila glavni pokretač djelovanja za borbu protiv nepismenosti u hrvatskim selima, banski povjerenik za kolonizaciju, odbornica Narodne zaštitice za zbrinjavanje siromašne djece, član glavnoga odbora Hrvatske žene, Hrvatskoga srca i Napretka; povjerenik Liječničke komore za obavještanje o zdravlju naroda svoga kraja, javni prosvjetni radnik Seljačke sloge, počasni član društva Kolo domaćica te doživotni član Glavnoga odbora Hrvatske seljačke stranke. **R.I.**

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. i 89. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ

za izbor

1. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redoviti profesor – 1. izbor (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana biokemija i molekularna biologija u Zavodu za molekularnu biologiju pri Biološkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;

2. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana mikrobiologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za mikrobiologiju pri Biološkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;

3. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana nuklearna fizika (teorijska), za rad na projektu „Provedba vrhunskih istraživanja u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti za kvantne i kompleksne sustave te reprezentacije Liejevih algebri“, na određeno vrijeme u trajanju od dvije godine, u punom radnom vremenu u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;

4. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana biofizika i medicinska fizika (teorijska) ili iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (teorijska), za rad na projektu „Provedba vrhunskih istraživanja u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti za kvantne i kompleksne sustave te reprezentacije Liejevih algebri“, na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine, u punom radnom vremenu u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;

5. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana atomska i molekulska fizika (teorijska) ili iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (teorijska), za rad na projektu „Provedba vrhunskih istraživanja u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti za kvantne i kompleksne sustave te reprezentacije Liejevih algebri“, na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine, u punom radnom vremenu u Zavodu za teorijsku fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Služba Dekanata (kadrovski poslovi), Zagreb, Horvatovac 102a, u roku od 30 dana od dana objavljivanja natječaja u „Narodnim novinama“. Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Na temelju članka 13. Statuta Sveučilišta u Zagrebu,
raspisuje se javni

NATJEČAJ

za izbor:

Jednog (1) izvršitelja u znanstveno - nastavno zvanje i na radno mjesto docenta (m/ž) u znanstvenom području: humanističkih znanosti, znanstveno polje: filozofija, znanstvena grana: filozofska teologija u Sveučilišnom centru za protestantsku teologiju Matija Vlačić Ilirik, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom.

Prijava za natječaj mora sadržavati:

1. životopis (potpisan, najviše jedna kartica teksta)
2. presliku diplome o završenom studiju, stečenom akademskom stupnju, znanstvenom zvanju
3. prikaz znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti
4. popis radova i separate radova relevantnih za izbor te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti
5. preslik domovnice ili dokaz o državljanstvu druge države, a strani državljanji su dužni priložiti i dokaz o znanju hrvatskog jezika (napredna razina).

Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15).

Rok za podnošenje prijave je 30 dana od objave natječaja u „Narodnim novinama“.

Prijava na natječaj s traženom dokumentacijom poslati poštom na adresu: Sveučilište u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 14, 10000 Zagreb, s naznakom Prijava na natječaj „Protestantska teologija“.

Potpuna prijava smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge navedene u ovom natječaju. Pristupnikom prijavljenim na natječaj smatrat će se samo osoba koja podnese pravodobnu i potpunu prijavu sa svim priložima te ispunjava formalne uvjete iz natječaja. Nepotpune i nepravodobno dostavljene prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozvati na dopunu prijave. Osobe koje podnesu nepotpune ili nepravodobno dostavljene prijave na natječaj te osobe koje ne ispunjavaju formalne uvjete iz natječaja ne smatraju se pristupnicima prijavljenim na natječaj niti će se obavještavati o rezultatima natječaja.

ČITAONICA: JOSIP VRANDEČIĆ
– ‘ZADARSKI NADBISKUP MINUCCIO
MINUCCI I NJEGOVA JADRANSKA
MISIJA’ (LEYKAM INTERNATIONAL,
ODSJEK ZA POVIJEST FILOZOFSKOG
FAKULTETA SPLIT, 2017.)

Kapitalno svjedočenje o zadarskoj prošlosti

Temeljitom analizom ostavštine Minuccija Minuccija – u kojoj je i njegova knjiga ‘Povijest uskoka’ objavljena u Veneciji 1601. godine – profesor Vrandečić je znanstvenoj i široj javnosti približio brojne pojedinosti o političkom i duhovnom životu Zadra na prijelazu iz 16. u 17. stoljeće, o dodiru s muslimanskim svijetom, venecijanskoj vlasti u gradu, otporima tridentskoj obnovi... ali i detalje o onovremenim prilikama u Njemačkoj, Italiji, Španjolskoj...

PIŠE: PROF. MARKO TROGLIĆ

Minuccio Minucci (1551. – 1604.) važna je osoba hrvatske, njemačke i talijanske povijesti. Kao doktor prava, obnašao je visoke dužnosti u papinskoj diplomaciji, ponajprije u Njemačkoj, a zatim i u Španjolskoj i Rimu. Osobito se istaknuo u Ratu za Köln (1583. – 1587.), kada ga je papa Grgur XIII. poslao kao povjerenika najjačem europskom vladaru Filipu II. kako bi ga uvjerio u potrebu španjolske intervencije na Rajni. Kao zastupnik Pape i bavarske kuće Wittelsbach sudjelovao je na carskim saborima u Regensburgu 1576., odnosno u Augsburgu 1582. godine te je u svojim izvješćima ostavio važna povijesna svjedočanstva o njemačkim, španjolskim i talijanskim prilikama. Djelovao je kao savjetnik u Münchenu i kod dinastije Este u Modeni. Njemačke vjerske i političke prilike često su ga vodile na putovanje u Rim, u kojemu se istaknuo kao jedan od najboljih poznavatelja prilika u carstvu. Nakon zaređenja za svećenika 1587. godine u Pragu, sljedećih se godina brzo uspinjao u rimskoj kuriji, te je početkom 1590-ih postao tajnik Njemačke kongregacije, zadržavši i dalje službu savjetnika bavarskih vladara. Dolaskom pape Klementa VIII. 1592. godine, imenovan je tajnikom ođjela državnog tajništva (*Secretaria di Stato*) za Njemačku i Istočnu Europu, koju je također dobro upoznao tijekom diplomatske službe u Njemačkoj i Rimu. Ta dužnost postala je osobito važna kada je 1593. godine, bitkom kod Siska, počeo dugotrajni habsburško-turski rat, koji je zaokupio papinsku diplomaciju. Minucci je dobio zadatak da u protuturski savez uključujući Veneciju, Poljsku, Rusiju, dunavske kneževine, čak i krimске Tatare. Budući da Venecija nije htjela ući u rat, njegova “istočna politika” doživjela je poraz. Istovremeno se zamjerio habsburškoj struji u Rimu, jer je u carstvu zagovarao bavarske

interese, a u Francuskoj pomirenje s protestantskim kraljem Henrikom IV., kada je prihvatio katoličku vjeru. U okruženju različitih kurijalnih frakcija povukao se izvan Rima, da bi, napokon, 1596. godine prihvatio katedru zadarskoga nadbiskupa na kojoj je ostao sve do smrti 1604. godine.

Vrijedna zadarska pisma

Zadar Minucciju nije bio nepoznat jer je u gradu boravio kao mladić, od 1568. do 1570. godine kod strica, nadbiskupa Andrije Minuccija. U Zadru je novi nadbiskup nastojao provesti crkvenu reformu po načelima Tridentskog sabora (koncila). Nakon provedene vizitacije 1597., godinu dana kasnije, organizirao je dijecezansku sinodu koja je potvrdila provedbu novih koncilskih pravila. Minucci je djelovao u narušenom političkom ambijentu, u ozračju rasteućega političkog sukoba između Venecije i Rima. Već 1599. godine zamolio je kuriju da ga razriješi dužnosti, navodeći narušeno zdravlje kao razlog. Sljedeću godinu gotovo u cijelosti proveo je u rodnom Serravallama, a pred kraj 1602. godine zauvijek je napustio Zadar otišavši u Njemačku, u novu papinsku misiju. U zimu 1603. godine se razbolio, pa je u ožujku sljedeće godine preminuo. Sahranjen je u Münchenu.

Premda je ostavio veliku arhivsku građu od 40 kutija u Njemačkom povijesnom institutu u Rimu (*Deutsches Historisches Institut in Rom*), tek je knjigom našega uglednog povjesničara prof. Josipa Vrandečića dobio zasluženu znanstvenu monografiju. Razlog nedovoljnog interesa za Minuccija je u njegovom političkom zauzimanju za interese Svete stolice i koncilске obnove. Habsburzi su ga smatrali “čovjekom Venecije” i Bavarcem. Za njemačke povjesničare Minucci je bio čovjek Rima, koji se aktivno borio protiv protestanata. Za Hrvate, pak, bio je neprijatelj uskoka, koje je romantična historiografija prikazivala nacionalnim junacima. Osim

toga, u vrijeme postmoderne tema istaknutoga katoličkog prelata, uključenog u prve redove borbe protiv reformacije i islama, politički je osjetljiva, osobito za one koji smatraju da historiografija mora biti društveno angažirana i slati relevantne poruke u duhu vremena. Budući da se uglavnom radi o njegovoj službenoj i privatnoj korespondenciji, Minuccijeva ostavština može se smatrati europskim nacionalnim blagom, jer nam pruža detaljan uvid u onodobne vjerske prilike u Njemačkoj, šire europske političke i konfesionalne prilike te, konačno, zadarsku situaciju na prijelazu 16. u 17. stoljeće.

Njegova zadarska pisma upućena na brojne adrese, od kojih je najzanimljivija ona državnog tajnika Aldobrandinija, svjedoče o jadranskim, europskim te pogotovo zadarskim prilikama, pa nam pružaju dragocjen uvid u lokalne gradske prilike. Sadržaj pisama može se dopuniti njegovim vizitacijama, sinodalnim zaključcima i izvješćima Papi *Ad limina*. Vrlo su zanimljive informacije o gradu na granici te o Minuccijevim doticajima s muslimanima pred gradom, koji su svakodnevno navraćali u Zadar.

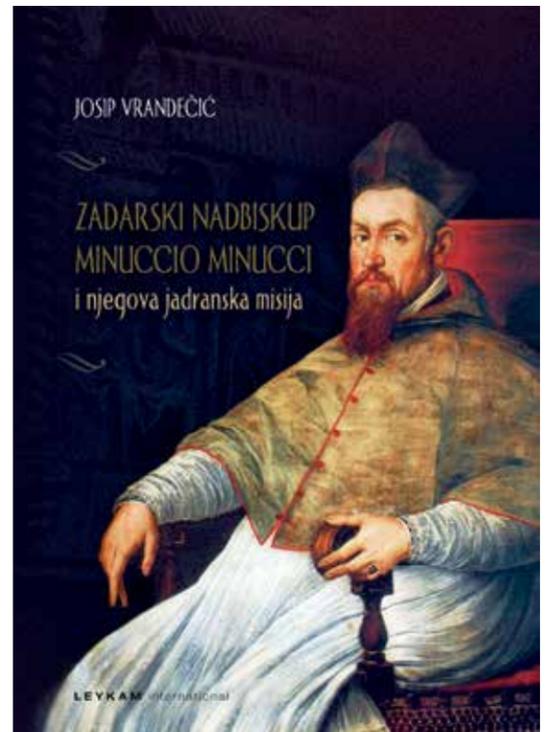
Autor je tijekom višegodišnjih arhivskih istraživanja u navedenom njemačkom povijesnom institutu u Rimu, u Tajnom Vatikanskom arhivu, u Državnom arhivu u Veneciji i Modeni te onom u Zadru uspio prikupiti građu o Minucciju i na osnovi građe zaokružiti opsežnu Minuccijevu biografiju. Važnost ovog projekta uočila je Hrvatska zaklada za znanost koja je autoru, ujedno voditelju navedenog projekta, omogućila završna arhivska istraživanja u Rimu.

Tvorac uskočkog mita

U monografiji (370 stranica) je obrađeno Minuccijevo predzadarsko, njemačko, španjolsko i rimsko razdoblje. Tom knjigom o Minucciju naša i inozemna znanstvena javnost dobiva prvu cjelovitu biografiju europskog diplomata najviše

značaja, koji je pred kraj života djelovao kao zadarski nadbiskup. Njegova povijesna ostavština, očuvana u Njemačkom institutu u Rimu, a koja čini podlogu ove knjige, obuhvaća brojna cjelovita analitička izvješća u kojima se prikazuju problemi europske širine: naponi države i Crkve da utisnu stanovništvu vjerski identitet, rast vjerskog pluralizma, sekularizacija, rast teorija otpora i jače apsolutističke države koja teži nadzirati i duhovnost. U svom djelovanju i spisima zagovarao je visoka vjerska i moralna načela koja su ga dovela u sukob s crkvenim i političkim autoritetima u Njemačkoj, a posebno u Zadru. Zalagao se za izglabljenje jedinstvo na kršćanskom Zapadu. Boravak u Dalmaciji iskoristio je za pisanje brojnih djela od kojih je najznačajnije i našoj znanstvenoj javnosti najpoznatije *Povijest uskoka* (Venecija, 1601). Upravo je Minucci tvorac uskočkog mita koji se proširio Europom, jer je njegova knjiga doživjela brojna izdanja i prijevode na strane jezike. Preko Minuccija, njegovih pisama, dviju vizitacija, dijecezanske sinode, izvještaja Papi *Ad limina* saznajemo brojne pojedinosti o životu Zadra, političkom i duhovnom stanju, dodirus muslimanskim svijetom, venecijanskoj vlasti u gradu, otporima tridentskoj obnovi...

Svojom djelatnošću Minuccio Minucci pripada kulturnim i nacionalnim svjetovima koje međusobno veže, pogotovo njemačkom, talijanskom i hrvatskom, a njegovi spisi i politički interesi dopiru do Afrike, Južne Amerike i Rusije. Ova knjiga je kapitalno historiografsko djelo uglednog profesora i znanstvenika prof. dr. Josipa Vrandečića kojom je potvrdio svoju već istaknutu poziciju u domaćoj i stranoj historiografiji, te dodatno obogatilo plodnu znanstvenu produkciju svojega matičnog Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu, a svima podario uvjerljivo, zanimljivo i u svakom smislu privlačno štivo koje će se dugo čitati.

ČITAONICA: OSNOVE SEKSUALNE MEDICINE (REDAK, SPLIT, 2017.) NATAŠA MRDULJAŠ-ĐUJIĆ I SURADNICI

Imate li seksualnih problema?

U ovom priručniku udžbeničkog značaja i s trajnom vrijednošću u području seksualne medicine, naći ćete odgovore na brojna pitanja o seksualnosti i njezinim poremećajima i liječenju, o aseksualnosti, seksualnom nasilju i njegovim posljedicama, seksualnoj orijentaciji, seksualnim pomagalima...

Piše **VELIMIR KARABUVA**

Naš je ljubavni život jedan od izvora najljepših i najdubljih osjećaja koje možemo doživjeti. Ali naša spolnost može ujedno postati i uzrok teških životnih razočaranja i osobnih tragedija. Spolnost nije sama po sebi ni dobra ni zla, ni moralna ni nemoralna, ni društveno pozitivna ni društveno negativna pojava. No, ona uvijek može postati ili jedno ili drugo, već prema tome, kako je u životu upotrebljavamo, kakav stav uzimamo prema njoj, kakav joj cilj dajemo. Spolnost može pojedinca usrećiti, a za društvo biti korisna pojava samo onda kada na nju gledamo prirodno, bez predrasuda, kao na jedan od osnovnih zadataka što nam ga postavlja život u zajednici (Marijan Košiček: "Spol, ljubav, brak", Epoha, Zagreb, 1963.).

Nataša Mrduljaš-Đujić (dr. sc., asistentica na Katedri obiteljske medicine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i spec. ord. Obiteljske medicine u Postirama) i dvanaest suradnika, uglavnom znanstvenika sa srodnih fakulteta i ustanova iz Rijeke, Zadra i Zagreba, napisali su priručnik Osnove seksualne medicine u kojem su prvi put na hrvatskome jeziku objedinili teme iz područja seksualnog zdravlja i seksualne terapije. Potrebu za navedenom problematikom autori su osjetili kao polaznici edukacije iz područja seksualne terapije Hrvatskog društva za seksualnu terapiju, ali i kao stručnjaci u području medicine, odnosno mentalnog zdravlja.

Seksualnost i društvo

Priručnik se sastoji od trinaest poglavlja: Spol, rod i seksualna orijentacija (Goran Arbanas), Razlike i sličnosti između muške i ženske seksualnosti (Marina Nakić), Rodna disforija (Iva Žegura), Najčešći seksualni poremećaji u žena (Iva Šamanović), Najčešći seksualni poremećaji u muškaraca (Hrvoje Tiljak), Razgovor s pacijentima o seksualnim problemima (Vesna Antičević), Osnove seksualne terapije i izazovi seksualnog u profesionalnom djelovanju (Silvana Čeko Jurišić), Seksualnost u starijoj životnoj dobi (Nina Bašić-Marković), Kronične nezarazne bolesti i nji-

hov utjecaj na seksualnost (Davorka Vrdoljak), Poremećaji seksualnih funkcija uzrokovani lijekovima (Nataša Mrduljaš-Đujić), Seksualna pomagala – terapijska promjena i mogući rizici uporabe (Silvana Čeko Jurišić), Porodajna trauma i seksualnost (Ivan Fostonić) i Seksualno zlostavljanje – posljedice na seksualno zdravlje (Maja Mamula).

Iza svakog poglavlja autori su navele obimnu stručnu literaturu. Na kraju knjige je upitnik koji će pacijentu pomoći dobiti sliku osobne seksualne povijesti i razumjeti iskustva koja su formirala njegove stavove i osjećaje, te rječnik poznatih i manje poznatih naziva koji se spominju u ovoj knjizi.

Pišući ovaj priručnik, autori su pošli od pretpostavke da se seksualna problematika ne javlja izdvojeno iz našeg života i njegovog funkcioniranja, uključujući i sve kulturološke sastavnice toga istog života. Na seksualnu problematiku i moguća rješenja valja gledati u uskoj vezi s cjelokupnim funkcioniranjem života i ostalim poteškoćama i problemima koji ih prate, ali i s uspjesima, jer ta rješenja postoje paralelno s njima i oblikuje naše motive i potrebe, uvjerenja, stavove, ponašanja i razumijevanja samoga sebe i svojih odnosa o kojima ta problematika ovisi.

Pitanje svih pitanja

U društvenim okolnostima koje su takve kakve jesu, i seksualne poteškoće i problemi vezani uz njih zahvaćaju i dinamiku partnerskih odnosa, odnosa s drugim osobama iz okoline, odnosno prema vlastitom i suprotnom rodu, seksualnoj orijentaciji i općenito samoj seksualnosti. U pravilu, ne ponašamo se različito prema svome partneru u seksualnom životu negoli to činimo prema ostalim članovima društva i kulture kojima pripadamo. Može se slobodno reći da je seksualnost osobe povezana s društvom u kojem živimo. Važnosti ovog priručnika je i u tome što je djelo hrvatskih autora i stručnjaka koji su objedinili svoja znanja o vrlo značajnoj temi, svjesni profesionalne i kulturološke pozadine vremena u kojemu je priručnik nastao.

Čitateljima prepuštam sadržaje ovog zanimljivog priručnika koji se čita pola-

ko, a čije vas teme tjeraju da se vraćate više puta da bi dobili spoznaju kako dalje i kako bi se oslobodili straha odgovoriti na postavljeno pitanje svih pitanja u ovom priručniku: Imate li kakvih seksualnih problema? S tim jednostavnim pitanjem i odgovorom (ako problemi postoje, a postoje), mijenja se cjelokupna dosadašnja praksa pacijenta. Priručnik je prepun istraživačkih sadržaja, ključnih poruka, brojki, usporedbi, pouka i smjernica. Tu ćete pronaći odgovore na pitanja: što je to aseksualnost, erektilna disfunkcija, ljudska seksualnost, poremećaji seksualne reakcije, posljedice seksualnog nasilja, prijevremena ejakulacija, psihoseksualne vještine, seksualno nasilje, seksualna orijentacija, seksualna pomagala ili igračke, seksualni poremećaji, seksualna terapija, seksualno zdravlje...

Udžbenički značaj

Ovakvi i slični sadržaji priručniku daju udžbenički značaj, s trajnim vrijednostima iz osnove seksualne medicine. Pored velikog broja naglasaka, koji dominiraju u priručniku, izdvojimo samo neke: ranija istraživanja su pokazala da muškarci stupaju ranije u seksualne odnose nego žene; u usporedbi sa ženskim mozgom, dio mozga kod muškaraca koji reagira na spolne hormone dva i pol puta je veći; komunikacija o seksualnim aspektima života između zdravstvenih stručnjaka i pacijenata još uvijek je nedostatna; kako potaknuti pacijenta na razgovor o seksu i seksualnim problemima; svaki zdravstveni djelatnik treba pokušati savjetovati pacijenta u vezi njegovih seksualnih problema prije upućivanja seksualnom terapeutu;

premda zdravstveni problemi i neimanje partnera mogu ometati seksualno funkcioniranje, nema nekog posebnog razloga zbog kojeg bi stariji ljudi prestali uživati u seksualnoj aktivnosti; aktivan seksualni život u starijoj dobi ima snažan utjecaj na kvalitetu života pojedinca, na opće zdravstveno stanje, a pogotovo na kognitivne funkcije; obiteljski liječnik može dobrom komunikacijom i proaktivnim pristupom uspješno prepoznati, dijagnosticirati, liječiti i savjetovati kronične bolesnike sa seksualnim disfunkcijama; seksualnost čini bitnu odrednicu kvalitete života velike većine ljudi; posljedice seksualnog nasilja u većini slučajeva su dugotrajne i brojne, a mogu biti fizičke, socijalne i psihičke. Autori su imali zadaću da u ovom priručniku odgovore na pitanja ljudske seksualnosti, intimnosti, seksualnog zdravlja i problema koji se tu javljaju i dati cjelovit znanstveno utemeljeni osvrt s biološke, odnosno medicinske, psihološke i socio-kulturalne perspektive, u čemu su u potpunosti uspjeli. Posebnost ovog priručnika je i u tome što su sadržaji jasni, a gradivo stručno prezentirano (kako bi pacijenti trebali djelovati da bi imali što kvalitetniju seksualnost kao bitnu odrednicu što kvalitetnijeg života). Priručnik će dobro doći i Povjerenstvu koje radi na zdravstvenom odgoju unutar cjelovite reforme odgojno-obrazovnog sustava (kurikulumu), kao i nastavnicima u osnovnim i srednjim školama. Mjesto mu je i u svim školskim, gradskim i sveučilišnim knjižnicama, te obiteljskim bibliotekama. Kako postoji veliki interes, dobro je znati da se priručnik može nabaviti i u web knjižarama.

SVEUČILIŠTE U SPLITU Sveučilišni odjel za stručne studije, raspisuje NATJEČAJ

Raspisuje se Natječaj

I za izbore u zvanja:

1. jednog nastavnika u nastavno zvanje predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu računovodstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;
2. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu menadžment i organizacija;

Točke 1 i 2

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) i Odlukom o nužnim uvjetima Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/2012).

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju, prikaz stručne i nastavne djelatnosti, popis radova i radove relevantne za izbor (u elektronskom obliku).

Sva dokumentacija se predaje u dva primjerka. Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola. Prijave s prilozima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 30 (trideset) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

II za radno mjesto:

3. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste – stručni suradnik za informacijske tehnologije, na određeno vrijeme u punom radnom vremenu do povratka na posao privremeno nenazočne zaposlenice s roditeljskog dopusta;

a) Pristupnici pod točkom 3. trebaju ispunjavati sljedeće uvjete:

- VSS tehničkog smjera,
- iskustvo u servisiranju računala i računalne opreme,
- poznavanje rada računalnih mreža,
- napredno poznavanje Microsoft Windows operativnog sustava i paketa Microsoft Office,
- dobro poznavanje engleskog jezika.

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi, presliku domovnice i osobne iskaznice, dokaz o radnom iskustvu (elektronički zapis ili potvrda o podacima evidentiranim u bazi podataka HZMO-a, uvjerenje o nekažnjavanju ne starije od mjesec dana.

Odjel zadržava pravo provođenja testiranja znanja i vještina za prijavljene kandidate koji zadovoljavaju formalne uvjete natječaja. Navedenim provjerama kandidati su obvezni pristupiti, a u protivnom će se smatrati da odustaju od natječaja. Osobe koje ostvaruju pravo na prednost pri zapošljavanju prema posebnim propisima moraju se u prijavi pozvati na to pravo, odnosno priložiti propisane dokaze o takvom statusu.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola. Prijave s prilozima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 8 (osam) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama s naznakom „Za natječaj (navesti naziv radnog mjesta).“

O rezultatima natječaja svi će kandidati biti obaviješteni na isti način i u istom roku. Priložena dokumentacija se ne vraća kandidatima.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

4. jednog izvršitelja (m/ž) na ostala radna mjesta III. vrste – arhivar, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;

b) Pristupnici pod točkom 4. trebaju ispunjavati sljedeće uvjete:

- upravni referent – 4. razina obrazovanja,
- položen državni stručni ispit (na oglas se mogu javiti i osobe koje nemaju položen državni stručni ispit, uz pisanu izjavu da će ga položiti u roku od 1 godine od sklapanja ugovora o radu),
- najmanje dvije godine radnog iskustva.

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi, presliku domovnice i osobne iskaznice, dokaz o radnom iskustvu (elektronički zapis ili potvrda o podacima evidentiranim u bazi podataka HZMO-a, uvjerenje o nekažnjavanju ne starije od mjesec dana.

Odjel zadržava pravo provođenja testiranja znanja i vještina za prijavljene kandidate koji zadovoljavaju formalne uvjete natječaja. Navedenim provjerama kandidati su obvezni pristupiti, a u protivnom će se smatrati da odustaju od natječaja. Osobe koje ostvaruju pravo na prednost pri zapošljavanju prema posebnim propisima moraju se u prijavi pozvati na to pravo, odnosno priložiti propisane dokaze o takvom statusu. Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Prijave s prilozima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 8 (osam) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama s naznakom „Za natječaj (navesti naziv radnog mjesta).“

O rezultatima natječaja svi će kandidati biti obaviješteni na isti način i u istom roku. Priložena dokumentacija se ne vraća kandidatima. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

POZIV NA AUDICIJU

Sveučilište u Splitu dobiva klapu

Klaspko pjevanje prepoznatljiv je fenomen dalmatinskog priobalja koji se na porama životnog dalmatinskog puka godinama napaja i crpi svoj inspiracijski impuls. Specifičnost pjevanja utemeljenog na tradiciji, a prepoznatog i uvrštenog na UNESCO-ov popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva, do danas ne prestaje plijeniti pažnju i izazivati interes no-

vih zaljubljenika. Stoga i ne začuđuje činjenica da se ideja za osnivanjem klape pojavila pri Sveučilištu u Splitu, geografski tijesno povezanim s ovim kulturnim fenomenom. Kako je poznato, splitska Umjetnička akademija odnedavno ima klaspko pjevanje kao sveučilišni program cjeloživotnog obrazovanja.

U cilju izgradnje klapskog brenda Splitskog sveučilišta, najavljujemo skori početak

klapskih pokusa kojima će se studentima i djelatnicima omogućiti upoznavanje i razvijanje tradicijskog pjevanja, druženje i zajedničko glazbovanje. Stoga će se u sljedećih nekoliko tjedana održati tri kruga audicija za buduću sveučilišnu klapu. S obzirom na ograničeni broj pjevačkih mjesta, prednost imaju oni koji prvi prođu audiciju.

Svi zainteresirani za klapsko pjevanje na Sveučilištu u

Splitu mogu se informirati i prijaviti pozivom na broj 098 1653 706 ili e-mailom na adresu saradodig@gmail.com. Prvi krug audicija održat će se 30. studenoga u 19 sati, drugi je na redu u isto vrijeme 7. prosinca, a završni treći krug održat će se 12. prosinca, također u 19 sati. Sve audicije održat će se na Glazbenom odjelu Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu (Fausta Vrančića 19).

SARA DODIG BAUČIĆ

UMJETNIČKA AKADEMIJA U SPLITU objavljuje

NATJEČAJ (M/Ž)

za izbor u zvanje

1. Docent u području umjetnosti, polje likovne umjetnosti, grana grafika, predmeti Grafika, Ručni tisak, Knjiga – umjetnički objekt i Eksperimentalna grafika (naslovno zvanje).
2. Predavač u području umjetnosti, polje glazbena umjetnost, grana konzervacija – restauracija (naslovno zvanje).
3. Asistent u području umjetnosti, polje kazališna umjetnost, grana gluma (naslovno zvanje).

Pristupnici na natječaj moraju ispunjavati uvjete Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Prijava na natječaj mora sadržavati životopis, presliku dokaza o državljanstvu, diplomu o stečenoj stručnoj spremi i izvješće o stručnoj i nastavnoj aktivnosti. Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od objave natječaja na adresu: Umjetnička akademija u Splitu, Zagrebačka 3, 21 000 Split.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Raspisuje
NATJEČAJ

A) za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto:

1. docenta za znanstveno područje društvenih znanosti, polje pedagogija, na neodređeno vrijeme – jedan izvršitelj (m/ž);

Uvjeti:

- doktorat iz polja pedagogije
- istraživač R2 razine
- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim i diplomskim studijima

B) za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto:

1. poslijedoktoranda za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologije, na određeno vrijeme – jedan izvršitelj (m/ž);

Uvjeti:

- doktorat iz polja biologije
- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima biologije
- poželjno područje istraživanja: elektronska mikroskopija, animalna tkiva

C) za izbor u nastavno zvanje i na radno mjesto:

1. višeg predavača za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo, na neodređeno vrijeme – jedan izvršitelj (m/ž);

Uvjeti:

- završen diplomski sveučilišni studij računarstva/informatike ili matematike-računarstva
- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim studijima računarstva/informatike iz područja osnova programiranja, objektno orijentiranog programiranja, struktura podataka i algoritama te vizualnih programskih jezika

Dodatni kriteriji:

- sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu, objavljeni radovi iz navedenih područja
- sudjelovanje u programima popularizacije znanosti

2. predavača za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika, na neodređeno vrijeme – jedan izvršitelj (m/ž);

Uvjeti:

- završen diplomski sveučilišni studij

Dodatni kriteriji:

- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima
- sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom ili stručnom radu

D) za izbor u naslovno suradničko zvanje (bez zasnivanja radnog odnosa):

1. asistenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje kemija – dva izvršitelja (m/ž);

Uvjeti:

- završen diplomski sveučilišni studij biologije i kemije

2. asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo – tri izvršitelja (m/ž);

Uvjeti:

- završen diplomski sveučilišni studij računarstva/informatike ili matematik

Dodatni kriteriji:

- dosadašnja priznanja, nagrade i sl. za izvrsnost u studiranju i istraživački rad

- sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu

- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim sveučilišnim studijima računarstva/informatike iz područja osnova programiranja, objektno orijentiranog programiranja, strukture podataka i algoritama te vizualnih programskih jezika

E) za izbor jednog djelatnika na radno mjesto II. vrste – viši laborant, na neodređeno vrijeme

Uvjeti:

- završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij kemije

- jedna godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima

- znanje rada na računalu

Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH, 60/15). Pristupnici pod A) moraju ispunjavati i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 106/06), a pristupnici pod C) moraju ispunjavati i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/12), te o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.

Pristupnici pod A) uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina), dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje i radno mjesto, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu, dokaz o ispunjavanju uvjeta Rektorskog zbora.

Pristupnici pod B) i D) uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, prijepis ocjena s prosjekom, dokaz o državljanstvu, strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina), a pristupnici pod B) i D) dužni su priložiti i popis radova s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti i dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu.

Pristupnici pod C) uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, dokaz o državljanstvu, strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina) i popis radova s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti i dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu.

Pristupnici pod E) uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, domovnicu i dokaz o ostalim uvjetima natječaja.

Za pristupnike pod E) koji ispunjavaju formalne uvjete natječaja, provesti će se provjera znanja i sposobnosti bitnih za obavljanje poslova radnog mjesta, putem testiranja i/ili intervjua. Ako pristupnik ne pristupi provjeri, smatrat će se da je povukao prijavu na natječaj. O mjestu i vremenu održavanja provjere pristupnici će biti obaviješteni elektroničkom porukom na adresu elektroničke pošte koju navedu u prijavi.

Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od objave natječaja u Narodnim novinama, osim za točku E) za koju se prijave dostavljaju u roku od 8 dana od objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Ruđera Boškovića 33, 21 000 Split.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Split

Mario Pečarić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana financije

Srećko Krile

izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Zagreb

Milana Černelić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području humanističkih znanosti, polje etnologija i antropologija, grana etnologija

Stjepan Lakušić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje građevinarstvo, grana prometnice

Ana Tkalac Verčić

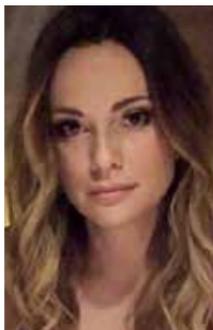
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana marketing

Vesna Bačić Vrca

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na 5 godina u području biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana farmacija

Zagreb

Vlatka Bilas

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od 5 godina u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana međunarodna ekonomija

Davor Brčić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od 5 godina u području tehničkih znanosti, polje tehnologija prometa i transport

Jevgenij Pašenko

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od 5 godina u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana slavistika

Roberta Petlevski

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na 5 godina u području biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana medicinska biokemija

Zagreb

Marina Piria

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od 5 godina u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda

Lana Mužinić Marinić

izabrana u naslovno znanstveno-nastavno zvanje red. prof. na 5 godina u području društ. znan. polje socijalne djel. grana teorija socijalnog rada

Nora Mas

izabrana u znanstveno-nastavno zvanje redovite prof. – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje veterinarska medicina, grana animalna proizvodnja i biotehnologija

Vesnica Mlinarević

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje pedagogija

Osijek

Sudionici prvih Osječkih dana bioetike

PRVI OSJEČKI DANI BIOETIKE

Hrvatska žitnica pod udarom GMO-a

PIŠE JOSIP PERIŠA

Premda se govorilo i o drugim temama, tematski naglasak bioetičkih dana u središtu hrvatske žitnice bio je na problematici okoliša, poljoprivrede, GMO-a i kontroverznoga trgovinskog sporazuma između Kanade i EU-a (CETA)

Premda se stupanj razvijenosti bioetike u Hrvatskoj može i treba prosuđivati i prema izgrađenim bioetičkim institucijama i prema bogatoj izdavačkoj djelatnosti i prema domaćim i međunarodnim znanstveno-istraživačkim i obrazovnim projektima – počeci bioetike u Hrvatskoj i njezin intenzivni razvoj u posljednjih dvadesetak godina najuže su povezani s održavanjem znanstvenih skupova koji su u pravilu bili interdisciplinarni i internacionalni. Pritom se ističu stalne manifestacije koje se u kontinuitetu, jednom godišnje, održavaju u Hrvatskoj: Riječki dani bioetike (od 1999.) i Lošinjski dani bioetike (od 2002.). Njima se od ove godine pridružuju i Osječki dani bioetike koje se s pravom može smatrati “sestrinskom manifestacijom” Riječkih i Lošinjskih dana jer su osmišljeni i realizirani na idejnoj platformi integrativne bioetike. Najvažnija obilježja koncepta integrativne bioetike su transdisciplinarnost i pluriperspektivnost – ravnopravna suradnja znanstvenika iz različitih područja (humanističke, društvene, prirodne, tehničke, biomedicinske i druge znanosti), uz uvažavanje različitih neznanstvenih, odnosno kulturnih perspektiva. Integrativna bioetika ne odbacuje a priori ni jedan mogući doprinos, nego svaki od njih uključuje i kritički razmatra, težeći konsenzusu i cjelovitim rješenjima.

Ispravljani bioetički brod

Upravo su se transdisciplinarnost i pluriperspektivnost u svojem punom potencijalu pokazale na prvim Osječkim danima bioetike koji su se održali 7. i 8. studenoga u Osijeku, u organizaciji Centra za integrativnu bioetiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera

u Osijeku te Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti istoga sveučilišta, u suradnji sa Znanstvenim centrom izvrsnosti za integrativnu bioetiku, Hrvatskim bioetičkim društvom i Agencijom za bioetiku i socijalnu ekologiju.

Poplava GMO-a

Pored Ivice Kelama, predsjednika Organizacijskog odbora manifestacije, te rektora Sveučilišta u Osijeku Vlade Guberca, i dekana osječkog Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Damira Matanovića, koji su izrazili snažnu potporu organiziranju Osječkih dana bioetike i daljnjem razvoju bioetičkih institucija u Osijeku i Slavoniji, na otvaranju skupa sudionicima se obratio Ante Čović, voditelj Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku, koji je jedan od pionira i svojevrsni spiritus movens bioetike u Hrvatskoj i jugoistočnoj Europi te najzaslužnija osoba u kreiranju i populariziranju koncepta integrativne bioetike. Čović je u svom govoru podsjetio na povijest bioetike u Hrvatskoj, koja je velikim dijelom vezana za skupove održavane u Malom Lošinj, Rijeci i Zagrebu, pri čemu je duhovito primijetio da se “hrvatski bioetički brod opasno nagnuo na zapad” i da Osječki dani bioetike sada pridonose

CETA pod maskom liberalizacije prijete poplavom GMO proizvoda i prodorom biotehnoških korporacija na hrvatsko tržište

postizanju željenog balansa.

Budući da je Osijek središte Slavonije kao “zlatne žitnice” Hrvatske, tematski je naglasak prvih Osječkih dana bioetike bio na problematici okoliša, poljoprivrede, genetički modificiranih organizama i sporazuma CETA. Razlog za naglašavanje tih tema bila je činjenica da je Hrvatska treća zemlja članica Europske unije koja je ratificirala kontroverzni trgovinski sporazum između Kanade i EU-a, poznat kao CETA (Obuhvatni ekonomski i trgovinski sporazum), koji, pod maskom “liberalizacije tržišta”, prijete nereguliranom poplavom GMO proizvoda i još jačim prodorom biotehnoških korporacija na hrvatsko tržište.

No izlaganja na skupu nisu se ograničila samo na navedenu problematiku. Otvorio se i cijeli niz drugih pitanja, od onih općenitijih, o odnosu čovjeka prema prirodnom okolišu i o znanstveno-tehnološkoj i ekonomsko-političkoj paradigmi u kojoj se sve to zbiva, do onih konkretnijih, u kojima se zahtijeva i zacrtavanje smjernica za djelovanje na različitim društvenim razinama.

Široki spektar pitanja naznačen je već u plenarnim izlaganjima koja su održali Hrvoje Jurić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Keya Acharya (Forum okolišnih novinara u Indiji, Bangalore) i Michael George (Sveučilište sv. Tome, Fredericton, Kanada). Dok je Acharya iznijela indijska iskustva s GMO u poljoprivredi i s otporom koji uključuje znanstvenike, novinare, aktiviste i obične građane, mahom poljoprivrednike, što je bilo itekako korisno glede situacije u Hrvatskoj, Jurić i George nastojali su ocrtati kontekst rasprava o aktualnim bioetičkim pitanjima te apelirati, s jedne strane, na

njihovo dublje promišljanje, a s druge strane na pojačani angažman bioetičara u javnim raspravama i rješavanju recentnih problema, pod vidom “bioetike kao socijalnog projekta” koji se treba usprotiviti redukcionističkim i destruktivnim tehnološkim i ekonomskim i političkim tendencijama. Drugi sudionici kretali su se unutar navedenog spektra, ali je svatko od njih ponudio nešto novo, bilo otvarajući neku novu temu ili nudeći novi pogled na već otvorena pitanja. Žive diskusije i korisni prijedlozi za rješavanje tematiziranih problema upotpunili su doprinose izlagača, pri čemu su, treba naglasiti, pretežale anti-GMO i anti-CETA note.

Saborska razmišljanja

Svojevrsni zaključak skupa bio je okrugli stol “O CETA-i i GMO u Hrvatskom saboru iz prve ruke”, na kojemu su sudjelovali Domagoj Hajduković (SDP), Branimir Bunjac (Živi zid), Marin Škibola (nezavisni zastupnik) i Miroslav Šimić (MOST). Na provokativna pitanja moderatora i publike zastupnici su spremno odgovarali, pri čemu se stekao dojam da su u vezi s GMO svi jednodušno protiv, a u vezi sa sporazumom CETA podijeljenih mišljenja. Kako god bilo, publika je imala priliku čuti kako razmišljaju i što planiraju saborski zastupnici te ih podsjetiti na to da njihova dužnost nije ograničena samo na jedan saborski mandat jer se bave pitanjima koja određuju sudbinu čitave socijalno-političke i biotičke zajednice.

Imajući u vidu da je na prvim Osječkim danima bioetike s izlaganjima sudjelovalo tridesetak znanstvenika različitih profila iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Indije, Kanade, Makedonije i Srbije, te da je skup pratilo i u diskusijama sudjelovalo barem dvostruko više ljudi (među kojima treba istaknuti studente osječkog Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i zagrebačkog Filozofskog fakulteta), može se zaključiti da je skup ispunio očekivanja te da je sasvim opravdan optimizam organizatora u pogledu budućih Osječkih dana bioetike i razvoja bioetičke rasprave i institucionalizacije u Osijeku i Slavoniji.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FAKULTET ELEKTROTEHNIKE,
STROJARSTVA I BRODOGRADNJE
 objavljuje
NATJEČAJ

Za izbor:

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika elementarnih čestica i polja i odgovarajuće radno mjesto;
2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika i odgovarajuće radno mjesto;
3. jednog suradnika u zvanju poslijedoktorand za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika, grana numerička matematika na određeno vrijeme.

Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH) i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti (NN 106/06) te o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.

Pristupnici pod točkom 1. i 2. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika C2 razina, dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje i radno mjesto, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu, dokaz o ispunjavanju uvjeta Rektorskog zbora.

Pristupnici pod točkom 3. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenju odgovarajućoj stručnoj spremi, prijepis ocjena s prosjekom, dokaz o državljanstvu, strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika C2 razina, popis radova s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti i dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu. Natječaj traje 30 dana od dana objave u Narodnim novinama.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 82./08.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruđera Boškovića 32., 21000 Split.

Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati niti će se podnosiocima nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. i 89. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ

za izbor

1. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto asistent iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija, na određeno vrijeme u punom radnom vremenu u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;
2. za izbor u stručno zvanje i na radno mjesto stručni savjetnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana analitička kemija, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu u Zavodu za analitičku kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;
3. za izbor u suradničko zvanje asistent (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana anorganska kemija, na određeno vrijeme u trajanju od 3 (tri) godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Zavodu za opću i anorgansku kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;
4. za izbor u suradničko zvanje asistent (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana organska kemija, na određeno vrijeme u trajanju od 3 (tri) godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Zavodu za organsku kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a – 2 izvršitelj;
5. za izbor u suradničko zvanje asistent (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana opća biologija, na određeno vrijeme u trajanju od tri godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Zavodu za animalnu fiziologiju pri Biološkom odsjeku PMF-a – 2 izvršitelj;
6. za izbor u suradničko zvanje asistent (naslovno zvanje) iz područja interdisciplinarnih znanosti, polje geografija, grana društvena geografija, na određeno vrijeme u trajanju od 3 (tri) godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Zavodu za socijalnu geografiju pri Geografskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Služba Dekanata (kadrovski poslovi), Zagreb, Horvatovac 102a, u roku od 30 dana od dana objavljivanja natječaja u „Narodnim novinama“.

Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaj).

Znanost bez granica: CERN, LHC i eksperimenti, CMS i Higgsov bozon u perspektivi (1)

Čovjekova avantura spoznaje

PIŠE PROF. DANIEL DENEGRI

Jednostavan je bio svijet Aristotela i vodećih filozofija i religija srednjeg vijeka, svijet sa Zemljom u središtu, s nepromjenljivih sedam nebeskih sfera i s čovjekom, remek-djelom stvaranja, u središtu svega. Naravno, stoljećima prije toga, neki starogrčki filozofi-znanstvenici, među prvima Tales i Jonjani, u godinama od oko 550. pr. Kr. do oko 300. pr. Kr., već su imali sasvim drugačije i vrlo "moderno" viđenje, u prvom redu Aristarh sa Samosa ili Demokrit iz Abdere, a za njima cijela Aleksandrijska škola (od oko 300. pr. Kr. do oko 400. n. Kr.), i, šire, znanstvenici-inženjeri helenističkog razdoblja, s Arhimedom kao najpoznatijim među njima. [i] No, taj klasični racionalizam postupno je ustupio mjesto mističnijem i religioznijem pristupu prirodi i njezinu tumačenju (natural philosophy) te je tokom 4. i 5. stoljeća bio gotovo potpuno istisnut, eliminiran, i stvari su ostale na tome, uz minimalan napredak, gotovo jedan milenij, barem u zapadnom, kršćanskom dijelu svijeta. Međutim, kako je klasična znanost i mudrost blijedjela i nestajala, a Europa postupno tonula u srednjovjekovno mračnjaštvo, znanstvena je misao preživjela i čak doživjela novi procvat u arapskom i, šire, muslimanskom svijetu. Dok je najmoćniji vladar zapada, Karlo Veliki (oko 800.) bio nepismen, u isto su doba u Abasidskoj prijestolnici Bagdadu, tada vjerojatno najvećem gradu na svijetu, u "Kući mudrosti" in a dvoru velikoga kalifa Harun al-Rašida znanstvenici i mudraci raspravljali o Platonovim idejama i obrazlagali Aristotelov ili Ptolemejev sustav svijeta, kritizirajući ga ili ga čak nadopunjavajući. [ii]

Moglo bi se čak ustvrditi da nije prvo europsko sveučilište Bologna, nego Córdoba, centar tadašnje Umajjadske, a zatim Almohavidske Andaluzije (al-Andalus), gdje se u 10. i 11. stoljeću uz teologiju podučavala astronomija, medicina, matematika, filozofija (pod filozofijom su se tada podrazumijevale prirodne znanosti, što je ostalo u današnjoj anglosaksonskoj doktorskoj tituli – PhD Philosophiae Doctor), grad u kojem su se dalje izučavali klasični autori, i perzijski, i u kojem su mogli egzistirati Ibn Rušd (Averroes) i Majmonid, i gdje je bila najveća knjižnica onog vremena (ne u Carigradu!); svjetionik znanosti očigledno nije više bio u Aleksandriji!

Proviriti iza Aristotelovih sedam nebeskih sfera (Slika 1a) i protumačiti na racionalan način funkcioniranje našeg svijeta – to je, bez sumnje, bio vrlo jak poriv i poticaj. I, konačno, s Kopernikom (oko 1540.), Tichom Braheom (oko 1590.), Keplerom, Galilejem (oko 1600.), Descartesom, Huygensom (oko

Slika 1b: Jantar-Mantar opservatorij u Jaipuru. Instrumenti su sunčanici, meridijanski instrumenti, astrološki instrumenti i dr. za precizno mjerenje vremena, položaja, prolaska nebeskih tijela

Rođeni Splićanin prof. Daniel Denegri jedan je od najvažnijih i u svijetu najpriznatijih hrvatskih znanstvenika, već desetljećima "umiješan" u ponajveći globalni znanstveni projekt u švicarskom CERN-u. Denegrijeva biografija poznata je i neznanstvenicima pa stoga samo osnovne natuknice: nakon studija u Zagrebu otisnuo se u SAD, a potom se vratio u Europu, prvo u Francusku pa Švicarsku, da bi do danas objavio brojne znanstvene radove, bio članom dvaju timova koji su osvojili Nobelove nagrade, te značajno pridonio uključivanju hrvatskih znanstvenika u rad CERN-a. Povodom 25. obljetnice CMS detektora, kojem je bio jedan od utemeljitelja, prof. Denegri je objavio opširan članak o razvoju fizikalne misli od antike do danas. Članak je na hrvatskom jeziku objavila Hrvatska revija (www.matica.hr/hr/519/cern-lhc-i-eksperimenti-cms-i-higgsov-bozon-u-perspektivi-osobno-i-ne-isključivo-strucno-stajaliste-27028/), odakle ga prenosimo – uz poneku autorovu preinaku – da široj javnosti predstavimo ovo iznimno "osobno i ne isključivo stručno stajalište", kako ga je nazvao sam prof. Denegri.

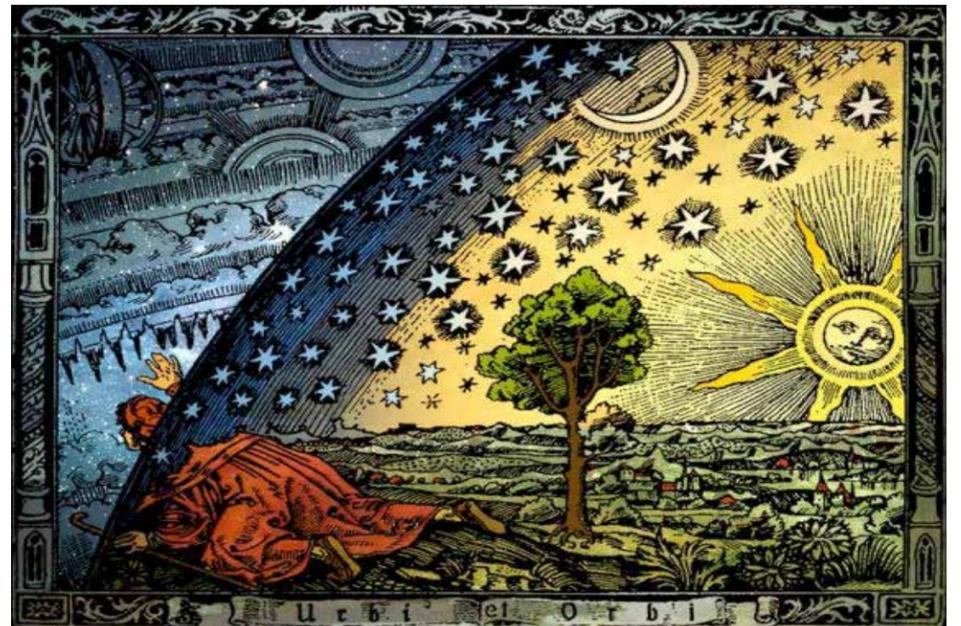
1650.), Hookom, Newtonom (oko 1690.) itd., zapadni je svijet, a s njim i ostatak čovječanstva, zahvaljujući toj znanstvenoj revoluciji ušao u jedno novo doba. Treba ipak spomenuti da je Ulug-Begov opservatorij u Timuridskom Samarkandu (koji je najvećim dijelom uništen) izgrađen oko 150 godina prije Ticho Braheova, a odlično je sačuvan Jantar-Mantar opservatorij u Jaipuru (Slika 1b) – u Indiji islamskih velikih Mogula, izgrađen oko stotinu godina poslije Braheova u Uraniborgu.

Odlučujući trenutak u promjeni stava i perspektive u izučavanju prirode bio je Galilejev eksperimentalni pristup i otkriće teleskopa, s gotovo istovremenim Leeuwenhoekovim otkrićem mikroskopa. Čak i ako je Galilejevo usavršavanje teleskopa najvjerojatnije bilo financirano od venecijanskog Arsenala, s ciljem da se venecijanskim admiralima i kapetanima omogućiti da promatraju i da sveće udaljenosti procjenjuju prije teče turske flote ili brodove, bitan je korak bio taj da je Galilej usmjerio svoj instrument prema nebu kako bi promatrao Mjesec i njegove planine, Veneru (otkrivajući njezine faze, mijene), a promatrao je i Jupiter te otkrio njegove satelite: to je već jedan kopernikanski svijet sam za sebe. Matematizirao je zakone slobodnog pada i balističkih putanja itd., itd. To je bio početak (fizičari bi rekli trigger ili "okidač") jedne nezaustavljive znanstvene revolucije koja nas je dovela gdje smo danas. [iii] Za Newtona, koji sa Leibnitzom, otkriva diferencijalni račun, bi

se moglo reći da je osnivač teorijske fizike. Promatrati prirodu s pomoću instrumenata koja znatno nadilaze naša prirodna osjetila, zamišljati eksperimente, pokušavati racionalno protumačiti opažanja i izraziti ih matematičkim jezikom, tražiti općenitiji interpretativni teorijski okvir – to je bit fizike, eksperimentalne metode i teoretskog tumačenja i okvira. To je dovelo do nevjerojatnog napretka naše civilizacije posljednjih četiri stotine godina. Naši današnji znanstveni instrumenti, u prvom redu LHC (Large Hadron Collider – veliki hadronski sudarač) kraj Ženeve, i eksperimenti koji se izvode na njemu, mogu se smatrati direktnim nasljednicima Galilejevih i Leeuwenhoekovih instrumenata i metoda. To je najnoviji pothvat na čovjekovu putu u racionalnom tumačenju prirode i prirodnih fenomena.

CERN, Standardni model

Put do LHC-a, danas najvećeg znanstvenog instrumenta na svijetu, nije bio ni lak ni kratak. Znanstvena je Europa izašla iz Drugog svjetskog rata potpuno opustošena, države-kontinenti poput SAD-a i Sovjetskog Saveza potpuno su dominirale scenom. Da bi se povratio barem dio nekadašnje znanstvene izvrsnosti i slave, godine 1953.-1954. odlučeno je da se osnuje CERN (Centre Européen pour la Recherche Nucléaire) – Europska organizacija za fundamentalna istraživanja – pored Ženeve. To je trebalo biti mjesto gdje bi se, stavlajući novce u "zajedničku kasu", omogućili

Slika 1a: Gravira u knjizi francuskog astronoma i popularizatora znanosti Camillea Flammariona iz 19. stoljeća

“

Dok je najmoćniji vladar zapada Karlo Veliki (oko 800.) bio nepismen, u isto su doba u Abasidskoj prijestolnici Bagdadu, tada vjerojatno najvećem gradu na svijetu, u "Kući mudrosti" i na dvoru velikoga kalifa Harun al-Rašida znanstvenici i mudraci raspravljali su i obrazlagali Aristotelov ili Ptolemejev sustav svijeta, kritizirajući ga ili ga čak nadopunjavajući

lo europskim istraživačima da izgrade i koriste akceleratora i detektore te da provode eksperimente koji su nadmašivali financijske mogućnosti pojedinačnih europskih država, i tako se uzdignu na razinu dviju velikih sila. Proponenti, moglo bi se reći "očevi osnivači" te jedinствене i vrlo uspješne organizacije bili su fizičari poput Edoarda Amaldi iz Italije, Pierrea Augera iz Francuske, Isidora Rabijsa iz SAD-a, poznati teoretičari kao Danac Niels Bohr, Werner Heisenberg iz Njemačke, Victor Weisskopf iz Austrije i Švicarske, švicarski humanist De Rouge-

Dva ekstremno kompleksna eksperimenta, ATLAS i SMS, koji su ujedno i velika znanstvena međunarodna kolaboracija, potvrđuju status CERN-a kao vodećeg svjetskog laboratorija u domeni fizike elementarnih čestica – Dosadašnja i aktualna istraživanja omogućuju daljnji napredak u nezavršivom traženju dubljeg razumijevanja prirode i prirodnih fenomena te produbljuju ispitivanje čovjekova mjesta u ovom svijetu i ta se znatizelja uspostavlja kao motor napretka čovječanstva

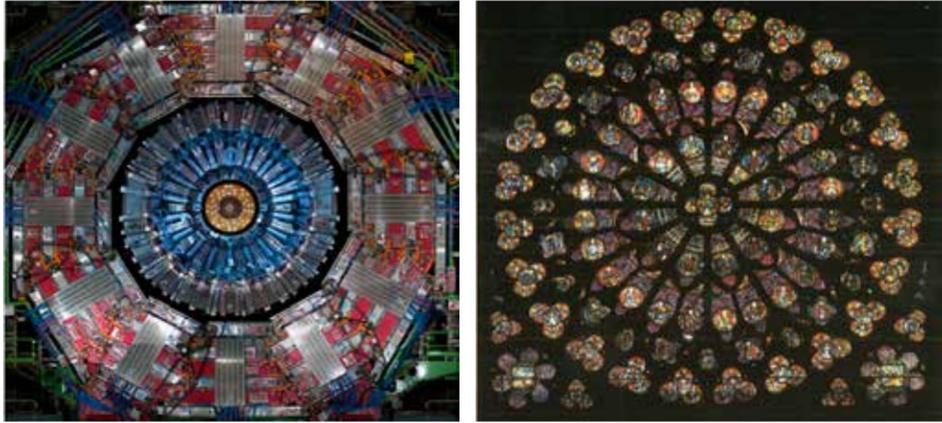
mont i mnogi drugi. Ali plodovi i veliki znanstveni uspjesi sporo su dolazili: školovanje fizičara traje dugo, a razvijanje intuicije gdje tražiti ključna otkrića i kako doći do njih – dug je i spor proces. Tijekom mnogih godina, čak desetljeća nakon Drugog svjetskog rata i osnutka CERN-a, usprkos vrlo uspješnim akceleratorima i detektorima koji su odlično funkcionirali, gotovo su sva najvažnija otkrića u fizici elementarnih čestica, kao i Nobelove nagrade, pripadala SAD-u. Dobro se sjećam razočaranja mojih profesora na PMF-u u Zagrebu kada su otkrivene dvije vrste neutrina (le vs. l̄m) – vrlo značajno otkriće šezdesetih godina, a dogodilo se u Brookhaven National Laboratory kraj New Yorka, iako je CERN tada imao adekvatan akcelerator...

Sedamdesetih je godina postupno nastupila promjena, s prvim velikim otkrićem u CERN-u – otkrićem tzv. "neutralnih slabih struja", što je bila jedna nova vrsta slabih sila – u komori na mješurice Gargamelle 1973. godine, a pogotovo krajem 1970-ih kad su elektronički detektori/eksperimenti, izgrađeni u CERN-u, dostigli kvalitetu i prestižnu efikasnost sličnih detektora u američkim laboratorijima. Promjena vodstva postala je evidentna izgradnjom antiproton-proton sudarača u CERN-u i konstrukcijom UA1 i UA2 detektora, što je 1982./1983. godine popraćeno otkrićem W i Z bozona u tim detektorima, najvažnijim otkrićem u fizici druge polovice 20. stoljeća. Naime, od sredi-

ne šezdesetih godina postupno se izgrađuje ono što danas nazivamo "Standardni model", tj. teorija koja opisuje interakcije fundamentalnih čestica. Jedan je od ključnih koraka na tom putu bila hipoteza ujedinjenja elektromagnetskih i slabih interakcija (Glashow, Weingerg, Salam, Ward... oko 1965.-1967.) uz teorijsko predviđanje postojanja jednog hipotetskog Z bozona i, uz sugestiju Brouta, Englerta, Higgsa i još nekolicine drugih (1964.), mehanizma koji bi davao masu W i Z bozonima, a ipak čuvajući masu nula za foton, kvant elektromagnetskog polja. Time bi se protumačio eksperimentalno evidentan vrlo kratak (<10-13 cm) domet slabih sila, za razliku od "beskonačnog" dometa elektromagnetske sile, i ta razlika u masama W i Z bozona s jedne strane i fotona s druge jest razlog narušavanja elektro-slabog ujedinjenja. Dakle, teorijski se uspjeh sastoji u tome da se sile ujedine – istog su intrinzičnog intenziteta, a bile su ujedinjene u ranim, toplim fazama Big Banga – pa da se onda protumači zašto se slabe i elektromagnetske sile prividno toliko razlikuju u današnjem hladnom svemiru.

Nekoliko godina poslije G. t' Hooft, M. Veltman, B. Lee i M. Zinn-Justin uspijevaju (oko 1971.) dokazati matematičku konzistentnost tzv. baždarnih teorija (gauge theories). Ujedinjena elektro-slabo teorija pripada baš toj kategoriji teorija polja, kao i kvantna kromodinamika (QCD – Quantum Chromodynamics), teorija jakih sila koja je također baždarna teori-

prirode i svoga mjesta u njoj

Slika 2: Lijevo pogled na centralni dio CMS detektora, poprečno na liniju snopa. Desno pogled na Grande Rosace na južnom pročelju poprečne lađe katedrale Notre Dame u Parizu

ja, a koja se upravo razvijala tih sedamdesetih godina (Appelquist, Gross, Politzer, Wilczek...). Otkriće W i Z bozona u CERN-u, očigledno najvažnijeg pitanja i cilja fizike tih godina, bilo je nedvojbenim dokazom da su baždarni teorije [iv] adekvatan prikaz fundamentalnih interakcija na toj skali energija i elementarnosti. Svi drugi teorijski pristupi koji su tijekom mnogih godina do tada bili iskušavani ili provedeni s više ili manje uspjeha, kao što su S-matrična teorija, Regge polovi, aksiomska teorija polja, Bootstrap teorija itd., ubrzo su nestali sa scene; kvantna teorija polja s baždarnim simetrijama odnijela je definitivnu pobjedu.

Otkrićem W i Z čestica težište istraživanja u fizici elementarnih čestica vratilo se na ovu stranu Atlantika. To je vjerojatno teško pogodilo američke fizičare koji su toliko godina potpuno dominirali scenom, bili su pogodeni usvom ponosu. Njihova je reakcija bila prijedlog kolosalnog projekta SSC – Superconducting Super Collider, sudarač s energijom od 40 TeV-a, koji je daleko nadilazio CERN-ov antiproton-proton sudarač (0.54 i 0.63 TeV-a), CERN-ov LEP (Large Electron-Positron collider) od 90 i 200 GeV, tada u izgradnji, i čak Tevatron u Fermi-laboratoriju pokraj Chicaga (~2000 GeV tj. 2 TeV-a), koji je upravo tada (~1987.) počinjao s radom. Nakon otkrića W i Z bozona očigledan sljedeći cilj fizike elementarnih čestica bio je da se otkrije mehanizam koji daje česticama masu i koji je stoga odgovoran za narušavanje elektroslike simetrije, bilo da se radi o Brout-Englert-Higgsovu mehanizmu bilo o nekom drugom alternativnom modelu narušavanja. Sudarač SSC morao je potpuno ispitati i pročitati polje istraživanja i definitivno riješiti taj problem,

a usput eventualno pronaći supersimetriju, tehnikolor interakcije i čestice, moguće dodatne teške baždarni bozone Z', W', ispitati razne druge proponirane sheme proširenja Standardnog modela.

LHC

Već se godine 1984. diskutiralo u CERN-u o mogućnosti izgradnje jednog proton-proton sudarača u 27-kilometarskom tunelu LEP-a, tada u izgradnji (LEP- elektron-pozitron sudarač funkcionirao je od 1990. do 2000. godine), kad znanstveni program LEP-a bude ispunjen. Taj hipotetski proton-proton sudarač, koji će s vremenom postati LHC, mogao bi u najboljem slučaju dostići energije sudara maksimalno od 17 TeV-a, ako bi se mogli razviti supravodljivi dipolni magneti od 10 Tesla (konačno smo se za LHC morali zadovoljiti magnetima od 8 Tesla i energijom od 14 TeV-a, a već ti magneti zahtijevali su research and development period od deset godina). Problem s korištenjem LEP tunela za eventualni LHC bila je njegova mala transverzalna dimenzija, raspoloživi prostor, promjer tunela iznosio je samo 6 metara. Ključan je bio prijedlog Roberta Palmera, fizičara iz BNL-a, što je u krajnjoj liniji omogućilo realizaciju LHC projekta, a to je da se implementira two-in-one (dva-u-jedan) shema za magnet. [v] U međuvremenu je američki Kongres 1987. godine odobrio gradnju SSC-a, što je eventualni LHC činilo beznađno zakašnjelom u vremenu i premašenim u raspoloživoj energiji sudara (40 TeV za SSC prema 14 TeV za LHC).

Ali godine 1989. Carlo Rubbia, ovjenčan svojim nedavnim otkrićem W i Z bozona i Nobelovom nagradom, izabran je za generalnog direktora CERN-a. Treba priznati da se može zahvaliti Rubbiji, njegovoj neiscr-

pnjoj energiji, da LHC projekt nije tada pao u vodu. Projekt ne samo da nije napušten, nego je rad započeo punom parom. Uistinu su bili potrebni golemo Rubbijevo samopouzdanje i odvažnost da se pokuša natjecati s SSC-om te ga nadmašiti jednim novim tipom sudarača – LHC-om – s nikad još isprobanom “dva-u-jedan” magnetskom akceleratorskom shemom, sa supravodljivim magnetima na samoj granici tehnološkog razvoja, a koji bi k tome morao funkcionirati s deset puta većim intenzitetom, zapravo “luminozitetom”, od 1034 cm⁻²s⁻¹, nego li je to bilo predviđeno za SSC. Naime, SSC je bio golem, ali je bio uobičajenog (konvencionalnog) tipa – dva neovisna sustava magneti, svaki za po jedan protonski snop. Treba znati da je to bilo vrijeme kad su strojevi ili hadronski sudarači na svijetu funkcionirali maksimalno s luminozitetom od ~1030 cm⁻²s⁻¹!! Ideja s tim ekstremnim luminozitetom za LHC, deset puta većim nego je bilo predviđeno na SSC-u, bila je da se inferiornost LHC-a u energiji sudara, za faktor blizu 3 u usporedbi s SSC-om, kompenzira većim luminozitetom.

Glavni argument u promociji LHC-a, najprije u Europi a zatim u svijetu, ipak je bila cijena projekta. LHC bi morao biti mnogo jeftiniji, zahvaljujući već postojećem LEP tunelu (vrijednosti oko milijardu CHF) i cjelokupne postojeće infrastrukture u CERN-u te postojećih akceleratora (vrijednih oko milijardu dodatnih CHF), koji služe kao međustupnjevi prilikom ubravanja snopova prije ubacivanja u LHC za završnu akceleraciju, i, konačno, korištenjem dva-u-jedan shemom magneti, što upola smanjuje broj magneti potrebnih za sudarač, a to je opet ušteda od oko 0.7 milijardi CHF. Procjena je dakle bila da

bi LHC mogao koštati sveukupno oko 2.5 milijardi CHF (što je uglavnom bilo i ostvareno) i da bi LHC mogao biti spreman za rad do 1998. godine (!!), u najgorim slučajevima do 2000., dakle prije SSC-a, u ovoj transatlantskoj trci za Higgsovim bozonom.

Ranih devedesetih godina 20. stoljeća obavili smo s generalnim direktorom i nekolicinom CERN-ovih predstavnika više važnih putovanja u Japan, Indiju, SAD, Rusiju itd. da predstavimo LHC projekt, njegov istraživački potencijal u fizici, tehnološke izazove i mogućnosti tehnološkog razvoja za domaće industrije i laboratorije, kako bi ih na taj način privukli u LHC projekt. Problem s SSC-om bio je da mu je cijena neprestano rasla. Kad je projekt prihvaćen 1987. godine, bio je procijenjen na 6 milijardi US\$, onda se cijena popelala na 8, a 1993. godine već je dosegla 11 milijardi US\$. Tada je SAD-administracija prekinula projekt, usprkos već potrošenih oko 1.5 milijardi US\$ na infrastrukturu u Texasu i na građevinske radove (tunel), razvoj magneti i detektore. Ispade SSC iz trke! Zemlje kao Japan, SAD, Rusija, Indija, Kanada tada su se pridružile LHC projektu, prihvaćajući odgovornosti i obaveze u njegovoj izgradnji. Doprinos tih zemalja je oko 5% u cijeni samog akceleratora, ali mnogo više, i do 40%, u konstrukciji detektora pri LHC-u. Ostavši bez SSC-a, velik broj istraživača iz SAD-a se nakon 1993./1994. godine postupno pridružio eksperimentima u pripremi na LHC-u, eksperimentima koji su tih godina još bili u fazi koncipiranja i ispitivanja prototipova detektora. LHC je tako postao prvi pravi potpuno međunarodni znanstveni projekt – na planetarnoj razini. Danas, npr. u CMS eksperimentu koji broji oko 3000 istraživača, najveći je kontingent znanstvenika iz SAD-a (oko 600), zatim iz Italije, Švicarske, Njemačke, Francuske, Rusije itd., do manjih zemalja kao što je npr. Hrvatska – s oko 30 znanstvenika (Split, Zagreb), pa do uistinu malenih timova od samo nekoliko istraživača i studenata, poput onih iz Irske, Estonije ili Crne Gore (koja se upravo sada, 2017. godine, pridružila CMS-u). Treba međutim znati da danas, zahvaljujući internetu, svi laboratoriji ili sveučilišta mogu aktivno participirati u eksperimentu i analizi podataka, vršiti istraživanja – ako su članovi CMS kolaboracije, ma gdje bili na Zemlji.

Ali vratimo se još malo u rano razdoblje projekta. Godine

1994. broj eksperimenata “opće namjene” (general-purpose experiments) od četiri, koliko ih je u početku bilo predloženo za LHC, reduciran je na dva: to su današnji ATLAS i CMS eksperimenti, svaki s oko 3000 istraživača, uz dodatna dva, nešto manja ali specijalizirana detektora. Jedan se eksperiment – LHCb (oko 600 istraživača) – bavi izučavanjem fizike b-kvar-kova, razlikom između materije i antimaterije, narušavanjem CP simetrije itd., a drugi eksperiment – ALICE (oko 1000 istraživača, među njima su i timovi iz Zagreba i Splita) – bavi se proučavanjem svojstava kvark-gluonske plazme uz pomoć sudara teških iona, obično sudara Pb-Pb jezgara. U ranoj je fazi LHC projekta također bilo odlučeno da se pokrene jedan mnogo manji eksperiment (oko 50 istraživača) za mjerenje totalnog udarnog presjeka i izučavanje elastičnog i, općenitije, difrakcijskog raspršenja (diffractive and forward collision physics), što će postati eksperiment TOTEM.

Dva detektora “opće namjene”, ATLAS i CMS, bili su koncipirani za iste istraživačke ciljeve – za pronalaznje i izučavanje mehanizma narušavanja elektroslike unifikacije, dakle mehanizma koji je odgovoran za masu čestica, bio to Higgsov mehanizam ili neki drugi, za studij top-kvarka, za traženje supersimetrije, za traženje novih dodatnih baždarnih bozona W', Z', za traženje znakova jedne eventualne podstrukture, tj. indicija da ni kvarkovi ni leptoni nisu uistinu elementarni (najmanji) oblici materije, za traženje mo-

gućih znakova postojanja dodatnih dimenzija prostora, postojanja mogućih kvantnih crnih mini-rupa itd., itd. Istraživački su ciljevi oba eksperimenta isti, ali su koncepcije, nacrti eksperimenata sasvim drugačiji, a upotrijebljeni detektori i tehnike vrlo su različiti, i mnogome komplementarni. Detektori takve kompleksnosti i performansi nikad prije nisu bili ni zamišljeni ni izgrađeni.

Razlogom te neizbježne kompleksnosti bila je već spomenuta potreba za maksimalnim luminozitetom, kao i potreban režim funkcioniranja LHC-a (sudari slijede svakih 25 nanosekunda), što je postavilo ekstremne zahtjeve pri koncepciji detektora: na segmentaciju (granularitet) detektora, na preciznost i rezoluciju u mjerenju energije i impulsa čestica, na brzinu odgovora detektora i elektronike, na izdržljivost na ozračivanje svakog pojedinog detektora i njegove elektronike očitavanja. Zbog vrlo malene vrijednosti udarnog presjeka, ili vjerojatnosti za produkciju Higgsova bozona, s vjerojatnošću manjom od jedan u milijardu po proton-proton sudaru, treba stoga producirati i filtrirati golemu količinu podataka, ritmom od milijardu proton-proton sudara u sekundi koje treba selekcionirati (elektronski i softverski sistem okidanja), da bi se zadržalo par stotina sudara svake sekunde i registriralo za detaljno pretraživanje, za konačnu fizikalnu analizu. U tu je svrhu zamišljen jedan vrlo inovativan i originalan sistem registracije, selekcije i manipulacije podataka.

U nastavku ćemo govoriti uglavnom samo o CMS detektoru – najljepšem među detektorima! Kao i neke dame, CMS ima skrivene ljepote, i to ne samo u Vasarely-tipu boja upotrijebljenih za pojedine dijelove detektora (Slika 2) nego i u ljepoti, jednostavnosti, eleganciji koncepcije detektora u cjelini. Sve je to rezultiralo vrlo uspješnim i učinkovitim detektorom, mnogome olakšavajući njegovo korištenje kao znanstvenog instrumenta. Slika 2 prikazuje CMS eksperiment, rastvoren tako da se može vidjeti njegova unutarnja struktura sa sastavnim dijelovima – detektorima ugrađenima jedni u druge poput ruskih lutaka. Slika uspoređuje CMS s kvazinebeskom ljepotom vitraža Grande Rosace u katedrali Notre Dame u Parizu. Dimenzije su približno iste, izbor boja sličan, što možda i nije slučajno: fizičari imaju smisla za ljepotu, simetriju, ne samo za onu apstraktnu, matematičku, nego i za uzvišene potrage. Težnje su u jednom i drugom slučaju usporedive, iako se pristup i metode ponešto razlikuju. Vremenski je raspon oko 800 godina: s jedne strane imamo srednji vijek s visokim gotičkim katedralama i težnjom prema Bogu, a s druge strane imamo moderni znanstveno-tehnološki svijet s njegovom potragom za fundamentalnim prirodnim zakonima. Visina CMS detektora iznosi 12 metara, cjelokupna mu je dužina blizu 26 metara, a težina blizu 14.000 tona (Eiffelov toranj u Parizu ima 8.000 tona!).

(KRAJU SLJEDEĆEM BROJU)

1 Ništa ne ilustrira bolje Arhimedovo pouzdanje u znanost i racionalnu misao nego njegova poznata rečenica: “Dajte mi oslonac i pokrenut ću Zemlju!” koja iskazuje povjerenje u zakone statike/mehanike i zakone poluga.

2 Taj srednjovjekovni centar izučavanja i istraživanja bio je aktivan do uništenja Bagdada od strane Mongola oko 1250. godine. Na Bliskom je istoku postojalo nekoliko astronomskih opservatorija, ne samo u Bagdadu nego npr. i u Perziji, a neki potječu čak iz predislamske perzijske civilizacije – Sasanijskog Imperija. Kraj zlatnog doba arapske znanosti obično se povezuje s uništenjem Bagdada i utjecajem rigoroznog islamskog doktrinarnstva, naučavanja al-Gazalija.

3 Ako se uistinu može reći da je Galilej više odgovoran negoli itko drugi za tu promjenu stava ili metode, pri čemu opservacija i eksperimentiranje imaju prednost pred čistom intelektualnom spekulacijom, Giordano Bruno je odgovoran za pravu ideološku revoluciju. Njegove ideje o beskonačnom svemiru bez posebnog središta, o zvijezdama koje nisu samo svjetiljke na nebu koje uljepšavaju našeromantične noći, već

mnoštvo svjetova, da se zapravo radi o suncima poput našeg, popraćenim svitama planeta kao što je naša Zemlja – kakve zadnjih dvadesetak godina, dakle 400 godina nakon Giordana Bruna, upravo otkrivamo na tisuće, sve je to razbilo ideološko-religijski okvir onog vremena, za što je skupo platilo. Baš je krajem 2016. godine skupina belgijskih znanstvenika otkrila blizu nas, na oko 40 godina svjetlosti, jedan planetarni sustav (zvan TRAPPIST-1) od osam “stjenovitih” planeta, kojih se veličina kreće od veličine Zemlje do veličine Marsa i koje gravitiraju oko zvijezde nešto manje od našeg Sunca.

4 Za interakcije Standardnog modela (jake i elektroslike sile) može se reći da proizlaze od zahtjeva invarijantnosti fizičkih zakona (Lagrangiana interakcija) pod baždarnim transformacijama, grupe SU(2) x U(1) za elektroslike interakcije i pod transformacijama SU(3) grupe za jake interakcije (QCD); k tome, kad se pomisli da temeljni zakoni fizike – očuvanje energije, količine gibanja, angularnog momenta itd. proizlaze iz zahtjeva invarijantnosti spram vremenskih i prostornih translacija i transformacija, može se reći da praktično svi temeljni zakoni fizike pro-

izlaze iz zahtjeva odnosno principa simetrije, što je intelektualno i estetski zadijvljujuće.

5 U tom tipu magneti oba snopa protona, koja se kreću u suprotnim pravcima, prolaze kroz dvije nezavisne vakuumске cijevi 18cm udaljene jedna od druge, kroz jednaka magnetska polja ali suprotne orijentacije, a obje vakuumске cijevi za snopove ugrađene su u vakuumsku i supravodljivu magnetsku strukturu na temperaturi od -271 stupnja Celzijeva, tj. na 2 stupnja iznad apsolutnenule. Razvoj tih kompliciranih magneti zahtijevao je 10 godina istraživanja, i dodatnih šest godina za proizvodnju oko 1250 primjeraka u europskim industrijama (Siemens, Alstom, Ansaldo), a svaki je taj magnet vrijedan oko milijun US\$.

6 C. Rubbia ili W. Hoogland (Research Director tih godina) predstavljali su LHC projekt u cjelini, uključujući financijske aspekte, G. Altarelli ili J. Ellis – teorijske aspekte, D. Denegri ili P. Jeni – eksperimentalni program LHC-a i njegove mogućnosti, G. Brianti ili R. Perin – problematiku magneti za LHC, J. Schukraft – mogućnosti fizike teških iona na LHC-u, T. Nakada – za B-fiziku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET
RASPISUJE
NATJEČAJ

za izbor

1. dva nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora za područje društvenih znanosti, polje ekonomije, grana Organizacija i menadžment i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za management, u punom radnom vremenu

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radu („Narodne novine 93/14), Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03 do 60/15) i uvjete Rektorskog zbora.

Pristupnici trebaju uz prijavu na natječaj priložiti:

- životopis

- dokaz o stručnoj spremi (stručnom nazivu, dokaz o završenom fakultetu, akademskom stupnju, i druge dokumente iz kojih se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje)

- odluku o izboru u znanstveno zvanje

- potvrdu o stručnoj i nastavnoj aktivnosti

- potvrdu o aktivnom sudjelovanju u realizaciji znanstvenih projekata znanstvene i stručne radove, te njihov popis i to podijeljen u dvije skupine: radovi objavljeni do posljednjeg izbora ili reizbora, razvrstani po kategorijama i radovi objavljeni nakon toga razvrstani po kategorijama

- dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima institucijskog istraživanja kvalitete nastavnog rada pristupnika ili dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima studentske ankete.

Svu dokumentaciju osim u papirnatom obliku za izbor potrebno je dostaviti i na CD-u, s tim da se radovi za izbor dostavljaju na posebnom CD-u. Prijaviti se mogu pristupnici oba spola.

Rok za podnošenje prijave je trideset dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama“. Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se uzeti u razmatranje. Strani državljanji trebaju dostaviti dokaz o znanju hrvatskog jezika. Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
OBJAVLJUJE NATJEČAJ

I. ZA IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNO ZVANJE I NA RADNO MJESTO

- dva nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu

redovitog profesora za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana fiziologija u Katedri za fiziologiju,

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog profesora s nepunim radnim vremenom za područje prirodnih znanosti, polje biologija, grana genetika, evolucija i filogenija u Katedri za medicinsku biologiju,

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog profesora s nepunim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje dentalna medicina, grana endodoncija i restaurativna dentalna medicina na Katedri za restaurativnu dentalnu medicinu i endodonciju,

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docenta s nepunim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana dermatovenerologija u Katedri za dermatovenerologiju,

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docenta s nepunim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana radiologija u Katedri za medicinsku radiologiju,

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docenta s nepunim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana otorinolaringologija u Katedri za otorinolaringologiju,

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka u Katedri za medicinsku kemiju i biokemiju,

- jednog suradnika u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, grana socijalna medicina u Katedri za istraživanja u biomedicini i zdravstvu.

II. ZA IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNO ZVANJE

- jednog nastavnika u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docenta za područje biomedicine i zdravstva, kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina u Katedri za kliničku propedeutiku,

- jednog suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana pedijatrija u Katedri za pedijatriju,

- jednog suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana infektologija u Katedri za infektologiju.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (veljača 2014.). Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrovi>).

Najbolji kandidati mogu biti pozvani na razgovor, uz mogućnost dodatnog testiranja i dostave dodatne dokumentacije.

Rok natječaja je 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“ od 24. studenoga 2017. Na oglašeni natječaj mogu se javiti osobe oba spola.

Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Medicinski fakultet u Splitu, Kadrovska služba, Šoltanska 2, 21000 Split.

IN MEMORIAM PROF. DR. SC. BRANISLAV JAJAC

Cijeli radni vijek posvećen FESB-u

PIŠE PROF. IVAN PAVIĆ

Prvog dana kolovoza napustio nas je dugogodišnji i uvaženi kolega prof. dr. sc. **Branislav Jajac**. Svoj radni vijek je u cijelosti proveo na FESB-u Sveučilišta u Splitu, kojega je započeo 1970., dok je u zasluženu mirovinu otišao prije dvije godine.

Prof. Branislav Jajac rođen je prije sedamdeset godina u Boki kotorskoj - Zaljelu hrvatskih svetaca. U Denovićima, svom rodnom mjestu, završava osnovnu školu, da bi srednjoškolsko obrazovanje i studij elektrotehnike završio u Splitu. Tako je iz bokokotorskog kraja ponio uspomene kojih se sjećao i koje su uvelike odredile i prožimale cijeli njegov život, dok je Split izabrao za mjesto u kojemu je proveo većinu svojega života, odnosno grad kojemu je poklonio svoju životnu energiju i svoje znanje, u kojemu je predano svojim odgovornim radom, prožetim etičkim i moralnim načelima građanskog ponašanja, pridonosio sebi, svojoj obitelji i zajednici u kojoj je djelovao.

Na Elektrotehničkom fakultetu, odnosno današnjem FESB-u, odmah nakon završetku studija zapošljava se na Katedri za električne strojeve u svojstvu asistenta. Sedam godina kasnije na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu završava magisterij znanosti, a 1984. na tom fakultetu stječe i doktorsku titulu. Magistarsku titulu stekao je obranivši rad pod naslovom „Paralelni rad sinkronih generatora s pogonskim diesel-motorom“, dok je doktorat zaslužio obranom disertacije s temom „Proračun elektromagnetskog polja u čeonom prostoru turbo-generatora“.

Suradnja s gospodarstvom

Obranom doktorskog rada te izborom za docenta započinje znanstveno-nastavna karijera prof. Branislava Jajca. Kasnije, zahvaljujući iznimno plodnom znanstvenom i nastavnom radu, uslijedili su izbori za izvanrednog i redovitog profesora te redovitog profesora u trajnom zvanju te izborom za

Prof. Branislava Jajca posebno ćemo pamtiti po angažiranosti u nastavi, i nesebičnog prenošenja golemog znanja iz elektroenergetike

člana Hrvatske akademije tehničkih znanosti. Tijekom toga vremena prof. Jajac usko suraduje s gospodarstvom te gostuje na brojnim prestižnim domaćim i stranim istraživačkim institucijama.

Svojim znanstvenim radom proširio je analizu dinamike sinkronih strojeva s uobičajene teorije električnih krugova na području teorije polja. Posebno se ističe njegov doprinos u rješavanju trodimenzionalnog elektromagnetskog polja i proračun složenog elektromagnetskog polja u čeonom prostoru velikih električnih strojeva. Vodio je znanstvene i stručne projekte te objavio kao autor ili u koautorstvu više desetaka znanstvenih i stručnih radova kojima je značajnije utjecao na razvitak znanstvenog područja tehničkih znanosti, polja elektrotehnika, grane elektroenergetike.

Pored iznimnog znanstvenog i stručnog doprinosa, prof. Branislava Jajca posebno ćemo pamtiti po njegovoj angažira-

nost u nastavi, i nesebičnom prenošenju brojnim generacijama studenata i mladih kolega njegova golemog znanja iz elektroenergetike. To će sasvim sigurno na neki način činiti i u budućnosti, jer je iza sebe u tri sveska ostavio kapitalno djelo pod naslovom „Teorijske osnove elektrotehnike“. Upravo za to djelo je dobio i nagradu „Josip Duraj Strossmayer“ koju HAZU dodjeljuje za najuspješnija znanstvena djela u Republici Hrvatskoj.

Poštovanje kolega

O prepoznatoj važnosti i vrijednosti „Teorijskih osnova elektrotehnike“ govore sljedeći citati:

„Ono što me može još iznenaditi su rijetko dobre knjige i dobri autori. Oni koji su se znali uzdići iznad po profesiju pogubne prosječnosti... Profesor Jajac najbolja je potvrda toga. Uložio je praktički svoj radni vijek u ovo djelo. To je sigurno njegovo životno djelo... Ova djelo, po suvremenosti pristupa, i po sustavnosti u obradi

grade spada u sam vrh danas u svijetu dostupnih.“

„U nas u Hrvatskoj, na ovom području elektrotehnike, po meni, bila su dva kamena medaša... Treći medaš su ove tri knjige prof. Jajca. Budite svjesni čemu danas prisustvujemo i čemu se danas veselimo“, oba citata prof. dr. sc. **Zijad Haznadar** s FER-a u Zagrebu.

„... djelo zapravo predstavlja praktične OE i trebao bi biti biblija, knjiga na noćnom ormariću svakog studenta i inženjera elektrotehnike. I ne samo elektrotehnike, već i ostalih tehničkih struka koje su, htjeli ili ne htjeli, prožete elektrotehničkim uređajima“ - prof. dr. sc. **Stanko Milun** (FESB).

Sadržajno i metodički je utemeljio i kontinuirano unaprjeđivao nastavni proces baznih predmeta preddiplomskog studija Elektrotehnike i informacijske tehnologije (Osnove elektrotehnike I i II) i predavao je četiri predmeta Poslijediplomskog studija Elektrotehnike i informacijske tehnologije (Modeliranje prijenosa topline numeričkim metodom, Odabrana poglavlja sinkronih strojeva, Sustavi energetske kabela i zaštita od groma). Pod njegovim mentorstvom izrađeno je više diplomskih, magistarskih i doktorskih radova. U više mandata obnašao je dužnosti predstojnika Zavoda za elektroenergetiku i šefa Katedre za osnove elektrotehnike koju je i utemeljio. Bio je voditelj i glavni istraživač na više znanstvenih projekata.

Ukratko, prof. Branislav Jajac bio je vrstan profesor i profesionalac, ali jednako tako brižan suprug, otac i djed. Upravo svoju privrženost obitelji i obiteljskom životu smatrao je svojom najvećom vrlinom. Obitelji je posvećivao veliku pažnju, a obitelj mu je obilato uzvraćala i u tome je nalazio smisao i zadovoljstvo svojega života. Njegovoj obitelji tako ostaju uspomene na jedan život ispunjen uzajamnim uvažavanjem, podrškom i ljubavi, a splitskoj akademskoj zajednici sjećanje na njegove ljudske i profesorske vrline, kao i udžbenička djela koja će još dugo biti izvor znanja novih naraštaja.

IMENJAK NAŠEG LISTA USPJEŠNO IGRA U DRUGOJ HRVATSKOJ MALONOGOMETNOJ LIGI

Splitski studenti iz AFC Universitas na vrhu

Ovogodišnji debitant u 2. Hrvatskoj malonogometnoj ligi – JUG, Akademski futsal klub Universitas iz Splita, svojim je rezultatima u jesenskom dijelu natjecanja dokazao plodnost spoja sporta i obrazovanja. Već od početka lige nalaze se u samom vrhu tablice, s gotovo savršenim rezultatom, a posebno ove ekipe u odnosu na sve druge u ligi leži u činjenici kako se radi o studentima i alumnijima Sveučilišta u Splitu. Naime, AFC Universitas studentski je i sveučilišni klub nastao kao projekt Splitskog sveučilišnog sportskog saveza i Sveučilišta u Splitu, a utemeljen je na tradiciji futsal reprezentacije Sveučilišta i iznikao je iz nacionalne sveučilišne UniSport Futsal lige.

Osnivanje AFC Universitas plod je dugotrajnog rada na realizaciji i emancipaciji studentskih, odnosno sveučilišnih sportskih klubova, a još jedna posebnost ovog kluba leži u tome što svi igrači za njega nastupaju volonterski. Na svim utakmicama 2. HMNL – JUG kojima je AFC Universitas domaćin, ulaz na tribine besplatan je za sve zainteresirane, a iz uprave se nadaju što većem odazivu splitskih stude-

AFC Universitas studentski je i sveučilišni klub nastao kao projekt Splitskog sveučilišnog sportskog saveza i Sveučilišta u Splitu, a od samog početka prvenstva nalaze se na vrhu poretka u 2. HMNL Jug

nata koji sada imaju priliku pratiti svoj klub. Da se ide u dobrom smjeru, potvrđuje i derbi sedmog kola između AFC Universitas i MNK Olmissum koji je na tribinama male dvorane Gripe okupio gotovo tisuću gledatelja, što se u drugoj ligi na Gripama doista rijetko događa.

Sveučilišni klubovi imaju veliku perspektivu u ama-

terskim i polu-amaterskim sportovima te zaista omogućuju mladim i perspektivnim sportašima ono njima najvažnije, a to je da nimalo ne zaostajući u sportskom razvoju, s 23 godine mogu imati tuljac i zvanje u ruci te se onda profesionalno posvetiti sportu ili se tražiti unutar struke, poručili su iz Splitskog sveučilišnog sportskog

saveza.

Za kormilom AFC Universitas trenerski je tandem u sastavu **Marin Mandić - Tonči Bokan Pelicarić**, a boje svih splitskih studenata na terenu brane **Mirko Nikolić** (Pomorski fakultet), **Ante Mijić** (Ekonomski fakultet), **Ivan Tustonjić** (Kineziološki fakultet), **Ante Crnjac** (Kineziološki fakultet), **An-**

tonio Grubelić (Kineziološki fakultet), **Dino Peša** (Odjel za zdravstvene studije), **Mario Nazlić** (FESB), **Igor Šuljić** (FESB), **Boris Perković** (Odjel za stručne studije), **Ivan Bezmalić** (Kineziološki fakultet), **Ante Rađa** (Kineziološki fakultet), **Mario Tači** (Kineziološki fakultet), **Nikola Moro** (Pomorski fakultet), **Ante Peša** (Eko-

nomski fakultet), **Jadran Kirevski** (Kineziološki fakultet), **Marin Roguljić** (RGNF), **Viktor Goreta** (Kineziološki fakultet), **Ante Moro** te kapetan i bivši hrvatski reprezentativni golman **Franko Bilić**.

Više informacija o klubu možete pronaći na njihovoj službenoj stranici facebook.com/afcuniversitas

TEKST I SLIKE: UNISPORT ST

za izbor Jednog izvršitelja (m/ž) u naslovno znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor, iz znanstvenog područja Društvenih znanosti, znanstvenog polja Pravo, znanstvena grana Kazneno pravo, kazneno-procesno pravo, kriminologija i viktimologija Svi pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine", broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15), Pravilnikom Sveučilišnog odjela za forenzične

znanosti te Statutom Sveučilišta u Splitu. Pristupnici na natječaj trebaju priložiti u tiskanom obliku:
- vlastoručno potpisanu prijavu,
- životopis,
- preslik osobne iskaznice,
- preslik domovnice ili preslik potvrde o državljanstvu države članice EU,
- preslik diplome (ili druge potvrde) o odgovarajućoj stručnoj spremi, odnosno akademskom stupnju,
- uvjerenje nadležnog suda da se protiv podnositelja prijave ne vodi kazneni postupak (ne starije od 6 mjeseci),

SVEUČILIŠTE U SPLITU SVEUČILIŠNI ODJEL ZA FORENZIČNE ZNANOSTI RASPIŠUJE NATJEČAJ

- potvrdu o poznavanju hrvatskog jezika – C1 stupanj europske razine (za pristupnike iz država članica EU). Pristupnici trebaju dostaviti i dokaze o ispunjavanju nužnih uvjeta propisanih Odlukom o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (Narodne novine 106/2006), prikaz nastavne i znanstvene djelatnosti, popis radova te radove relevantne za izbor (separate radova u elektroničkom obliku). Na oglašeni natječaj mogu se, pod jednakim uvjetima, javiti osobe oba spola. Svu

dokumentaciju potrebno je dostaviti u dva primjerka. Prijave se predaju u roku od 30 dana od dana objave natječaja u „Narodnim novinama“ na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti, Ruđera Boškovića 33, 21000 Split, s naznakom: „Natječaj za naslovno znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor“. Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja kandidati/kandidatkinje će biti obaviješteni u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru.

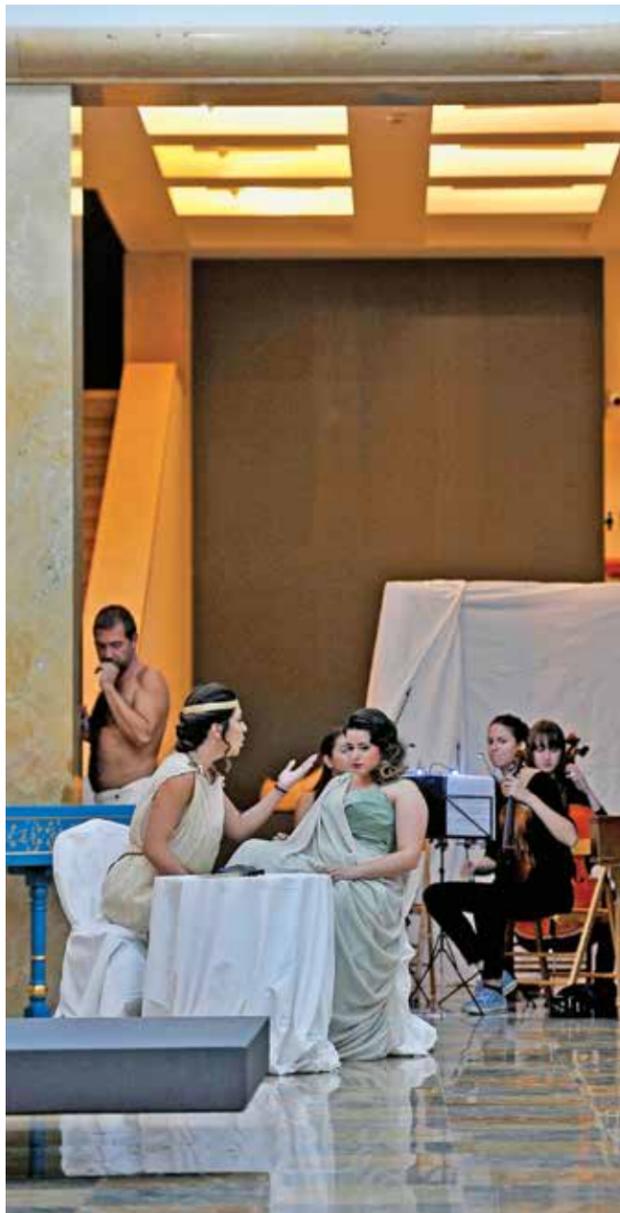

MUSICA PERPETUA:
MEĐUNARODNI
STUDENSKI
PROJEKT NA
SPLITSKOJ SCENI

'Krunidba Popeje' u Galeriji Meštrović

Sudionici projekta ostvarenog u okviru ciklusa koncerata 'Umjetnost bez granica' – mahom nagrađivani studenti glazbenog odjela splitske Umjetničke akademije – uspješnom izvedbom najslavnije Monteverdijeve opere znatno su doprinijeli popularizaciji baroknoga glazbenog repertoara

PIŠE
MARIJO KRNIĆ
SNIMIO
NIKOLA VILIĆ/HANZA MEDIA

U Galeriji Ivana Meštrovića priredena je krajem rujna polukoncertna izvedba opere "Krunidba Popeje" Claudija Monteverdija, a u sklopu međunarodnoga studentskog projekta MUSICA PERPETUA. Izvedbom toga djela obilježena je 450. obljetnica rođenja **Claudija Monteverdija**. Vrijedno je istaknuti da je izvedbom Monteverdijeva najslavnijeg opernog djela otvoren ciklus koncerata "Umjetnost bez granica" u sezoni 2017./18., kojeg već nekoliko godina uzastopno u prostoru Meštrovićeve galerije organiziraju udruga "Prokultura" i Glazbena škola Josipa Hatzea u Splitu. Prostor Galerije nije slučajno odabran – prostor koji je sam Meštrović zamislio kao mjesto susreta s plesnom i glazbenom umjetnošću željelo se vratiti svojoj prvobitnoj namjeni.

Sudionici projekta, pjevači i instrumentalisti, bili su mahom studenti Glazbenog odjela Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu, nagrađivani Rektorovom nagradom i međunarodnim nagradama s različitih inozemnih i domaćih glazbenih natjecanja, uz pomoć nekolicine profesionalaca. Kao solisti nastupili su: **Ana Marija Paladin** (Poppea), **Stefany Findrik** (Nerone), **Gabrijela Deglin** (Ottavia), **Marijo Krnić** (Seneca), **Ani Škorić** (Arnalta), **Marin Vitas** (Ottone/Valetto), **Kristina Svalina** (Drusilla) i **Dada Kladenik** (Nutrice), uz Komorni orkestar UMAS-a i Akademski pjevački zbor Sveučilišta u Splitu "Silvije Bombardelli", pod vodstvom **Anamarije Tadin**. Umjetnički voditelj cijelog projekta bio je dirigent, izv. prof. **Egon Mihajlović**, njegov asistent bio je čembalist **Branimir Rezić**, mentorica solista bila je prvakinja opere, doc. **Te-rezija Kusanović**, a voditeljica cjelokupnog projekta magistrica glazbene pedagogije i studentica posljednje godine solo pjevanja **Ana Marija Paladin**.

Samoj izvedbi prethodila je dvotjedna edukacija pod mentorstvom prof. Mihajlovića, predstojnika Odjela za ranu glazbu na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Ljubljani, unutar koje su mladi glazbenici stjecali nova znanja i vještine s područja barokne tehnike, stilistike, ornamentacije i interpretacije. Važnost ovoga projekta očituje se u činjenici da je to prvi međunarodni umjetnički studentski projekt u čijoj su realizaciji kao partneri sudjelovali Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu, Akademija za glasbo Sveučilišta u Ljubljani, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu i Škola likovnih umjetnosti Split, a inicijativa je potekla od samih studenata koji su i iznijeli velik dio organizacije. Uz podršku svojih mentora, uz vrlo uspješno ispunjene umjetničke zadaće koje je pred njih stavila iznimno zahtjevna partitura, vješto su se snalazili i u ostalim aspektima pripreme i realizacije opernog djela. Studente su u njihovim nastojanjima poduprli i konzulati Republike Italije u Splitu i Rijeci, Turistička zajednica Županije splitsko-dalmatinske, Općina Visoko i mnogi drugi.

Polazišna točka nastanka ovog projekta je činjenica da u Splitu nedostaje izvedbi glazbenih djela iz repertoara rane glazbe. Upravo zato, projektom se željelo doprinijeti popularizaciji baroknoga glazbenog repertoara na splitskoj umjetničkoj sceni te obogatiti kulturno-turističku ponudu našega grada. Sudeći po reakciji dupkom punog prizemlja galerije, mladi umjetnici ostvarili su svoj cilj s velikim uspjehom. Visoku razinu izvedbe i važnost same inicijative prepoznao je i HNK Varaždin u kojemu će se održati još jedna izvedba tog opernog projekta. Dodatni je to poticaj vrijednim i nadarenim studentima da nastavu radi na umjetničkom usavršavanju. Također, vjerujemo da je velik uspjeh projekta dao impuls za daljnju i intenzivniju projektnu suradnju na umjetničkom području, kako među sveučilišnim sastavnicama tako i Sveučilišta s drugim obrazovnim i kulturnim udrugama i institucijama grada Splita.